

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-6021
Podgorica, 10. januara 2019. godine

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	15. 1 20 19 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	27-1/19-1
VEZA:	
EPA:	629 XXVI
SKRAĆENICA:	PRILOG:

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 20. decembra 2018. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O STRANIM I INVAZIVNIM STRANIM VRSTAMA BILJAKA, ŽIVOTINJA I GLJIVA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su PAVLE RADULOVIĆ, ministar održivog razvoja i turizma i mr IVANA VOJINOVIĆ, generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu u Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

PREDLOG

ZAKON O STRANIM I INVAZIVNIM STRANIM VRSTAMA BILJAKA, ŽIVOTINJA I GLJIVA*

Predmet Član 1

Ovim zakonom uređuje se način sprečavanja unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta biljaka, životinja i gljiva, radi ublažavanja i smanjivanja na najmanju moguću mjeru štetnog uticaja na biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

Strane vrste biljaka, životinja i gljiva Član 2

Strana vrsta biljaka, životinja i gljiva (u daljem tekstu: strana vrsta) je svaka živa jedinka vrste, podvrste ili niže taksonomske grupe životinja, biljaka, gljiva ili mikroorganizama koji su unijeti izvan svog prirodnog područja rasprostranjenosti, uključujući njihove djelove, gamete, sjeme, jajašca ili propagule tih vrsta, kao i hibride, sorte ili pasmine koje su sposobne za preživljavanje i dalje razmnožavanje.

Izuzeće od primjene Član 3

Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

- biljke, životinje i gljive koje mijenjaju svoje prirodno područje rasprostranjenosti bez ljudske intervencije, zbog promjena ekoloških uslova i uslova izazvanih klimatskim promjenama;
- genetski modifikovane organizme;
- patogene organizme koji izazivaju bolesti životinja;
- štetne organizme bilja ili biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom;
- strane vrste riba i drugih vodenih organizama koje se koriste u akvakulturi sa liste stranih i lokalno neprisutnih vrsta riba i drugih vodenih organizama;
- mikroorganizme koji se proizvode ili uvoze, radi upotrebe u sredstvima za zaštitu bilja;
- mikroorganizme koji se proizvode ili uvoze za primjenu u biocidnim proizvodima u skladu sa zakonom;
- sadni materijal, sorte i sjemenski materijal poljoprivrednog bilja u skladu sa zakonom; i
- domaće vrste životinja koje se uzbunjaju u skladu sa zakonom.

Značenje izraza Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **držanje u zatvorenom sistemu** je držanje organizama stranih i invazivnih stranih vrsta u zatvorenim objektima iz kojih ne mogu pobjeći ili se rasiiriti;
- 2) **ex-situ očuvanje** je očuvanje komponenti biodiverziteta izvan njihovih prirodnih staništa;
- 3) **invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost na području Evropske unije** je invazivna strana vrsta koja ima štetan uticaj na biodiverzitet i ekosistem na području Evropske unije, i za koju:

- je na osnovu dostupnih naučnih dokaza utvrđeno: da je strana vrsta na području Evropske unije; da može uspostaviti održivu populaciju i raširiti se u životnoj sredini u postojećim uslovima kao i predvidljivim uslovima klimatskih promjena u jednoj biogeografskoj regiji koju dijele više od dvije države ili jednoj morskoj podregiji; da ima značajan štetan uticaj na biodiverzitet ili usluge ekosistema i zdravlje ljudi ili privredu;
 - je procjena rizika pokazala da je potrebno usklađeno djelovanje na nivou Evropske unije kako bi se sprječilo njeno unošenje, naseljavanje ili širenje;
 - će se unošenjem na listu vrsta koje izazivaju zabrinutost za Evropsku uniju sprječiti, svesti na najmanju moguću mjeru ili ublažiti njihov štetan uticaj.
- 4) **invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori** je invazivna strana vrsta za koju se, na osnovu naučnih dokaza, smatra da ima štetan uticaj na biodiverzitet i ekosistem njenim puštanjem i širenjem na teritoriji ili dijelu teritorije Crne Gore;
 - 5) **iskorjenjivanje invazivne strane vrste** je potpuno i trajno uklanjanje invazivne strane vrste odgovarajućim sredstvima;
 - 6) **istraživanje** je sprovođenje teorijskog ili eksperimentalnog istraživanja u zatvorenom sistemu, radi dobijanja novih naučnih rezultata ili razvoja novih proizvoda, uključujući početne faze identifikacije, karakterizacije i izolacije genetskih karakteristika invazivnih stranih vrsta, osim onih karakteristika koje te vrste čine invazivnom vrstom, u mjeri koja omogućava da se te karakteristike prenesu na neinvazivne strane vrste;
 - 7) **kontrola populacije invazivne strane vrste** je svaka mjera koja se primjenjuje na invazivne strane vrste, koju je nemoguće iskorijeniti, kako bi se njena brojnost, invazivna sposobnost i štetni uticaj na biodiverzitet, usluge ekosistema, zdravlje ljudi ili životnu sredinu sveo na najmanji mogući nivo, istovremeno vodeći računa da se na najmanju moguću mjeru svede uticaj tih mjera na neciljne vrste i njihova staništa;
 - 8) **komercijalne zalihe invazivnih stranih vrsta** su vrste koje se koriste u istraživačkim ustanovama ili ustanovama za ex-situ očuvanje, kao i u medicinske svrhe;
 - 9) **putevi unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta** su mehanizmi unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta;
 - 10) **prevoz** je transport jedinki stranih i invazivnih stranih vrsta unutar Crne Gore;
 - 11) **rano otkrivanje invazivne strane vrste** je potvrđivanje prisutnosti jedinke ili jedinki invazivne strane vrste u životnoj sredini prije nego postane široko rasprostranjena;
 - 12) **sprečavanje širenja populacije invazivne strane vrste** je svaka mjera koja se preduzima, radi smanjenja na najmanju moguću mjeru rizika od rasprostranjenja i širenja populacije invazivne strane vrste izvan područja invazije;
 - 13) **stavljanje na tržište** je prva isporuka strane ili invazivne strane vrste na tržište;
 - 14) **tranzit** je transport jedinki stranih i invazivnih stranih vrsta preko carinskog područja Crne Gore, bez stavljanja u promet u Crnoj Gori;
 - 15) **taksonomska pripadnost** je biološka klasifikacija organizama;
 - 16) **upravljanje** je preduzimanje mjera radi iskorjenjivanja, suzbijanja populacije ili sprečavanja širenja populacije invazivne strane vrste, istovremeno vodeći računa da se na najmanju moguću mjeru svede uticaj tih mjera na neciljne vrste i njihova staništa;
 - 17) **unošenje strane i invazivne strane vrste** je uvoz ili isporuka strane ili invazivne strane vrste iz druge države na teritoriju Crne Gore, odnosno premještanje vrste izvan njenog područja prirodne rasprostranjenosti, kao posljedica ljudske aktivnosti;
 - 18) **široko rasprostranjena invazivna strana vrsta** je invazivna strana vrsta čija je populacija prošla fazu prirodnog prilagođavanja i koja se rasprostranila i naselila veliki dio potencijalnog područja rasprostranjenosti u kojem može preživjeti i razmnožavati se.

Postupanje sa stranim vrstama

Član 5

Strane vrste mogu se unositi, uzgajati i/ili stavljati na tržište, ako se nalaze na listi dozvoljenih stranih vrsta.

Na listi iz stava 1 ovog člana ne smiju se nalaziti strane vrste sa liste invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.

Zabranjeno je unošenje, uzgoj i/ili stavljanje na tržište stranih vrsta u prirodu i/ili ekosisteme u kojima prirodno nijesu nastanjene, a koje se ne nalaze na listi dozvoljenih stranih vrsta.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, strane vrste koje se ne nalaze na listi dozvoljenih stranih vrsta mogu se unositi, radi puštanja u prirodu, uzgajanja u zatvorenim sistemima u kojima prirodno nijesu nastanjene i stavljati na tržište na osnovu dozvole u skladu sa ovim zakonom.

Lice koje unosi, uzgaja i stavlja na tržište strane vrste u skladu sa ovim zakonom, dužno je da obezbijedi strogo kontrolisane uslove, radi sprečavanja bijega i/ili puštanja u prirodu i odgovorno je za štetu koju prouzrokuju strane vrste.

Listu dozvoljenih stranih vrsta i način ažuriranja liste utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo), uz saglasnost organa državne uprave nadležnih za poslove poljoprivrede i ekonomije.

Dozvola za unošenje strane vrste u prirodu

Član 6

Strane vrste koje se ne nalaze na listi dozvoljenih stranih vrsta i na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, mogu se unositi u prirodu, ako ne predstavljaju opasnost po biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi, na osnovu dozvole za unošenje strane vrste u prirodu, koju izdaje organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: organ uprave).

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu podnijetog zahtjeva.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana, mogu podnijeti privredna društva ili druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, matični broj, odnosno ime i prezime i adresu);
- naučni/narodni naziv strane vrste, broj ili količinu jedinki, porijeklo jedinki, opis razvojnog stadijuma ili oblika, a za životinjske vrste i pol i starost jedinki;
- opis svrhe i način unošenja u prirodu, sa vremenskim periodom u kojem će se vršiti unošenje i lokaciju na koju će se unositi strane vrste u prirodu;
- opis razloga planiranog unošenja u prirodu.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana može se podnijeti za najviše deset stranih vrsta.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana organ uprave dostavlja Komisiji za procjenu invazivnosti strane vrste (u daljem tekstu: Komisija), radi sačinjavanja izvještaja sa mišljenjem o eventualnoj opasnosti stranih vrsta za biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

Komisija je dužna da u roku od 20 dana od dana prijema zahtjeva sačini izvještaj sa mišljenjem o eventualnoj opasnosti stranih vrsta za biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu izvještaja iz stava 6 ovog člana, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa uprave nadležnog za veterinarske i fitosanitarne poslove na period od pet godina i sadrži uslove za unošenje strane vrste u prirodu i rok za dostavljanje izvještaja organu uprave o unošenju strane vrste u prirodu.

Organ uprave odbiće zahtjev za izdavanje dozvole ako se na osnovu izvještaja i mišljenja Komisije i mišljenja organa uprave nadležnog za veterinarske i fitosanitarne poslove utvrdi da

unošenje strane vrste u prirodu predstavlja opasnost po biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dozvole podnositac zahtjeva može pokrenuti postupak izrade procjene rizika invazivnosti strane vrste (u daljem tekstu: procjena rizika) u skladu sa članom 9 ovog zakona.

Ako se radi o unošenju morskih stranih vrsta, organ uprave zahtjev dostavlja naučno-istraživačkoj ustanovi koja se bavi zaštitom i izučavanjem mora (u daljem tekstu: Institut), radi pribavljanja mišljenja.

Dozvola za uzgoj strane vrste u zatvorenom sistemu

Član 7

Strane vrste koje se ne nalaze na listi dozvoljenih stranih vrsta i na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, mogu se unositi radi uzgajanja u zatvorenom sistemu, ako ne predstavljaju opasnost po biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi, na osnovu dozvole organa uprave za uzgoj strane vrste u zatvorenom sistemu.

Dozvola iz stava 1 ovog člana, izdaje se na osnovu podnijetog zahtjeva.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana, mogu podnijeti privredna društva ili druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, matični broj, odnosno ime i prezime i adresu);
- naučni/narodni naziv strane vrste, planirani broj ili količinu jedinki, opis razvojnog stadijuma ili oblika, a za životinjske vrste i pol i starost jedinki;
- lokaciju i opis uzbunjališta;
- datum planiranog početka uzbujanja stranih vrsta;
- opis kapaciteta zatvorenog sistema za uzbujanje u odnosu na planirani broj jedinki stranih vrsta;
- opis mjera kojima se onemogućava širenje tih vrsta u prirodu i njihovo uklanjanje iz zatvorenog sistema za uzbujanje;
- uslove držanja i postupanja sa jedinkama strane vrste u zatvorenom sistemu za uzbujanje, uključujući i način čišćenja, dezinfekcije, održavanja, rukovanja otpadnim materijalom nastalim tokom uzbujanja u zatvorenom sistemu, tehnike njegove inaktivacije i uklanjanja i odredište konačnog zbrinjavanja;
- uslove transporta do i od zatvorenog sistema za uzbujanje jedinki strane vrste;
- način upravljanja rizikom od bijega ili širenja ili neovlašćenog uklanjanja jedinki strane vrste; i
- način vršenja nadzora.

Zahtjev iz stava 3 ovoga člana može se podnijeti za najviše 20 stranih vrsta.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana organ uprave dostavlja Komisiji, radi sačinjavanja izvještaja sa mišljenjem o eventualnoj opasnosti stranih vrsta za biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

Komisija je dužna da u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva sačini izvještaj sa mišljenjem o eventualnoj opasnosti stranih vrsta za biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu izvještaja i mišljenja Komisije i prethodno pribavljenog mišljenja organa uprave nadležnog za veterinarske i fitosanitarne poslove na period od pet godina i sadrži uslove za uzbujanje strane vrste u zatvorenom sistemu i rok za dostavljanje izvještaja organu uprave o uzbujanju strane vrste u zatvorenom sistemu.

Organ uprave odbije zahtjev za izdavanje dozvole, ako se na osnovu izvještaja i mišljenja Komisije i mišljenja organa uprave nadležnog za veterinarske i fitosanitarne poslove utvrdi da

uzgoj strane vrste u zatvorenom sistemu predstavlja opasnost po biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dozvole podnositac zahtjeva može pokrenuti postupak izrade procjene rizika u skladu sa članom 9 ovog zakona.

Ako se radi o korišćenju morskih stranih vrsta, organ uprave zahtjev dostavlja Institutu, radi pribavljanja mišljenja.

Dozvola za stavljanje strane vrste na tržište

Član 8

Strane vrste koje se ne nalaze na listi dozvoljenih stranih vrsta i na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, mogu se stavljati na tržište, ako ne predstavljaju opasnost za biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi, na osnovu dozvole organa uprave za stavljanje strane vrste na tržište.

Dozvola iz stava 1 ovog člana, izdaje se na osnovu podnijetog zahtjeva.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana, mogu podnijeti privredna društva ili druga pravna lica i preduzetnici.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, matični broj, odnosno ime i prezime i adresu);
- naučni/narodni naziv strane vrste, opis razvojnog stadijuma ili oblika, broj ili količinu jedinki, porijeklo jedinki, a za životinjske vrste i pol i starost jedinki;
- opis svrhe stavljanja strane vrste na tržište.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana, može se podnijeti za najviše 50 stranih vrsta.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana, organ uprave dostavlja Komisiji, radi sačinjavanja izvještaja sa mišljenjem o eventualnoj opasnosti stranih vrsta po biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

Komisija je dužna da u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva sačini izvještaj sa mišljenjem o eventualnoj opasnosti stranih vrsta po biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu izvještaja i mišljenja Komisije i prethodno pribavljenog mišljenja organa uprave nadležnog za veterinarske i fitosanitarne poslove i izdaje se na period od pet godina i sadrži uslove za stavljanje na tržište i rok za dostavljanje izvještaja organu uprave o realizovanoj aktivnosti stavljanja strane vrste na tržište.

Organ uprave odbiće zahtjev za izdavanje dozvole, ako se na osnovu izvještaja i mišljenja Komisije i mišljenja organa uprave nadležnog za veterinarske i fitosanitarne poslove utvrdi da stavljanje strane vrste na tržište predstavlja opasnost po biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dozvole podnositac zahtjeva može pokrenuti postupak izrade procjene rizika u skladu sa članom 9 ovog zakona.

Ako se radi o korišćenju morskih stranih vrsta, organ uprave zahtjev dostavlja Institutu, radi pribavljanja mišljenja.

Procjena rizika invazivnosti strane vrste

Član 9

Postupak za procjenu rizika invazivnosti strane vrste pokreće organ uprave na zahtjev privrednog društva ili drugog pravnog lica, preduzetnika i fizičkog lica kojem je odbijen zahtjev za izdavanje dozvole iz čl. 6, 7 i 8 ovog zakona.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, matični broj, odnosno ime i prezime i adresu);
- lokalitet na kome se planira unošenje, uzgoj ili stavljanje na tržište strane vrste;
- svrhu planiranog unošenja, uzgoja ili stavljanja na tržište i važnost unošenja sa aspekta zaštite prirode;
- naučni/narodni naziv strane vrste koja se unosi u prirodu, uzgaja ili stavlja na tržište;
- vremenski period realizacije unošenja u prirodu, uzgoja ili stavljanja na tržište strane vrste.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana, podnosi se za svaku vrstu pojedinačno.

Procjenu rizika iz stava 1 ovog člana, izrađuje Komisija za procjenu rizika, koju obrazuje organ uprave.

Komisija za procjenu rizika obrazuje se iz reda zaposlenih u organu uprave i drugih stručnih lica koja imaju završen VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i najmanje pet godina radnog iskustva u struci iz oblasti zaštite prirode.

Komisija za procjenu rizika, sačinjava izvještaj o procjeni rizika invazivnosti strane vrste koji sadrži:

- opis strane vrste i njenu taksonomsku pripadnost, prirodno i potencijalno područje rasprostranjenosti;
- opis načina i dinamike razmnožavanja i širenja, uključujući i postojanje uslova životne sredine potrebnih za njihovo razmnožavanje i širenje;
- opis mogućih puteva unosa i širenja vrsta, kako namjernog tako i nenamjernog, uključujući prema potrebi proizvode sa kojima je strana vrsta obično povezana;
- detaljnu procjenu rizika od unošenja, naseljavanja i širenja u relevantnim biogeografskim regionima u postojećim uslovima i mogućim predvidivim uslovima klimatskih promjena;
- opis rasprostranjenosti vrste, odnosno njene prisutnosti u Črnoj Gori i/ili Evropskoj uniji ili u susjednim državama, uključujući i njenu buduću rasprostranjenost;
- opis štetnih uticaja na biodiverzitet i usluge ekosistema, uticaja na autohtone vrste, zaštićena područja, ugrožena staništa, kao i na zdravlje ljudi, uključujući procjenu mogućeg budućeg uticaja uzimajući u obzir dostupne naučne podatke;
- procjenu mogućih troškova štete na biodiverzitet i usluge ekosistema; i
- opis društvene i privredne koristi strane vrste.

Procjena rizika invazivnosti strane vrste izrađuje se najkasnije u roku od dvije godine od dana prijema zahtjeva iz stava 2 ovog člana.

Organ uprave, dužan je da organizuje javnu raspravu o procjeni rizika iz stava 4 ovog člana, i obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija.

Organ uprave na osnovu procjene rizika, uzimajući u obzir mišljenje zainteresovanih organa, organizacija, zainteresovane javnosti i Komisije izdaje dozvolu ili odbija zahtjev za izdavanje dozvole ako postoji rizik od invazivnosti strane vrste.

Dozvola se izdaje na period od pet godina.

Troškove izrade procjene rizika snosi podnositelj zahtjeva.

Način izrade procjene rizika propisuje Ministarstvo.

Invazivne strane vrste

Član 10

Invazivna strana vrsta biljaka, životinja ili gljiva (u daljem tekstu: invazivna strana vrsta) je vrsta za koju je utvrđeno da njeno unošenje ili širenje ugrožava ili štetno utiče na biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

Invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji ne smiju se:

- unositi na područje Crne Gore, uključujući tranzit pod carinskim nadzorom;
- držati, uključujući držanje u zatvorenim sistemima;
- uzgajati i/ili razmnožavati, uključujući i zatvorene sisteme;
- stavljati na tržiste Crne Gore;
- prevoziti unutar Crne Gore, osim u objekte za iskorjenjivanje;
- prevoziti iz Crne Gore, osim u objekte za iskorjenjivanje;
- upotrebljavati ili razmjenjivati;
- puštati u prirodu..

Listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i način ažuriranja liste utvrđuje Ministarstvo, uz predhodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede.

Dozvola za korišćenje invazivnih stranih vrsta u naučne svrhe, ex-situ očuvanje i proizvodnju medicinskih proizvoda

Član 11

Invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, mogu se unositi na područje Crne Gore, držati, uzgajati i/ili razmnožavati, prevoziti unutar Crne Gore, upotrebljavati ili razmjenjivati u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda na osnovu dozvole organa uprave.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu podnijetog zahtjeva.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana može podnijeti pravno lice koje ispunjava uslove u pogledu kadra, opreme i prostora.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, matični broj);
- naučni/narodni naziv invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji;
- opis djelatnosti koju obavlja podnositelj zahtjeva;
- opis razvojnog stadijuma ili oblika invazivne strane vrste;
- razloge zbog kojih se traži dozvola sa podacima o planiranom korišćenju, uključujući očekivane rezultate i opis laboratorijskih postupaka koji će se obavljati u zatvorenom sistemu;
- period u kojem se namjerava koristiti invazivna strana vrsta;
- broj ili količinu jedinki invazivne strane vrste, kao i dokaz o porijeklu vrste;
- način i uslove držanja i postupanja sa invazivnim stranim vrstama;
- način i uslove transporta do i od zatvorenog sistema za uzgoj invazivne strane vrste;
- način upravljanja rizikom od bijega ili širenja ili neovlašćenog uklanjanja invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji;
- način čišćenja, dezinfekcije, održavanja, rukovanja otpadom (podatke o otpadu koji će se proizvesti, tehnike predviđene za inaktivaciju i uklanjanje otpada na kraju istraživanja i odredište konačnog zbrinjavanja).

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana podnosi se sljedeća dokumentacija:

- dokaz o ispunjavanju uslova u pogledu kadra, opreme i prostora;

- plan i mјere koje ће se sprovoditi u slučaju mogućeg bijega ili širenja invazivne strane vrste, uključujući i plan iskorjenjivanja.

Invazivne strane vrste životinja koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji moraju se obilježiti u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita prirode.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana, sa dokumentacijom dostavlja se Komisiji, radi davanja mišljenja.

Ako se radi o korišćenju morskih stranih vrsta, organ uprave zahtjev dostavlja i Institutu, radi pribavljanja mišljenja.

O podnesenom zahtjevu iz stava 3 ovog člana, organ uprave obavještava zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost objavlјivanjem zahtjeva na internet stranici organa uprave.

Zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost, mogu u roku od deset dana od dana objavlјivanja zahtjeva dostaviti mišljenje organu uprave o podnijetom zahtjevu.

Komisija je dužna da u roku od 20 dana od dana prijema zahtjeva, sačini izvještaj sa mišljenjem o eventualnoj opasnosti invazivnih stranih vrsta po biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

Na osnovu mišljenja Komisije, organ uprave izdaje dozvolu za korišćenje invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.

Dozvola se izdaje najduže na period od pet godina i sadrži uslove i rok za korišćenje invazivne strane vrste, koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, kao i rok za izvještavanje organa uprave o korišćenju invazivne strane vrste.

Nosilac dozvole iz stava 13 ovog člana dužan je da organu uprave podnese izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.

Organ uprave vodi evidenciju o izdatim dozvolama iz stava 1 ovog člana, koja sadrži podatke o naučnom nazivu invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji za koju je izdata dozvola, broj ili količinu primjeraka, svrhu zbog koje je izdata dozvola i carinski broj.

Evidencija iz stava 15 ovog člana dostupna je na internet stranici organa uprave.

Bliže uslove iz stava 3 ovog člana, obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana i obrazac dozvole za korišćenje invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, propisuje Ministarstvo.

Korišćenje invazivnih stranih vrsta radi zaštite javnog interesa

Član 12

Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji mogu se koristiti, radi zaštite javnog interesa, odnosno zaštite zdravlja, sigurnosti, uspostavljanja povoljnijih uslova od značaja za životnu sredinu, uključujući interes socijalne ili ekonomske prirode, ukoliko ne postoje druge mogućnosti za zaštitu javnog interesa, na osnovu dozvole koju izdaje organ uprave.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu podnijetog zahtjeva.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana može podnijeti pravno lice koje ispunjava uslove u pogledu kadra, opreme i prostora iz člana 11 ovog zakona.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana, pored podataka iz člana 11 st. 4 i 5 ovog zakona, sadrži i razloge za zaštitu javnog interesa.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana organ uprave dostavlja Komisiji, radi davanja mišljenja.

Ako se radi o korišćenju morskih invazivnih stranih vrsta, organ uprave zahtjev dostavlja i Institutu, radi pribavljanja mišljenja.

O podnesenom zahtjevu iz stava 2 ovog člana, organ uprave obavještava zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost objavljivanjem zahtjeva na internet stranici organa uprave.

Zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost, može u roku od deset dana od dana objavljivanja zahtjeva iz stava 2 ovog člana dostaviti mišljenje organu uprave o podnijetom zahtjevu.

Komisija je dužna da u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, dostavi organu uprave mišljenje o potrebi zaštite javnog interesa, uzimajući u obzir primjedbe i sugestije zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti.

Organ uprave, na osnovu mišljenja Komisije, izdaje dozvolu za korišćenje invazivne strane vrste, odnosno odbija zahtjev za korišćenje invazivne strane vrste.

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dozvole za korišćenje invazivne strane vrste obavještava se Evropska komisija.

Organ uprave dužan je da u roku od pet dana od dana izdavanja dozvole obavijesti javnost i dozvolu objavi na svojoj internet stranici.

O izdatim dozvolama za korišćenje invazivne strane vrste organ uprave vodi evidenciju, koja sadrži podatke o naučnom nazivu strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji za koju je izdato dozvola, broj ili količinu primjeraka, svrhu zbog koje je izdata dozvola i carinski broj.

Nosilac dozvole dužan je da organu uprave podnese izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.

Evidencija iz stava 13 ovog člana, objavljuje se na internet stranici organa uprave.

Komisija

Član 13

Radi davanja stručnih mišljenja i sačinjavanja izvještaja za postupanje sa stranim i invazivnim stranim vrstama u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo obrazuje Komisiju, kao stručno i savjetodavno tijelo.

Komisija se obrazuje na period od pet godina iz reda stručnjaka za pojedine taksonomske grupe stranih i invazivnih stranih vrsta, koji imaju završen VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Troškove rada Komisije iz čl. 6, 7, 8, 11 i 12 ovog zakona snosi podnositelj zahtjeva.

Aktom o osnivanju Komisije utvrđuje se bliži sastav, troškovi i druga pitanja od značaja za rad Komisije.

Hitne mjere

Član 14

Ako organ uprave na osnovu naučnih dokaza, utvrdi pojavu strane vrste koja do tada nije bila prisutna na području ili dijelu područja Crne Gore ili pojavu invazivne strane vrste koja se ne nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji ili može predstavljati invazivnu stranu vrstu ili rizik za biodiverzitet, ekosistem i zdravlje ljudi, dužan je da u roku od pet dana od dana saznanja obavijesti Komisiju, radi davanja predloga sprovođenja hitnih mera za iskorjenjivanje, kontrolu daljeg širenja i sprečavanja unošenja.

Hitne mjere iz stava 1 ovog člana, Komisija predlaže organu uprave najkasnije u roku od 20 dana od dana prijema obavještenja.

Hitne mjere iz stava 1 ovog člana, na predlog Komisije utvrđuje Ministarstvo i to:

- zabranu unošenja na područje Crne Gore, uključujući tranzit pod carinskim nadzorom;

- zabranu držanja strane vrste;
- zabranu uzgajanja i/ili razmnožavanja;
- zabranu stavljanja na tržište Crne Gore;
- zabranu prevoza unutar Crne Gore, osim u objekte za iskorjenjivanje;
- zabranu prevoza iz Crne Gore, osim u objekte za iskorjenjivanje;
- zabranu upotrebe ili razmjenjivanja; ili
- zabranu puštanja u prirodu.

Nakon utvrđivanja hitnih mjera, organ uprave bez odlaganja obavlja procjenu rizika za strane vrste za koje je utvrđeno da se ne nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u skladu sa članom 9 ovog zakona.

Procjena rizika iz stava 4 ovog člana, mora biti sprovedena najkasnije u roku od 24 mjeseca od dana utvrđivanja hitnih mjera.

Sistem ranog otkrivanja i brzog preduzimanja mjera iskorjenjivanja

Član 15

Fizičko ili pravno lice koje uoči pojavu invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, dužno je da o tome odmah obavijesti organ uprave i organ uprave nadležan za inspekcijske poslove.

Nakon potvrđivanja prisutnosti invazivne strane vrste koja se nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost, organ uprave utvrđuje mjere za iskorjenjivanje te vrste u ranoj fazi invazije.

Mjere iz stava 2 ovog člana, sprovodi pravno lice koje ispunjava uslove iz člana 17 ovog zakona, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana obavještenja o ranom otkrivanju.

Mjere iskorjenjivanja iz stava 2 ovog člana, sprovode se na način kojim se efikasno, potpuno i trajno uklanja populacija invazivne strane vrste, vodeći računa o zdravlju ljudi i životnoj sredini, posebno neciljnih vrsta i njihovih staništa i zaštiti dobrobiti životinja.

Ministarstvo u slučaju pojave invazivne strane vrste i sprovođenja mjera iskorjenjivanja populacija invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Evropskoj uniji obavještava Evropsku komisiju.

Troškove sprovođenja mjera iz stava 2 ovog člana, snosi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, odnosno u slučaju kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice ili kada se radi o spontanom širenju populacije invazivne strane vrste, troškovi sprovođenja mjera iskorjenjivanja obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: budžet).

Troškove sprovođenja mjera iskorjenjivanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost na zaštićenom području, kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, snosi upravljач zaštićenog područja.

Nesprovođenje mjera o iskorjenjivanju invazivne strane vrste

Član 16

Mjere iskorjenjivanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost neće se sprovoditi ako organ uprave na osnovu naučnih dokaza i mišljenja Komisije u roku od dva mjeseca od dana potvrđivanja prisustva invazivne strane vrste, utvrdi da:

- iskorjenjivanje nije izvodljivo i ne može se primijeniti u životnoj sredini u kojoj se invazivna strana vrsta naselila;
- će troškovi iskorjenjivanja biti visoki i nesrazmerni koristi od iskorjenjivanja;
- bi iskorjenjivanje imalo štetan uticaj na zdravlje ljudi i životnu sredinu.

O nesprovođenju mjera iz stava 1 ovog člana, ako se radi o iskorjenjivanju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost za Evropsku uniju, pribavlja se mišljenje Evropske komisije.

Pravno lice za sprovođenje mjera

Član 17

Hitne mjere i mjere iskorjenjivanja iz čl. 14 i 15 ovog zakona, može da sprovodi pravno lice koje ispunjava uslove u pogledu kadra i opreme.

Ispunjenošć uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje organ uprave.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede.

Akcioni plan za kontrolu nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta

Član 18

Kontrola puteva nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta, vrši se na osnovu akcionog plana.

Akcioni plan priprema organ uprave u saradnji sa Komisijom.

Akcioni plan donosi Ministarstvo, uz prethodno pribavljeni mišljenja organa državne uprave nadležnih za poslove pomorstva i poljoprivrede.

Akcioni plan naročito sadrži:

- moguće puteve nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta;
- mjere koje treba sprovoditi, radi sprečavanja unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta;
- dinamiku sprovođenja mjera;
- način sprečavanja nenamjernog unošenja, širenja i kontrole puteva unošenja invazivnih stranih vrsta;
- dugoročne ciljeve za kontrolu nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta; i
- indikatore praćenja i realizacije akcionog plana.

Nakon pripreme akcionog plana organ uprave organizuje javnu raspravu i dužan je da obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i ili putem štampanih medija.

Akcioni plan donosi se na period od šest godina.

Prilikom pripreme akcionog plana, organ uprave sarađuje sa nadležnim organima država iz regionala u cilju usklajivanja akcionih planova, ukoliko se radi o invazivnim stranim vrstama koje se mogu unositi i širiti putevima koji su povezani sa drugim državama iz okruženja.

Plan upravljanja invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost

Član 19

Invazivnim stranim vrstama koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i ili Evropskoj uniji i za koje je utvrđeno da su široko rasprostranjene na području Crne Gore, upravlja se na osnovu plana upravljanja invazivnim stranim vrstama (u daljem tekstu: plan upravljanja).

Plan upravljanja priprema organ uprave u saradnji sa Komisijom.

Plan upravljanja donosi Ministarstvo, uz prethodno pribavljeni mišljenja organa državne uprave nadležnih za poslove pomorstva i poljoprivrede.

Plan upravljanja sadrži:

- mjere koje će sprovoditi na invazivnim stranim vrstama, radi smanjivanja na najmanju moguću mjeru njihovog uticaja na biodiverzitet, usluge ekosistema, zdravlje ljudi ili životnu sredinu;
- postupke (fizičke, hemijske ili biološke) za iskorjenjivanje, suzbijanje ili sprečavanje širenja invazivne strane vrste, uključujući i postupke kojima će se povećati otpornost ekosistema od uticaja invazivnih stranih vrsta;
- način primjene mjera, radi zaštite zdravlja ljudi i životne sredine i zaštiti dobrobiti životinja ako se radi o životinjama;

- subjekte zadužene za realizaciju i praćenje mjera upravljanja invazivnim stranim vrstama, uključujući i uticaj mjera na nečijne vrste i staništa;
- vremenske rokove za sprovođenje mjera.

Nakon pripreme plana upravljanja, organ uprave organizuje javnu raspravu i dužan je da obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija.

Plan upravljanja donosi se na period od šest godina.

Revizija plana upravljanja može se vršiti nakon pojave nove invazivne strane vrste u roku od 18 mjeseci od dana ažuriranja liste invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.

Kao mjera iskorjenjavanja suzbijanja ili sprečavanja širenja već prisutnih invazivnih stranih vrsta, može se dozvoliti komercijalna upotreba invazivnih stranih vrsta uz sprovođenje odgovarajućih mjera kako bi se izbjeglo dalje širenje.

Ako postoji opasnost da će se invazivna strana vrsta koja se nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji proširiti na drugu državu, o tome se odmah obavještava druga država i/ili Evropska komisija, radi sprovođenja zajedničkih mjera.

Obnova oštećenih ekosistema

Član 20

Oštećeni, ugroženi ili uništeni ekosistem od invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, obnavlja se sprovođenjem mjera obnove ekosistema koje utvrđuje organ uprave, u saradnji sa Komisijom i organom državne uprave nadležnim za poslove poljoprivrede.

Mjere obnove ekosistema sprovode se radi:

- povećanja sposobnosti oštećenog ekosistema;
- sprečavanja ponovnog unošenja i širenja stranih vrsta.

Mjere obnove ekosistema sprovodi pravno lice iz člana 17 ovog zakona.

Mjere obnove ekosistema neće se sprovoditi ukoliko se utvrdi da su troškovi sprovođenja mjera visoki i nesrazmerni u odnosu na koristi ekosistema.

Troškove obnove sprovođenja mjera iskorjenjivanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost, kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, padaju na teret budžeta.

Praćenje stanja invazivnih stranih vrsta

Član 21

Praćenje stanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, vrši se na osnovu godišnjeg plana monitoringa invazivnih stranih vrsta (u daljem tekstu: plan monitoringa), koji donosi Vlada Crne Gore do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.

Plan monitoringa naročito sadrži:

- način praćenja, brojnost, rasprostranjenost, puteve unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta na teritoriji Crne Gore;
- dinamiku realizacije plana;
- način sprovođenja plana.

Plan monitoringa sprovodi organ uprave.

Za pojedine poslove monitoringa organ uprave može angažovati pravna i fizička lica koja ispunjavaju uslove u pogledu kadra i opreme za vršenje poslova monitoringa, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Sredstva za sprovođenje plana monitoringa obezbeđuju se iz budžeta.

Izvještaj o sprovođenju plana monitoringa

Član 22

Godišnji izvještaj o sprovođenju plana monitoringa sačinjava organ uprave na osnovu podataka prikupljenih sprovođenjem monitoringa.

Godišnji izvještaj iz stava 1 ovog člana, naročito sadrži podatke o rezultatima praćenja stanja invazivnih stranih vrsta, njihovoj rasprostranjenosti, mjerama koje treba preduzeti u cilju sprečavanja unošenja i daljeg širenja invazivnih stranih vrsta.

Godišnji izvještaj iz stava 1 ovog člana, sastavni je dio informacije o stanju životne sredine, koja se izrađuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Izvještavanje Evropske komisije

Član 23

Organ uprave na osnovu podataka prikupljenih sprovođenjem monitoringa i drugih prikupljenih podataka sačinjava šestogodišnji izvještaj koji se dostavlja Evropskoj komisiji.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži:

- način sprovođenja plana monitoringa;
- podatke o rasprostranjenosti invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Evropskoj uniji, a koje su prisutne na području Crne Gore, uključujući informacije o migracijama ili razmnožavanju;
- informacije o vrstama koje se smatraju invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori;
- mjere koje su sprovedene prema akcionom planu iz člana 18 ovog zakona;
- podatke koji se odnose na sprovedene mjere iskorjenjivanja na teritoriji Crne Gore, kao i njihov uticaj na neciljne vrste;
- broj izdatih dozvola i svrhu korišćenja stranih i invazivnih stranih vrsta za koje su izdate dozvole;
- informacije o učešću javnosti u postupku pripreme planova i dozvola izdatih u skladu sa ovim zakonom;
- podatke o izvršenim inspekcijskim pregledima i kontrolama drugih nadležnih organa uprave;
- informacije o troškovima za sprovođenje mjera u skladu sa ovim zakonom.

Baza podataka o stranim i invazivnim stranim vrstama

Član 24

O stranim i invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, organ uprave vodi bazu podataka.

Baza podataka je sastavni dio Informacionog sistema zaštite životne sredine.

Baza podataka sadrži podatke o:

- prisutnosti i rasprostranjenosti stranih i invazivnih stranih vrsta u kartografskom (gis) obliku;
- procjeni rizika invazivnosti strane vrste;
- putevima unošenja;
- mjerama upravljanja i iskorjenjivanja vrsta; i
- pojavi novih stranih i invazivnih stranih vrsta.

Prekogranična saradnja

Član 25

Ako postoji mogućnost prekograničnog uticaja od invazivnih stranih vrsta, organ uprave sarađuje sa nadležnim organima susjednih država u pogledu sprečavanja unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima.

Postupanje nadležnih organa prilikom unošenja stranih i invazivnih stranih vrsta

Član 26

Strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, mogu se unositi u Crnu Goru samo preko određenih graničnih prelaza, na kojima je organizovana veterinarska i fitosanitarna kontrola.

Prilikom kontrole pošiljke koja sadrži strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i dokumentacije koja je prati, granični veterinarski, odnosno granični fitosanitarni inspektor daje odobrenje ili zabranjuje unos robe u carinsko područje, u skladu sa posebnim propisom.

Carinski organ prilikom službenih kontrola pri unošenju pošiljke, provjerava da li je invazivna strana vrsta ili sadrži invazivne strane vrste, sa liste vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, odnosno pripadaju li robi koja je obuhvaćena oznakama kombinovane nomenklature i da li posjeduju odobrenja za unos robe u carinsko područje.

Ako se na osnovu kontrole iz stava 2 ovog člana, utvrdi da uvoznik ne posjeduje propisanu dokumentaciju, granični veterinarski inspektor odnosno granični fitosanitarni inspektor donosi rješenje o vraćanju ili uništavanju pošiljke, u skladu sa posebnim propisom.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, granični veterinarski inspektor, odnosno granični fitosanitarni inspektor privremeno oduzima strane, odnosno invazivne strane vrste, do donošenja rješenja o vraćanju ili uništavanju pošiljke.

Privremeno oduzete strane i invazivne strane vrste, privremeno se smještaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode, do donošenja odluke o daljem postupanju.

Troškove provjere, privremenog smještaja, uništenja i/ili vraćanja strane ili invazivne strane vrste snosi uvoznik, odnosno lice odgovorno za pošiljku.

Tranzit stranih i invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, preko teritorije Crne Gore, može se dozvoliti ako pošiljku prati propisana dokumentacija u skladu sa zakonom i dozvola odnosno saglasnost zemlje uvoza.

Taksonomska pripadnost strane i invazivne strane vrste

Član 27

Pravno ili fizičko lice koje unosi stranu ili invazivnu stranu vrstu u Crnu Goru, dužno je da carinskom organu podnese dokaz o taksonomskoj pripadnosti te vrste.

Ako se prilikom sprovođenja kontrola iz člana 26 ovog zakona, ukaže potreba određivanja strane ili invazivne strane vrste koja je predmet kontrole, carinski organi će zatražiti od organa uprave mišljenje o taksonomskoj pripadnosti te vrste.

Nadzor

Član 28

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za poslove inspeksijskog nadzora u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Inspeksijski nadzor nad stranim i invazivnim stranim vrstama na graničnim prelazima vrše veterinarska i fitosanitarna inspekcija u skladu sa posebnim propisima.

Inspeksijski nadzor nad stranim i invazivnim stranim vrstama koje se unose u morsku sredinu putem balastnih tankova na brodovima vrše inspektori sigurnosti plovidbe, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje zaštita mora od zagađivanja sa plovnih objekata.

Prava i dužnosti ekološkog inspektora

Član 29

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora ekološki inspektor kontroliše naročito:

- da li se unošenje strane vrste u prirodu, koja se ne nalazi na listi dozvoljenih stranih vrsta, vrši u skladu sa uslovima datim u dozvoli organa uprave;
- da li se uzgoj u zatvorenom sistemu strane vrste koja se ne nalazi na listi dozvoljenih stranih vrsta, vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li se invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, koriste u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda, vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
- da li je organu uprave podnešen izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda;
- da li se invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, koriste u skladu sa dozvolom organa uprave za korišćenje invazivne strane vrste sa utvrđenim javnim interesom;
- da li je organu uprave podnešen izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste, sa utvrđenim javnim interesom.

Ovlašćenja ekološkog inspektora

Član 30

U vršenju inspekcijskog nadzora ekološki inspektor je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- zabrani uzgoj u zatvorenom sistemu strane vrste koja se ne nalazi na listi dozvoljenih stranih vrsta, ako se vrši bez dozvole organa uprave ili protivno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani korišćenje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnju medicinskih proizvoda, ako se koriste bez dozvole organa uprave ili protivno uslovima datim u dozvoli;
- naredi podnošenje izvještaja o korišćenju invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, organu uprave u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste koja izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda;
- zabrani korišćenje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, ako se koriste bez dozvole organa uprave za korišćenje invazivne strane vrste, sa utvrđenim javnim interesom ili protivno uslovima datim u dozvoli;
- naredi podnošenje izvještaja o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji organu uprave, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane, sa utvrđenim javnim interesom.

Prava i obaveze carinskog organa

Član 31

U vršenju poslova carinski organ je obavezan da kontroliše da li se:

- unošenje strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji vrši uz dozvolu organa uprave;
- tranzit strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji preko teritorije Crne Gore, vrši uz propisanu dokumentaciju u skladu sa zakonom i uz dozvolu odnosno saglasnost zemlje uvoza.

Kaznene odredbe

Član 32

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) vrši unošenje stranih vrsta u prirodu, koje se ne nalaze na listi dozvoljenih stranih vrsta i na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, bez dozvole, odnosno suprotno uslovima za unošenje stranih vrsta u prirodu sadržanih u dozvoli koju izdaje nadležni organ uprave (član 6 st.1 i 8);
- 2) vrši uzgoj stranih vrsta u zatvorenom sistemu koje se ne nalaze na listi dozvoljenih stranih vrsta i na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, bez dozvole organa uprave (član 7 stav 1);
- 3) invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, unosi na područje Crne Gore u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, bez dozvole nadležnog organa (član 11 stav 1);
- 4) invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, drži u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, bez dozvole nadležnog organa (član 11 stav 1);
- 5) invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, uzbaja i/ili razmnožava u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, bez dozvole nadležnog organa (član 11 stav 1);
- 6) invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, prevozi unutar Crne Gore u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, bez dozvole nadležnog organa (član 11 stav 1);
- 7) invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, upotrebljava ili razmjenjuje u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, bez dozvole nadležnog organa (član 11 stav 1);
- 8) ne obilježi invazivne strane vrste životinja koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita prirode (član 11 stav 6);
- 9) ne podnese organu uprave izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda (član 11 stav 14);
- 10) ne podnese organu uprave izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane, sa utvrđenim javnim interesom (član 12 stav 14).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana, kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 12.000 eura.

Podzakonski akti
Član 33

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Donošenje Akcionog plana i Plana upravljanja
Član 34

Akcioni plan iz člana 18 ovog zakona donijeće se najkasnije u roku od tri godine od dana donošenja liste invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.

Plan upravljanja iz člana 19 ovog zakona donijeće se u roku od 18 mjeseci od dana donošenja liste invazivnih stranih vrsta, koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.

Zalihe stranih vrsta
Član 35

Strane vrste životinja koje se drže u nekomercijalne svrhe i koje su unijete u Crnu Goru do stupanja na snagu ovog zakona i za koje se utvrdi da su invazivne vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, mogu se držati pod uslovom:

- da su bile kućni ljubimci; i
- da se drže u zatvorenom sistemu gdje su preduzete sve potrebne mjere kako bi se spriječilo njihovo razmnožavanje ili bijeg.

Zalihe stranih vrsta koje se koriste u komercijalne svrhe i koje su unijete u Crnu Goru, za koje se od dana stupanja na snagu ovog zakona utvrdi da su invazive vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji u periodu od dvije godine od dana donošenja liste invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, mogu se:

- držati živi primjeri ili reproduktivni djelovi tih vrsta i prevoziti u zatvorenom sistemu, radi njihove prodaje ili predaje, istraživanja, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, uz preuzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječilo njihovo razmnožavanje ili bijeg; ili
- uništiti odnosno usmrtiti na human način radi uništavanja zaliha.

Započeti postupci
Član 36

Postupci koji su započeti do dana početka primjene ovog zakona, koji se odnose na strane vrste, okončaće se po propisima koji su važili do dana početka primjene ovog zakona.

Početak primjene
Član 37

Odredbe člana 12 stav 11, člana 15 stav 5, člana 16 stav 2, člana 19 stav 9 i člana 23 ovog zakona, primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja
Član 38

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 77 i 78 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list CG", broj 54/16).

Stupanje na snagu

Član 39

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. marta 2021. godine.

- * U ovaj zakon prenesena je Uredba (EU) 1143/2014 Evropskog parlamenta i Vijeća od 22. oktobra 2014. godine o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenje Zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva predviđeno je u cilju stvaranja adekvatnog zakonskog mehanizma za upravljanje, sprečavanje unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta koje mogu nanijeti štetu prirodnom ekosistemu u Crnoj Gori. Zakon o zaštiti prirode („Sl.list CG”, br. 54/16) je do sada uređivao pitanje stranih (alohtonih) vrsta, ali kako je u Evropskoj Uniji 22.10. 2014.godine usvojena Uredba (EU) 1143/2014 Evropskog parlamenta i Vijeća o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta, koja je u zakonodavnom smislu donijela složen sistem upravljanja, kontrole sprečavanja unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta, ukazala se potreba za donošenjem posebnog zakona koji će na adekvatan način urediti sistem u Crnoj Gori i na taj način ostvariti preduslov usklađivanja sa evropskom praksom.

Takođe, Nacionalnom strategijom za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena s akcionim planom za period 2016-2020 mjerom 167. predviđeno je donošenje odgovarajućih zakonskih odredbi u skladu sa navedenom Regulativom (EU) 1143/2014 (Invazivne vrste).

Posmatrano na globalnom nivou, biološke invazije se poslije gubitka staništa smatraju za glavni uzrok gubitka diverziteta vrsta. Priroda predstavlja temeljnu vrijednost Crne Gore i jedan je od najvažnijih resursa za dalji razvoj, pa je s tim u vezi neophodno sačuvati i unaprijediti postojeći nivo biološke raznovrsnosti. Invazivne vrste predstavljaju značajnu prijetnju narušavanju prirodne ravnoteže u ekosistemima gdje se unesu i sa tim u vezi posljedice njihove pojave po biodiverzitet mogu biti dugoročne i velike. Uticaj invazivnih stranih vrsta najčešće se ogleda u narušavanju prirodne ravnoteže u ekosistemima u koje dospijevaju, što dovodi do redukcije biodiverziteta, a nerijetko i do redukcije ekonomski dobiti, a mogu uticati i na zdravlje ljudi putem prenosa bolesti, izazivanja alergijskih reakcija, toksičnih plodova itd. Djelovanje u smislu upravljanja stranim vrstama kao i preduzimanje mjera protiv širenja invazivnih stranih vrsta zahtjeva usaglašene i zajedničke aktivnosti ne samo na nacionalnom već i regionalnom, evropskom i globalnom nivou.

Predloženim zakonom ostvariće se sveobuhvatna zaštita prirode kroz primjenu funkcionalnih mehanizama i mjera zaštite za upravljanje, sprečavanje unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta koje mogu nanijeti štetu prirodnom ekosistemu u Crnoj Gori.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA

U cilju postepene harmonizacije u oblasti zaštite prirode sa legislativom Evropske Unije, kako bi se ispunili prioriteti u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja i Nacionalne strategije za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena, s Akcionim planom za period 2016-2020, i približili standardima koji se primjenjuju u EU, pristupilo se pripremi Zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva. Ovim zakonom su stvorenni mehanizmi za adekvatnu transpoziciju i primjenu Uredbe (EU) 1143/2014 Evropskog parlamenta i Vijeća od 22.10. 2014. godine o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Ovim zakonom uređen je način sprečavanja unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta biljaka, životinja i gljiva, radi ublažavanja i smanjivanja na najmanju moguću mjeru štetnog uticaja na biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi. Invazivna strana vrsta biljaka, životinja ili gljiva je vrsta za koju je utvrđeno da njeno unošenje ili širenje ugrožava ili štetno utiče na biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

Zakonom su predviđeni izuzeci od primjene, odnosno utvrđeno je da se ovaj zakon ne primjenjuje na: biljke, životinje i gljive koje mijenjaju svoje prirodno područje rasprostranjenosti bez ljudske intervencije, zbog promjena ekoloških uslova i uslova izazvanih klimatskim promjenama; genetski modifikovane organizme; patogene organizme koji izazivaju bolesti životinja; štetne organizme bilja ili biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom; strane vrste riba i drugih vodenih organizama koje se koriste u akvakulturi sa liste stranih i lokalno neprisutnih vrsta riba i drugih vodenih organizama; mikroorganizme koji se proizvode ili uvoze, radi upotrebe u sredstvima za zaštitu bilja; mikroorganizme koji se proizvode ili uvoze za primjenu u biocidnim proizvodima u skladu sa zakonom; sadni materijal, sorte i sjemenski materijal poljoprivrednog bilja u skladu sa zakonom; i domaće vrste životinja koje se uzgajaju u skladu sa zakonom.

Ovim zakonom je definisano postupanje sa stranim vrstama na način da je zabranjeno njihovo unošenje, uzgoj i stavljanje na tržište u prirodu i/ili ekosisteme u kojima prirodno nijesu nastanjene, ako se ne nalaze na listi dozvoljenih stranih vrsta.

Izuzeci su predviđeni ako se radi o stranim vrstama koje se ne nalaze na Listi dozvoljenih stranih vrsta i na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost i za koje je pribavljena odgovarajuća dozvola (dozvola za unošenje u prirodu, dozvola za uzgoj u zatvorenom sistemu ili dozvola za stavljanje na tržište), koju izdaje organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine tj. Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, pod uslovom da ne predstavljaju opasnost za biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi. U slučaju da se podnosiocu zahtjeva odbije zahtjev za izdavanje navedenih dozvola, isti može podnijeti zahtjev organu uprave za pokretanje postupka za procjenu rizika invazivnosti strane vrste. U ovom slučaju procjenu rizika izrađuje stručna Komisija za procjenu rizika, koju obrazuje organ uprave. Na osnovu izvještaja o procjeni rizika invazivnosti strane vrste i nakon održane javne rasprave organ uprave izdaje dozvolu ili odbija zahtjev za izdavanje dozvole ako postoji rizik od invazivnosti strane vrste. Troškove izrade procjene rizika snosi podnositelj zahtjeva.

Zakonom je dalje definisano da se invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji ne smiju namjerno: unositi na područje Crne Gore, uključujući tranzit pod carinskim nadzorom; držati, uključujući i držanje u zatvorenom sistemu; uzgajati i/ili razmnožavati, uključujući i uzgoj u zatvorenom sistemu; stavljati na tržište Crne Gore; prevoziti u/iz Crne Gore osim ako je riječ o prevozu vrste u objekte za iskorjenjivanje; upotrebljavati ili razmjenjivati i puštati u prirodu. Zakonom je definisano donošenje Liste invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji.

Dalje, izuzetno od navedenih zabrana za invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji omogućeno je korišćenje invazivnih stranih vrsta u naučne svrhe, ex situ očuvanja i proizvodnje medicinskih proizvoda na osnovu dozvole organa uprave pod uslovima određenim zakonom ili u slučaju dokazanog javnog interesa, uključujući interes socijalne ili ekonomске prirode, shodno proceduri propisanoj ovim zakonom.

Ovim zakonom je predviđeno da se, u cilju davanja stručnih mišljenja za postupanje sa stranim i invazivnim stranim vrstama, obrazuje Komisija za procjenu invazivnosti strane vrste, kao stručno i savjetodavno tijelo. Komisiju obrazuje ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine na period od pet godina i čine ga stručna lica za pojedine taksonomske grupe stranih i invazivnih stranih vrsta, koja imaju završen najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i najmanje pet godina radnog iskustva u struci. Aktom o osnivanju Komisije utvrđiće se bliži sastav, broj članova, troškovi i način rada i donošenja odluka i druga pitanja od značaja za rad Komisije.

Naime, formiranje gore navedene stručne Komisije smatramo neophodnim sa aspekta mogućnosti adekvatne primjene ovog zakona u praksi i angažovanja stručnih lica iz ove oblasti koji su neophodni za ocjenu dokumentacije u postupcima izdavanja dozvola i davanja stručnih mišljenja. Ovo posebno iz razloga jer strane vrste i invazivne strane vrste mogu pripadati različitim taksonomskim grupama iz svih djelova svijeta i imajući na umu mogućnost različitih zahtjeva za unos, stavljanje na tržište, uzgoj i druge oblike korišćenja stranih koje dolaze iz raznih djelova svijeta, neophodno je osmisлити sistem i mehanizam koji omogućava uključivanje naučnih eksperata u Crnoj Gori i van Crne Gore koji su kompetentni za pojedine taksonomske grupe kojima strane i invazivne strane vrste mogu pripadati kao predmet dozvola. Takođe, Uredba (EU) 1143/2014 Evropskog parlamenta i Vijeća od 22.10.2014. godine o sprečavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta u obrazloženju primjene navodi da je učestvovanje naučne zajednice važno kako bi se stvorile odgovarajuće osnove za rješavanje problema koje su prouzrokovale invazivne strane vrste, kao i da bi trebalo obezbijediti mehanizam sa naučnom osnovom koji bi bio posvećen pitanjima primjene Uredbe kako bi se pružila adekvatna mišljenja o naučnim aspektima povezanim s primjenom Uredbe, a posebno u pogledu uspostavljanja i ažuriranja lista invazivnih stranih vrsta, procjene rizika, hitnih mjera i mjera brzog iskorjenjivanja.

Dalje je ovim zakonom utvrđeno da ako organ uprave na osnovu naučnih dokaza utvrdi pojavu strane vrste koja do tada nije bila prisutna na području ili dijelu područja Crne Gore ili pojavu invazivne strane vrste koja se ne nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji ili može predstavljati invazivnu stranu vrstu ili rizik za biodiverzitet, ekosistem i zdravlje ljudi, dužan je da u roku od pet dana od dana saznanja obavijesti Komisiju za procjenu invazivnosti strane vrste radi davanja predloga sprovođenja hitnih mjera za iskorjenjivanje, kontrolu daljeg širenja, sprečavanja unošenja.

Uvođenje hitnih mjera postupanja radi sprječavanja unošenja ili širenja invazivne strane vrste utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, a organ uprave je obavezan sprovesti procjenu rizika invazivnosti strane vrste.

Takođe je utvrđeno da fizičko ili pravno lice koje uoči pojavu invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, dužno je da o tome odmah obavijesti organ uprave i organ uprave nadležan za inspekcijske poslove. Nakon potvrđivanja prisutnosti invazivne strane vrste koja se nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost, organ uprave utvrđuje mjere za iskorjenjivanje te vrste u ranoj fazi invazije. Navedene hitne mjere i mјere iskorjenjivanja može da sprovodi pravno lice koje ispunjava uslove u pogledu kadra i opreme, a čiju ispunjenost uslova utvrđuje organ uprave.

Troškove sprovođenja mјera iskorjenjivanja snosi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, odnosno u slučaju kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice ili kada se radi o spontanom širenju populacije invazivne strane vrste, troškovi uklanjanja padaju na teret budžeta.

Ovim zakonom je predviđeno donošenje akcionog plana za kontrolu nemamjnernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta, kao i plan upravljanja invazivnim stranim vrstama, koji s donose na period od šest godina. Navedene planove priprema organ uprave u saradnji sa stručnom Komisijom, a donosi Ministarstvo, uz prethodno pribavljena mišljenja organa državne uprave nadležnih za poslove pomorstva i poljoprivrede.

U cilju obnove oštećenog, ugrozenog ili uništenog ekosistema od invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost Crnoj Gori i/ili u Evropskoj Uniji propisano je da se preduzimaju se mјere obnove ekosistema. Mјere obnove ekosistema utvrđuje organ uprave, u saradnji sa Komisijom i organom državne uprave nadležnim za poslove poljoprivrede. Troškove sprovođenja mјera snosi fizičko ili pravno lice čijim korišćenjem invazivne strane vrste je došlo do oštećenja ekosistema, odnosno u slučaju kada fizičko ili pravno lice nije moguće utvrditi, troškovi uklanjanja padaju na teret budžeta.

Praćenje stanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji radi, vrši se na osnovu godišnjeg plana monitoringa invazivnih stranih vrsta koji donosi Vlada do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu. Plan monitoringa sprovodi organ uprave. Za pojedine poslove monitoringa organ uprave može angažovati pravna i fizička lica koja ispunjavaju uslove u pogledu kadra i opreme za vršenje poslova monitoringa. Sredstva za sprovođenje plana monitoringa obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore. Na osnovu podataka prikupljenih sprovođenjem monitoringa organ uprave sačinjava godišnji izvještaj o sprovođenju plana monitoringa sačinjava organ uprave, koji sadrži podatke o rezultatima praćenja stanja invazivnih stranih vrsta, njihovoj rasprostranjenosti, mjerama koje treba preduzeti u cilju sprečavanja unošenja i daljeg širenja invazivnih stranih vrsta. Godišnji izvještaj je sastavni dio informacije o stanju životne sredine. Organ uprave na osnovu podataka prikupljenih sprovođenjem monitoringa i drugih prikupljenih podataka o stranim i invazivnim stranim vrstama, sačinjava šestogodišnji izvještaj koji se dostavlja Evropskoj komisiji.

Takođe, organ uprave uspostavlja i vodi bazu podataka o stranim i invazivnim stranim vrstama u Crnoj Gori, koja će sadržati podatke o: prisutnosti i rasprostranjenosti stranih i invazivnih stranih vrsta u kartografskom (gis) obliku, procjeni rizika invazivnosti strane vrste, putevima unošenja, mjerama upravljanja i iskorjenjivanja vrsta i pojavi novih stranih i invazivnih stranih vrsta. U cilju sprečavanja širenja invazivnih stranih vrsta organ uprave uspostavlja i vodi sistem za dojavu i praćenje stranih i invazivnih stranih vrsta koji je sastavni dio baze podataka o stranim i invazivnim stranim vrstama. Ovaj mehanizam funkcioniše na način da je fizičko ili pravno lice

koje zbog prirode svog posla ili drugih razloga uoči pojаву invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, dužno da o tome odmah obavijesti nadležne organe.

Ukoliko postoji mogućnost prekograničnog uticaja od invazivnih stranih vrsta, organ uprave sarađuje sa nadležnim organima susjednih država u pogledu sprečavanja unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta, u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima.

Ovim zakonom je uređeno postupanje nadležnih organa prilikom unošenja invazivnih stranih vrsta na teritoriju Crne Gore. Tako je propisano da se strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji mogu unositi u Crnu Goru samo preko određenih graničnih prelaza, na kojima je organizovana veterinarska i fitosanitarna kontrola. Prilikom kontrole pošiljke koja sadrži strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji i dokumentacije koja je prati, granični fitosanitarni, odnosno granični veterinarski inspektor daje odobrenje ili zabranjuje unos robe u carinsko područje. Carinski organ prilikom službenih kontrola pri unošenju, provjerava da li je ista invazivna strana vrsta ili sadrži invazivne strane vrste, sa liste vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, odnosno pripadaju li kategoriji robe obuhvaćene oznakama kombinovane nomenklature, kao i da li posjeduju odobrenja za unos robe u carinsko područje od strane nadležnog inspektora.

Ako se na osnovu kontrole utvrdi da uvoznik ne posjeduje propisanu dokumentaciju, granični veterinarski inspektor odnosno granični fitosanitarni inspektor donosi rješenje o vraćanju ili uništenju pošiljke, u skladu sa posebnim propisom i privremeno oduzima strane odnosno invazivne strane vrste. Privremeno oduzete strane i invazivne strane vrste privremeno se smještaju u skladu sa odredbama posebnog zakona kojim se uređuje zaštita prirode, do donošenja odluke o daljem postupanju. Troškove provjere, privremenog smještaja, uništenja i/ili vraćanja strane ili invazivne strane vrste snosi uvoznik, odnosno lice odgovorno za pošiljku.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspekcijske poslove preko nadležnih inspekcija, dok inspekcijski nadzor nad invazivnim stranim vrstama koje se unose u morsku sredinu putem balastnih tankova na brodovima vrše inspektori sigurnosti plovidbe, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje zaštita mora od zagađivanja sa plovnih objekata. Inspekcijski nadzor nad stranim i invazivnim stranim vrstama na graničnim prelazima vrše veterinarska i fitosanitarna inspekcija u skladu sa posebnim propisima. Takođe su propisana ovlašćenja, kao i prava i obaveze ekološkog inspektora, kao i carinskog organa. U dijelu kaznene odredbe, propisane su novčane kazne za pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu, preduzetnika, kao i za fizičko lice.

U završnim odredbama utvrđeno je da će se podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Takođe su propisani rokovi za donošenje akcionog plana i plana upravljanja. Lista dozvoljenih stranih vrsta i Lista invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Ovaj zakon će stupiti na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. marta 2021. godine.

PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog Zakona, nije potrebno obezbijediti sredstva iz budžeta Crne Gore za 2019 i 2020.godinu, jer je istim propisano da primjena počinje od 1.marta 2021.godine.

Početkom primjene zakona potrebno je obezbijediti sredstva iz budžeta Crne Gore za naknade za rad članova Komisije za procjenu invazivnosti strane vrste radi utvrđivanja hitnih mjera postupanja brzog iskorjenjivanja, kontrole daljnog širenja, sprječavanja unošenja na područje Crne Gore, za donošenje akcionog plana za nemamjerno unošenje i širenje invazivnih stranih vrsta, za donošenje plana upravljanja široko rasprostranjenim invazivnim stranim vrstama. Takođe je na godišnjem nivou iz budžeta Crne Gore potrebno obezbijediti sredstva za sprovođenje praćenja stanja invazivnih stranih vrsta (plan monitoringa). U slučaju da dođe do oštećenja ekosistema uslijed širenja invazivne strane vrste, kada nije moguće utvrditi pravno ili fizičko lice koje je prouzrokovalo širenje te vrste, troškovl sprovođenja hitnih mjera i mjera iskorjenjivanja invazivnih stranih vrsta padaju na teret budžeta. Procjena fiskalnog uticaja je data u Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa - RIA obrazac.

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

Naziv propisa	Predlog zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast XIV zaštita životne sredine	podoblast 1. opšta zaštita životne sredine
Klasifikacija po pregovaračkim oblastima Evropske Unije	poglavlje 27životna sredina	potpoglavlje 27.10.30.20 očuvanje divlje flore i faune
Ključni termini - eurovok deskriptori	strane vrste biljaka, životinja i gljiva, invazivne strane vrste, procjena rizika, lista invazivnih stranih vrsta	

MINISTERSTVO VNPRED		CITIĆ GORE	
PROIZVODNJA		MOLINA / MOLIZMA	
PROIZVODNI A			
Primerčni		11.12.2018	
Obj. led	8-01	Editor	Verbalist
112-875/61			

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03- 18875/1

Podgorica, 07. decembar 2018. godine

**MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
-n/r ministra, g-dina Pavla Radulovića-**

Poštovani gospodine Raduloviću,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 112-875/52 od 19. novembra 2018. godine, kojim se traži mišljenje na tekst *Predloga zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i glijiva*. Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za sprovođenje ovog propisa nije potrebno obezbijediti sredstva iz budžeta Crne Gore za 2019. i 2020. godinu, jer je istim propisano da primjena počinje od 1. marta 2021. godine. Početkom primjene zakona, na godišnjem nivou iz budžeta Crne Gore potrebno je obezbijediti sredstva za sprovođenje praćenja stanja invazivnih stranih vrsta (godišnji program monitoringa), koji će biti dio redovnog godišnjeg monitoringa životne sredine. U slučaju da dođe do oštećenja ekosistema uslijed širenja invazivne strane vrste, kada nije moguće utvrditi pravno ili fizičko lice koje je prouzrokovalo širenje te vrste, troškovi sprovođenja hitnih mjera i mjera iskorjenjivanja padaju na teret budžeta.

Takođe, u RIA obrascu je navedeno da nije moguće dati fiskalnu procjenu troškova koji će proisteći primjenom ovog propisa, obzirom da se oblast invazivnih vrsta prvi put uređuje u Crnoj Gori i da se radi o novoj Regulativi koja je skoro počela da se primjenjuje i u EU.

Shodno navedenom, a imajući u vidu da ne postoji procjena fiskalnog uticaja na budžet Crne Gore, ukazujemo na potrebu usklađenosti finansijskih sredstava za sprovođenje Zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva sa zakonima o budžetu za predmetne godine.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i glijiva
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none">- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?- Koji su uzroci problema?- Koje su posljedice problema?- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? <p>- Donošenje Zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i glijiva predviđeno je u cilju stvaranja adekvatnog zakonskog mehanizma za upravljanje, sprječavanje unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta koje mogu nанijeti štetu prirodnom ekosistemu u Crnoj Gori. Zakon o zaštiti prirode („Sl.list CG“ 54/16) je do sada uređivao pitanje stranih (allohtonih) vrsta, ali kako je u Evropskoj Uniji 22.10.2014.godine usvojena Uredba (EU) 1143/2014 Evropskog parlamenta i Vijeća o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta koja je u zakonodavnom smislu donijela složen sistem upravljanja, kontrole, sprječavanja unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta, ukazala se potreba donošenja posebnog zakona koji će na adekvatan način urediti sistem u Crnoj Gori i na taj način ostvariti preduslov uskladištanja sa evropskom praksom.</p> <p>- Priroda predstavlja temeljnu vrijednost Crne Gore i jedan je od najvažnijih resursa za dalji razvoj, pa je s tim u vezi neophodno sačuvati i unaprijediti postojeći nivo biološke raznovrsnosti. Invazivne strane vrste predstavljaju značajnu prijetnju narušavanju prirodne ravnoteže u ekosistemima gdje se unesu i sa tim u vezi posljedice njihove pojave po biodiverzitet mogu biti dugoročane i velike. Uticaj invazivnih stranih vrsta najčešće se ogleda u narušavanju prirodne ravnoteže u ekosistemima u koje dospijevaju, što dovodi do redukcije biodiverziteta, a nerijetko i do redukcije ekonomskе dobiti, a mogu uticati i na zdravlje ljudi putem prenosa bolesti, izazivanja alergijskih reakcija, toksičnih plodova itd. Djelovanje u smislu upravljanja stranim vrstama, kao i preuzimanje mjera protiv širenja invazivnih stranih vrsta zahtjeva usaglašene i zajedničke aktivnosti ne samo na nacionalnom već i regionalnom, evropskom i globalnom nivou.</p> <p>- Predloženim Zakonom ostvariće se sveobuhvatna zaštita prirode kroz primjenu funkcionalnih mehanizama i mjera zaštite za upravljanje, sprječavanje unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta koje mogu nанijeti štetu prirodnom ekosistemu u Crnoj Gori. Predmet ovog zakona je sprječavanje unošenja i širenja, kao i upravljanje stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka životinja i glijiva, kako bi se spriječio, ublažio i sveo na najmanju moguću mjeru štetan uticaj njihovog namjernog i nemamjernog unošenja i širenja, na biodiverzitet, usluge ekosistema i ili zdravlje ljudi.</p> <p>- Status quo“ ili mogućnost „ne činiti ništa“ podrazumijeva da se stvari ostave onakve kakve i jesu. To bi konkretno značilo nepotpunu usklađenost važećeg zakona sa relevantnom pravnom tekovinom Evropske unije koja predstavlja uslov koji se mora ispuniti u procesu pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji. Takođe, problemi nedovoljno preciznih zakonskih rješenja po određenim pitanjima značajno bi doprinijeli nemogućnosti adekvatne primjene</p>	

u praksi.

2. Ciljevi

Koji ciljevi se postizu predloženim propisom?

Navesti usklađenosć ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Cilj donošenja ovog zakona je harmonizacija u oblasti zaštite prirode sa legislativom Evropske unije, kako bi se ispunili prioriteti u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja, Nacionalne strategije za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena s Akcionim planom za period 2016-2020 i približili standardima koji se primjenjuju u EU. Ovaj zakon je usklađen sa Uredbom (EU) 1143/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22.10. 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta.
- Predlog zakona je utvrđen Programom rada Vlade Crne Gore za IV kvartal 2018. Takođe, Nacionalnom strategijom za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena s Akcionim planom za period 2016-2020, mjerom 167. predviđeno je donošenje odgovarajućih zakonskih odredbi u skladu sa navedenom Regulativom (EU) 1143/2014.
- Navedeni Zakon planiran je i Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2018–2020. u dijelu F- Zaštita prirode za IV kvartal 2018.

3. Opcije

Koje su moguce opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvleč treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i ne-regulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa)

Obrazložiti preferiraju općiju?

- Jedini način uređenja ovog pitanja je regulatorna opcija, kroz predmetni zakon. "Status quo" se za rješenje ovog problema ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer se radi o ključnim pitanjima koje treba urediti na način da se obezbijedi potpuna i efikasna implementacija. Naime, predloženim Zakonom o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva uredeno je pitanje sprječavanja unošenja i širenja, kao i upravljanje stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka životinja i gljiva, kako bi se spriječio, ublažio i sveo na najmanju moguću mjeru štetan uticaj njihovog namjernog i nenamjernog unošenja i širenja, na biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi. Invazivna strana vrsta je strana vrsta za koju je utvrđeno da njeno unošenje ili širenje ugrožava ili štetno utiče na biodiverzitet i usluge ekosistema. Takođe, ovo je i jedini način za potpuno usklađivanje sa EU propisima u ovoj oblasti.
- Obaveza donošenja ovog propisa predviđena je Programom rada Vlade za 2018, a predstavlja i obavezu usklađivanja nacionalnih propisa sa pravnom tekovinom EU. Takođe, donošenje ovog Zakona je planirano i Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2018–2020.

4. Analiza uticaja

Na koja će i kako ce najverovatnije uticati rješenja u propisu – nabrojati pozitivne negativne uticaje direktnie i indirektnie

Koje troškove će primjena propisa izazvati (gradnjama i privredi (narocito malim i srednjim preduzećima))

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će oni stvoriti

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržistu i tržisna konkurenca

Uključiti procjenu administrativnih opterecenja i biznis barjera

- Rješenja data u propisu uticaće na: sve subjekte zaštite prirode, Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine, Upravu za inspekcijske poslove, Upravu carina, kao nadležne

organe za primjenu zakona, posebno za postupak izdavanja dozvola, praćenja unošenja i postupanja sa stranim i invazivnim stranim vrstama, donošenja planova itd. Takođe, rješenja data u propisu uticaće na zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost.

Važno je naglasiti da se sproveđenjem ovog propisa doprinosi postizanju opštег cilja visokog nivoa zaštite prirode i životne sredine, a samim tim i poboljšanju opštег kvaliteta života.

- Propis neće izazvati troškove građanima, ali hoće pravnim licima, preduzetnicima i fizičkim licima koji podnose zahtjev za izdavanje dozvola shodno ovom zakonu (za korišćenje invazivnih stranih vrsta, za stavljanje strane vrste na tržište, uzgoj i unošenje u prirodu, procjenu rizika invazivnosti strane vrste). Troškove sproveđenja mjera iskorjenjivanja snosi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, odnosno u slučaju kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice ili kada se radi o spontanom širenju populacije invazivne strane vrste, troškovi sproveđenja mjera iskorjenjivanja obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore. Troškovi sproveđenja mjera iskorjenjivanja invazivnih vrsta koje izazivaju zabrinutost na zaštićenom području, kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, padaju na teret upravljača zaštićenog područja. Takođe, troškove sproveđenja mjera obnove oštećenog, ugroženog ili uništenog ekosistema od invazivnih stranih vrsta snosi fizičko ili pravno lice čijim korišćenjem invazivne strane vrste je došlo do oštećenja ekosistema, odnosno u slučaju kada fizičko ili pravno lice nije moguće utvrditi, troškovi padaju na teret budžeta.
- Sve pozitivne posljedice donošenja ovog propisa absolutno opravdavaju troškove koje će stvoriti jer se radi o zaštiti prirode i životne sredine kroz neminovno usklađivanje procedura sa pravnom tekovinom Evropske unije.
- Donošenje ovog propisa sa sobom nosi podsticaj za preduzetništvo i nova zapošljavanja, s obzirom da Zakon predviđa obavljanje stručnih poslova kojima treba da se bavi pravno lice ili preduzetnik, a koji se odnose na sproveđenje mjera iskorjenjivanja invazivnih stranih vrsta.
- Ovim zakonom predviđeno je da se, u cilju davanja stručnih mišljenja za postupanje sa stranim i invazivnim stranim vrstama u skladu sa ovim zakonom, obrazuje Komisija za procjenu invazivnosti strane vrste, kao stručno i savjetodavno tijelo. Naime, Komisija daje stručno mišljenje prilikom izdavanja dozvola, pripreme i donošenja planova, shodno ovom zakonu. Komisiju obrazuje ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine na period od pet godina i čine ga stručna lica za pojedine taksonomske grupe stranih i invazivnih stranih vrsta, koja imaju završen najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i najmanje pet godina radnog iskustva u struci. Aktom o osnivanju Komisije utvrđiće se bliži sastav, broj članova, troškovi i način rada i donošenja odluka i druga pitanja od značaja za rad Komisije.
- Ovim zakonom je predviđeno i formiranje Komisije grupe za procjenu rizika, koja se obrazuje u slučaju kada podnositelj zahtjeva, kojem je odbijen zahtjev za izdavanje dozvole za stavljanje strane vrste na tržište, ili zahtjev za izdavanje dozvole za unošenje strane vrste u prirodu ili zahtjev za izdavanje dozvole za uzgoj strane vrste u sistemu, od organa uprave (Agencije za zaštitu prirode i životne sredine), zatraži pokretanje postupka izrade procjene rizika invazivnosti strane vrste. Komisiju za procjenu rizika obrazuje organ uprave, iz reda zaposlenih u organu uprave i drugih stručnih lica iz oblasti zaštite prirode, sa najmanje pet godina radnog iskustva. Troškove izrade procjene rizika snosi pravno ili fizičko lice koje je podnijelo zahtjev za pokretanje postupka izrade procjene rizika invazivnosti strane vrste. Imajući u vidu da se ovdje radi o specifičnim slučajevima za vrste koje nijesu na listi dozvoljenih vrsta ili na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju

zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, a za koje je zahtjev za unošenje, stavljanje na tržiste ili uzgoj odbijen, iz prakse zemalja koje su donijele sličnu zakonsku regulativu pokazalo se da broj ovakvih zahtjeva nije velik i čest.

- Formiranje gore navedenih Komisija je neophodno iz razloga potrebe adekvatne primjene Zakona u praksi, budući jer Agencija za zaštitu prirode i životne sredine ne posjeduje sve relevantne stručnjake koji su neophodni za ocjenu dokumentacije u postupcima izdavanja dozvola i davanja stručnih mišljenja. Naime, strane vrste i invazivne strane vrste mogu pripadati različitim taksonomskim grupama iz svih djelova svijeta i imajući na umu mogućnost različitih zahtjeva za unos, stavljanje na tržiste, uzgoj i druge oblike korišćenja stranih vrsta koje dolaze iz raznih djelova svijeta i koje pripadaju različitim taksonomskim grupama neophodno je osmisлитi sistem i mehanizam koji omogućava uključivanje svih naučnih eksperata iz i van Crne Gore koji su kompetentni za sve taksonomske grupe kojima strane i invazivne strane vrste mogu pripadati i koje mogu biti predmet dozvola.
- Takođe, Uredba (EU) 1143/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22.10.2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta u obrazloženju primjene (tačka (30)) navodi da je učešće naučne zajednice važno kako bi se stvorile odgovarajuće osnove za rješavanje problema koje su prouzrokovale invazivne strane vrste, kao i da bi trebalo obezbijediti mehanizam sa naučnom osnovom koji bi bio posvećen pitanjima primjene Uredbe da bi se pružila adekvatna mišljenja o naučnim aspektima povezanim s primjenom Uredbe, a posebno u pogledu uspostavljanja i ažuriranja lista invazivnih stranih vrsta, procjene rizika, hitnih mjera i mjera brzog iskorjenjivanja.
- Shodno navedenom, a imajući u vidu postojeću pozitivnu praksu zemalja Evropske unije navedeno uvođenje Komisija je nužno, s obzirom na postojeće stručne kapacitete Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, kako bi se za važnije projekte preduprijedile komplikacije izdavanja dozvola i obezbijedila adekvatna primjena ovog zakona u praksi bazirana na naučnoj osnovi kako predviđa i sama Uredba (EU) 1143/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22.10.2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta.
- Kako se ovaj propis donosi zbog zaštite životne sredine, a što je dato u nadležnost Ministarstvu održivog razvoja i turizma i Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine, da sa aspekta izvršne politike, sproveđe neophodne mјere i aktivnosti, mјere predložene propisom ne smatraju se biznis barijerama. Dakle, u procesu donošenja ovog propisa nijesu utvrđene biznis barijere, jer je u pitanju zaštita prirode, odnosno očuvanje biodiverziteta i usluga ekosistema.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbijediti finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa u kom iznosu?
- Da li je obezbijedjenje finansijskih sredstava jednokratno ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neopravdane finansijske sredstva obezbijedena u budžetu za tekću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za nadradnu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistekti finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je koriscena prikombinacijom finansijskih izdataka/prihoda?
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda?
- Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na način predlog propisa?
- Da li su dopunjene primjedbe implementiranja u tekstu propisa? Obrazložiti.
- Za sprovođenje ovog Zakona nije potrebno obezbijediti sredstva iz budžeta Crne Gore za

2019. i 2020.godinu, jer je istim propisano da primjena počinje od 01.03.2021.

- Početkom primjene zakona, na godišnjem nivou iz budžeta Crne Gore potrebno je obezbijediti sredstva za sprovođenje praćenja stanja invazivnih stranih vrsta (godišnji program monitoringa), koji će biti dio redovnog godišnjeg monitoringa životne sredine. U slučaju da dođe do oštećenja ekosistema uslijed širenja invazivne strane vrste, kada nije moguće utvrditi pravno ili fizičko lice koje je prouzrokovalo širenje te vrste, troškovi sprovođenje hitnih mjera i mjera iskorjenjivanja padaju na teret budžeta.
- Implementacija propisa ne prouzrokuje međunarodne finansijske obaveze.
- Propis ne podrazumijeva donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Uzimajući u obzir da se oblast invazivnih vrsta prvi put uređuje u Crnoj Gori i da se radi o relativno novoj Regulativi koja je skoro počela da se primjenjuje i u EU, fiskalnu procjenu troškova koji će proisteći primjenom ovog propisa, nije bilo moguće dati u ovom trenutku.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznaciti da li je koriscena eksterna ekspertiza i ako da, kako:

Naznaciti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili cijlane konsultacije):

Naznaciti glavne rezultate konsultacija i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaci, odnosno nisu prihvaci: Obrazdžiti

U izradi nacrta propisa učestvovao je CIM ekspert za oblast zaštite prirode, Til Dieterich, koji ima značajno iskustvo na usklađivanju zakonodavstva iz oblasti zaštite prirode. Ekspert je angažovan u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, uz podršku GIZ-a, odnosno Njemačkog Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj.

- U izradi predloga zakona kao članovi Radne grupe učestvovali su predstavnici: Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, Uprave za inspekcijske poslove, Uprave carina, Instituta za biologiju mora, Sekretarijata za zakonodavstvo, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, JP " Nacionalni parkovi Crne Gore", JP „Morsko Dobro“, Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, Univerziteta Crne Gore-Prirodno matematički fakultet, Odsjek biologija, Uprave pomorske sigurnosti.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma je, takođe, pokrenulo postupak javne rasprave, koja je počela 27. aprila i trajala do 7. juna 2018. godine. Tekst Nacrta zakona bio je postavljen na web stranicama: Ministarstva održivog razvoja i turizma, Portala e-Uprave i Arhus centara. Ministarstvo je ovim objavlјivanjem uputilo poziv građanima, stručnim i naučnim institucijama, državnim organima, strukovnim udruženjima, nevladinim organizacijama, medijima i drugim zainteresovanim organizacijama i zajednicama da se uključe u javnu raspravu i daju svoje prijedloge, primjedbe i sugestije na tekst Nacrta zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama. Zainteresovani subjekti su svoje: komentare, mišljenja, primjedbe i sugestije mogli dostaviti u pisanoj ili elektronskoj formi do 7. juna 2018. Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Javna rasprava u formi tribine održana je 18.maja 2018, u prostorijama Ministarstva održivog razvoja i turizma. Tokom trajanja javne rasprave nije bilo dostavljenih komentara, mišljenja i sugestija od strane zainteresovane javnosti, zainteresovanih organa i organizacija.

7. Monitoring i evaluacija

Koja su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjeriti biti preduzeće tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

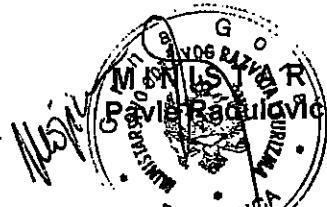
Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Nema prepreka za implementaciju propisa.

- Tokom primjene propisa donijeće se podzakonski akti koji će obezbijediti punu pravnu osnovu za implementaciju ovog zakona, a posebno u pogledu ispunjavanja mjera predloženih ovim propisom. Takođe, u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona obrazovaće se Komisija za procjenu invazivnosti strane vrste, kao stručno tijelo.
- Ovim zakonom je utvrđeno da je Agencija za zaštitu prirode i životne sredine dužna da sproveđe godišnji program monitoringa invazivnih stranih vrsta u cilju praćenja stanja invazivnih stranih vrsta u životnoj sredini koje su zabranjene ili koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, radi sprječavanja njihovog širenja. Program monitoringa donosi Vlada u IV kvartalu tekuće godine za narednu godinu. Takođe, indikator predstavlja i baza podataka o stranim i invazivnim stranim vrstama koju uspostavlja i vodi Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, u skladu sa ovim Zakonom.
- Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Agencija za zaštitu prirode i životne sredine ima zakonom utvrđene nadležnosti za sprovođenje primjene propisa, nad čijim radom nadzor vrši ovo Ministarstvo. Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Uprava za inspekcijske poslove preko ekološke inspekcije, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor. Inspekcijski nadzor nad invazivnim stranim vrstama koje se unoše u morsku sredinu putem balastnih tankova na brodovima vrše inspektori sigurnosti plovidbe, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje zaštita mora od zagađivanja sa plovnih objekata. Takođe, ovim zakonom je uredeno postupanje carinskog organa, graničnog veterinarskog inspektora odnosno graničnog fitosanitarnog inspektora, prilikom unošenja invazivnih stranih vrsta na graničnim prelazima, u skladu sa posebnim propisom.

Podgorica, 19.11.2018.godine

Primljeno:	10.12.2018.		
Org. jed.	Broj	Putlog	Vrijednost
	112-875/58		

Vlada Crne Gore
Kabinet predsjednika
Kancelarija za evropske integracije

Br: 01-004-1804/2

Podgorica, 7. decembar 2018. godine

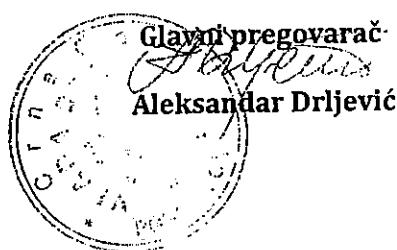
MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
n/r ministru Pavlu Raduloviću

Poštovani gospodine Raduloviću,

Dopisom broj 112-875/56 od 7. decembra 2018. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva sa pravnom tekovinom Evropske unije.**

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG”, br. 3/12, 31/15, 48/17 i 62/18) Kancelarija za evropske integracije je saglasna sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

- Sačinila: Mira Radulović, šef Grupe *M.R.*
- Odobrila: Nevenka Vulićević, načelnik Odsjeka *N.V.*

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM
EVROPSKE UNIJE**

	Identifikacioni broj Izjave	MRT-IU/PZ/18/18
1. Naziv nacrta/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on alien and invasive alien species of plants, animals and fungi	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	
- Sektor/odsjek	Direktorat za životnu sredinu	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Ivana Vojinović	ivana.vojinovic@mrt.gov.me
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Milena Bataković	milena.batakovic@epa.org.me
b) Pravno lice s javnim ovlašćenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Agencija za zaštitu prirode i životne sredine	
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VIII, Politike saradnje, član 111, Zaštita životne sredine		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjerenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrta/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2018 - 2020	
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 27, 2. Planovi i potrebe, 2.2. Zakonodavni okvir, E) Zaštita prirode	
- Rok za donošenje propisa	IV kvartal 2018	
- Napomena	/	
6. Usklađenost nacrta/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje mjere Unije, Glava XX, Zaštita životne sredine, član 191 / TFEU, Part Three, Union Policy and Internal Actions, Title XX, Environment, Article 191		
<u>Potpuno usklađeno / Fully harmonized</u>		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		

32014R1143

Regulativa (EU) 1143/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. oktobra 2014. godine o.sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta / Regulation (EU) no 1143/2014 of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 on the prevention and management of the introduction and spread of invasive alien species, OJ L 317, 4.11.2014

Djelomično uskladeno / Partly harmonized

c) Uskladenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove uskladenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu uskladenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune uskladenosti

Potpuna uskladenost s regulativom **32014R1143** će se postići donošenjem podzakonskih akata koji propisuju: Listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i način ažuriranja liste, način izrade procjene rizika invazivnosti strane vrste, bliže uslove u pogledu kadra, opreme i prostora pravnog lica koje podnosi zahtjev za unošenje, držanje, uzgajanje/razmnožavanje, prevoženje unutar Crne Gore, upotrebljavanje ili razmjerenjivanje u naučne svrhe ili ex-situ očuvanje ili proizvodnje medicinskih proizvoda invazivnih stranih vrsta, obrazac zahtjeva i obrazac dozvole za korišćenje invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.

Rok za donošenje navedenih akata je IV kvartal 2020.

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti uskladenost konstatovati tu činjenicu

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.

/

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Navedeni izvor prava EU preveden je na crnogorski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o uskladenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama je preveden na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o uskladenosti

U izradi Predloga zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama učestvovao je konsultant g-din Til Dieterich, koji ima značajno iskustvo na uskladištanju zakonodavstva iz oblasti zaštite prirode. Ekspert je angažovan uz podršku GIZ-a odnosno Njemačkog Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj.

Potpis / ovlašćeno lice obradivača propisa	Potpis / glavni pregovarač

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrta/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrta/predloga propisa na Vladi					
MRT-TU/PZ/18/18		MRT-IU/PZ/18/18					
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka							
Reglativa (EU) 1143/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. oktobra 2014. godine o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta - 32014R1143							
3. Naziv nacrta/predloga propisa Crne Gore							
Na crnogorskom jeziku	Na engleskom jeziku						
Predlog zakona stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva	Law on alien and invasive alien species of plants, animals and fungi						
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije							
a)	b)	c)	d)	e)			
Odredba i tekst odredbe resursa prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore s odredbom resursa prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti			
Regulativa (EU) 1143/2014							
Član 1 Predmet Ovom regulativom se utvrđuju pravila za sprečavanje, suočenje na najmanju moguću mjeru i ublažavanje štetnih uticaja namjernog i nemajernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta na biološku raznovrsnost u Uniji.	Predmet Član 1 Ovim zakonom uređuje se način sprečavanja unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta biljaka, životinja i gljiva, radi ublažavanja i smanjivanja na najmanju moguću mjeru štetnog uticaja na biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.	Potpuno usklađeno					
Član 2 Područje primjene 1. Ova se regulativa primjenjuje na sve invazivne strane vrste.	Predmet Član 1 Ovim zakonom uređuje se način sprečavanja unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta biljaka, životinja i gljiva, radi ublažavanja i smanjivanja na najmanju moguću mjeru štetnog uticaja na biodiverzitet,	Potpuno usklađeno					

	usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.		
<p>Član 2 Područje primjene</p> <p>2. Ova se regulativa ne primjenjuje na:</p> <p>(a) vrste koje mijenjaju svoje prirodno područje rasprostranjenosti bez ljudske intervencije, i to zbog promjena u ekološkim uslovima i klimatskim promjenama;</p>	<p>Izuzeće od primjene Član 3</p> <p>Ovaj zakon ne primjenjuje se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biljke, životinje i gljive koje mijenjaju svoje prirodno područje rasprostranjenosti bez ljudske intervencije, zbog promjena ekoloških uslova i uslova izazvanih klimatskim promjenama; 	Potpuno usklađeno	
<p>Član 2 Područje primjene</p> <p>2. Ova se regulativa ne primjenjuje na:</p> <p>(b) genetski modifikovane organizme kako su definisani u članu 2 tačka 2 Direktive 2001/18/EZ;</p>	<p>Izuzeće od primjene Član 3</p> <p>Ovaj zakon ne primjenjuje se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - genetski modifikovane organizme; 	Potpuno usklađeno	
<p>Član 2 Područje primjene</p> <p>2. Ova se regulativa ne primjenjuje na:</p> <p>(c) patogene koji izazivaju bolesti životinja; za potrebe ove regulative, bolest životinja znači pojava infekcija i zaraza kod životinja, uzrokovanih jednim ili više patogena prenosivih na životinje ili ljudi;</p>	<p>Izuzeće od primjene Član 3</p> <p>Ovaj zakon ne primjenjuje se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - patogene organizme koji izazivaju bolesti životinja; 	Potpuno usklađeno	
<p>Član 2 Područje primjene</p> <p>2. Ova se regulativa ne primjenjuje na:</p> <p>(d) štetne organizme navedene u Aneksu I ili Aneksu II Direktive 2000/29/EZ kao i štetne organizme za koje su donesene mjere u skladu s članom 16 stav 3 te direktive;</p>	<p>Izuzeće od primjene Član 3</p> <p>Ovaj zakon ne primjenjuje se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - štetne organizme bilja ili biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom; 	Potpuno usklađeno	
<p>Član 2 Područje primjene</p> <p>2. Ova se regulativa ne primjenjuje na:</p> <p>(e) vrste navedene u Aneksu IV Regulative (EZ) br. 708/2007 kada se koriste u akvakulturi;</p>	<p>Izuzeće od primjene Član 3</p> <p>Ovaj zakon ne primjenjuje se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strane vrste riba i drugih vodenih organizama koje se koriste u akvakulturi sa liste stranih i lokalno neprisutnih vrsta riba i drugih vodenih organizama; 	Potpuno usklađeno	
<p>Član 2 Područje primjene</p> <p>2. Ova se regulativa ne primjenjuje na:</p> <p>(f) mikroorganizme koji se proizvode ili uvoze za primjenu u sredstvima za zaštitu bilja koji su već odobreni</p>	<p>Izuzeće od primjene Član 3</p> <p>Ovaj zakon ne primjenjuje se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mikroorganizme koji se proizvode ili uvoze, 	Potpuno usklađeno	

ili za koja je u toku procjena na osnovu Regulative (EZ) br. 1107/2009; ili	radi upotrebe u sredstvima za zaštitu bilja			
<p>Član 2 Područje primjene</p> <p>2. Ova se regulativa ne primjenjuje na:</p> <p>(g) mikroorganizme koji se proizvode ili uvoze za primjenu u biocidnim proizvodima koji su već odobreni ili za koje je u toku procjena na osnovu Regulative (EU) br. 528/2012.</p>	<p>Izuzeće od primjene</p> <p>Član 3</p> <p>Ovaj zakon ne primjenjuje se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mikroorganizme koji se proizvode ili uvoze za primjenu u biocidnim proizvodima u skladu sa zakonom 	Potpuno usklađeno		
<p>Član 3 Značenje izraza</p> <p>1.strana vrsta – svaka živa jedinka vrste, podvrste ili niže taksonomske grupe životinja, biljaka, gljiva ili mikroorganizama koja je unešena izvan svog prirodnog područja rasprostranjenosti; uključuje sve djelove, gamete, sjeme, jajašca ili propagule tih vrsta, kao i sve hibride, sorte ili pasmine koji su sposobni da prežive i dalje se razmnožavaju;</p>	<p>Strane vrste biljaka, životinja i gljiva</p> <p>Član 2</p> <p>Strana vrsta biljaka, životinja i gljiva (u daljem tekstu: strana vrsta) je svaka živa jedinka vrste, podvrste ili niže taksonomske grupe životinja, biljaka, gljiva ili mikroorganizama koji su unijeti izvan svog prirodnog područja rasprostranjenosti, uključujući njihove djelove, gamete, sjeme, jajašca ili propagule tih vrsta, kao i hibride, sorte ili pasmine koje su sposobne za preživljavanje i dalje razmnožavanje.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>2.invazivna strana vrsta – strana vrsta za koju je utvrđeno da njen unošenje ili širenje ugrožava ili štetno utiče na biološku raznovrsnost i povezane uluge ekosistema;</p>	<p>Invazivne strane vrste</p> <p>Član 10</p> <p>Invazivna strana vrsta biljaka, životinja ili gljiva (u daljem tekstu: invazivna strana vrsta) je vrsta za koju je utvrđeno da njen unošenje ili širenje ugrožava ili štetno utiče na biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>3.invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u Uniji – invazivna strana vrsta za koju se smatra da ima takav štetan uticaj da je potrebno usklađeno djelovanje na nivou Unije u skladu s članom 4 stav 3;</p>	<p>Značenje pojedinih izraza</p> <p>Član 4</p> <p>3) invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost na području Evropske unije je invazivna strana vrsta koja ima štetan uticaj na biodiverzitet i ekosistem na području Evropske unije, i za koju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je na osnovu dostupnih naučnih dokaza utvrđeno: da je strana vrsta na području Evropske unije; da može uspostaviti održivu populaciju i raširiti se u životnoj sredini u postojećim uslovima kao i predviđljivim 	Potpuno usklađeno		

	<p>uslovima klimatskih promjena u jednoj biogeografskoj regiji koju dijele više od dvije države ili jednoj morskoj podregiji; da ima značajan štetan uticaj na biodiverzitet ili usluge ekosistema i zdravlje ljudi ili privrednu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - je procjena rizika pokazala da je potrebno usklađeno djelovanje na nivou Evropske unije kako bi se sprječilo njeni unošenje, naseljavanje ili širenje; - će se unošenjem na listu vrsta koje izazivaju zabrinutost za Evropsku uniju sprječiti, svesti na najmanju moguću mjeru ili ublažiti njihov štetan uticaj. 			
4. invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u državi članici – invazivna strana vrsta osim invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji, za koju neka država članica smatra da je, na osnovu naučnih dokaza, štetan uticaj njenog puštanja i širenja, čak i ako nijesu u potpunosti potvrđeni, od značaja za njenu teritoriju ili njen dio i zahtijeva mjere na nivou te države članice;	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>4) invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori je invazivna strana vrsta za koju se, na osnovu naučnih dokaza, smatra da ima štetan uticaj na biodiverzitet i ekosistem njenim puštanjem i širenjem na teritoriji ili dijelu teritorije Crne Gore;</p>	Potpuno usklađeno		
5. biološka raznovrsnost – varijabilnost među živim organizmima svih porijekla, uključujući kopnene, morske i druge vodene ekosisteme i ekološke komplekse kojih su oni dio; to uključuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta kao i raznolikost ekosistema;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Navedena definicija je propisana članom 6 Zakona o zaštiti prirode ("Sl. list CG" br. 54/16).	
6. usluge ekosistema – direktni i indirektni doprinosi ekosistema dobrobiti ljudi;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Navedena definicija je propisana članom 6 Zakona o zaštiti prirode ("Sl. list CG" br. 54/16).	
7. unošenje – premještanje vrste, kao posljedica ljudske intervencije, izvan njenog područja prirodne rasprostranjenosti;	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>17) unošenje vrste je uvoz ili isporuka strane ili invazivne strane vrste iz druge države</p>	Potpuno usklađeno		

	na teritoriju Crne Gore, odnosno premještanje vrste izvan njenog područja prirodne rasprostranjenosti, kao posljedica ljudske aktivnosti;			
8.istraživanje – teorijski ili eksperimentalan rad koji se sprovodi u regulisanim uslovima kako bi se dobili novi naučni rezultati ili razvili novi proizvodi, uključujući početne faze identifikacije, karakterizacije i izolacije genetskih svojstava invazivnih stranih vrsta, osim onih svojstava koja te vrste čine invazivnim, u onoj mjeri koja omogućuje da se ta svojstva prenesu na neinvazivne vrste;	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>6) istraživanje je sprovođenje teorijskog ili eksperimentalnog istraživanja u zatvorenom sistemu, radi dobijanja novih naučnih rezultata ili razvoja novih proizvoda, uključujući početne faze identifikacije, karakterizacije i izolacije genetskih karakteristika invazivnih stranih vrsta, osim onih karakteristika koje te vrste čine invazivnom vrstom, u mjeri koja omogućava da se te karakteristike prenesu na neinvazivne strane vrste;</p>	Potpuno usklađeno		
9.držanje u zatvorenom sistemu – držanje organizama u zatvorenim objektima iz kojih ne mogu pobjeći ili se raširiti;	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>1) držanje u zatvorenom sistemu je držanje organizama stranih i invazivnih stranih vrsta u zatvorenim objektima iz kojih ne mogu pobjeći ili se raširiti;</p>	Potpuno usklađeno		
10.očuvanje ex-situ – očuvanje komponenti biološke raznovrsnosti izvan njihovih prirodnih staništa;	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>2) ex-situ očuvanje je očuvanje komponenti biodiverziteta izvan njihovih prirodnih staništa;</p>	Potpuno usklađeno		
11.putevi – putevi i mehanizmi unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta;	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>9) putevi unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta su mehanizmi unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta;</p>	Potpuno usklađeno		
12.rano otkrivanje – potvrda prisutnosti jedinke ili jedinki invazivne strane vrste u životnoj sredini prije nego što data vrsta postane široko rasprostranjena;	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>11) rano otkrivanje invazivne strane vrste je potvrđivanje prisutnosti jedinke ili jedinki invazivne strane vrste u životnoj sredini prije nego postane široko rasprostranjena;</p>	Potpuno usklađeno		

13. iskorjenjivanje – potpuno i trajno uklanjanje populacije invazivne strane vrste smrtonosim li nesmrtonosnim sredstvima;	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>5) iskorjenjivanje invazivne strane vrste je potpuno i trajno uklanjanje invazivne strane vrste odgovarajućim sredstvima</p>	Potpuno usklađeno		
14. kontrola populacije – svaka smrtonosna ili nesmrtonosna mjeru koja se primjenjuje na populaciju invazivne strane vrste, istovremeno svodeći na najmanju moguću mjeru uticaj na vrste koje nijesu ciljna grupa i njihova staništa, kako bi se broj jedinki zadržao na najmanjem mogućem nivou i da se tako, u nemogućnosti iskorjenjivanja vrste, njena invazivna sposobnost i štetni uticaji na biološku raznovrsnost, povezane usluge ekosistema, na zdravlje ljudi ili ekonomiju svedu na najmanju moguću mjeru;	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>7) kontrola populacije invazivne strane vrste je svaka mjeru koja se primjenjuje na invazivne strane vrste, koju je nemoguće iskorijeniti, kako bi se njena brojnost, invazivna sposobnost i štetni uticaj na biodiverzitet, usluge ekosistema, zdravlje ljudi ili životnu sredinu sveo na najmanji mogući nivo, istovremeno vodeći računa da se na najmanju moguću mjeru svede uticaj tih mjeru na neciljne vrste i njihova staništa;</p>	Potpuno usklađeno		
15. sprečavanje širenja – svaka mjeru čiji je cilj stvaranje prepreka koje smanjuju na najmanju moguću mjeru rizik od raspršivanja i širenja populacije invazivne strane vrste izvan područja invazije;	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>12) sprečavanje širenja populacije invazivne strane vrste je svaka mjeru koja se preduzima, radi smanjenja na najmanju moguću mjeru rizika od rasprostranjenja i širenja populacije invazivne strane vrste izvan područja invazije;</p>	Potpuno usklađeno		
16. široko rasprostranjena – invazivna strana vrsta čija je populacija prošla fazu naturalizacije, u kojoj je populacija samoodrživa, koja se rasprostranila i naselila veliki dio potencijalnog područja rasprostranjenosti u kojem može da prezivi i da se razmnožava;	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>18) široko rasprostranjena invazivna strana vrsta je invazivna strana vrsta čija je populacija prošla fazu prirodnog prilagođavanja i koja se rasprostranila i naselila veliki dio potencijalnog područja rasprostranjenosti u kojem može prezivjeti i razmnožavati se.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 3 Značenje izraza</p> <p>17. upravljanje – svaka smrtonosna ili nesmrtonosna mjeru čiji je cilj iskorjenjivanje, suzbijanje populacije ili sprečavanje širenja populacije invazivne strane vrste, istovremeno svodeći na najmanju moguću mjeru uticaj</p>	<p>Značenje pojedinih izraza Član 4</p> <p>16) upravljanje je preduzimanje mjeru radi iskorjenjivanja, suzbijanja populacije ili sprečavanja širenja populacije invazivne strane vrste, istovremeno vodeći računa da se na</p>	Potpuno usklađeno		

na vrste koje nijesu ciljna grupa i njihova staništa.	najmanju moguću mjeru svede uticaj tih mjera na neciljne vrste i njihova staništa;			
<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>Lista invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji</p> <p>1. Komisija putem akata za sprovođenje donosi listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji (u daljem tekstu: lista Unije) na osnovu kriterijuma utvrđenih u stavu 3 ovog člana. Ti se akti za sprovođenje donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 27 stav 2. Nacrti akata za sprovođenje se dostavljaju odboru iz člana 27 stav 1 do 2. januara 2016. godine.</p>	<p style="text-align: center;">Invazivne strane vrste</p> <p style="text-align: center;">Član 10</p> <p>Listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i način ažuriranja liste utvrđuje Ministarstvo, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede.</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji propisuje Listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i način ažuriranja liste	IV kvartal 2020.
<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>2. Komisija barem svakih šest godina preduzima sveobuhvatnu reviziju liste Unije i u međuvremenu je ažurira, kako je prikladno, u skladu s postupkom iz stava 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) dodavanjem novih invazivnih stranih vrsta; (b) uklanjanjem vrsta uvrštenih u listu ako one više ne zadovojavaju jedan ili više kriterijuma iz stav 3. <p>3. Invazivne strane vrste uvrštavaju se u listu Unije jedino ako ispunjavaju sve sljedeće kriterijume:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) za njih je utvrđeno na osnovu dostupnih naučnih dokaza da su strane vrste na teritoriji Unije isključujući najudaljenje regije; (b) za njih je utvrđeno na osnovu dostupnih naučnih dokaza da mogu uspostaviti održivu populaciju i rasprostraniti se u životnoj sredini u trenutnim uslovima i u predvidljivim uslovima klimatskih promjena u jednoj biogeografskoj regiji koju dijele više od dvije države članice ili jednoj morskoj podregiji isključujući njihove najudaljenije regije; (c) za njih je, imajući u vidu dostupne naučne dokaze, vjerovatno da imaju značajan štetni uticaj na biološku raznovrsnost ili povezane usluge ekosistema i mogu 	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
	<p style="text-align: center;">Značenje pojedinih izraza</p> <p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>3) invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost na području Evropske Unije je invazivna strana vrsta koja ima štetan uticaj na biodiverzitet i ekosistem na području Evropske unije, i za koju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je na osnovu dostupnih naučnih dokaza utvrđeno: da je strana vrsta na području Evropske unije; da može uspostaviti održivu populaciju i raširiti se u životnoj sredini u postojećim uslovima kao i predvidljivim uslovima klimatskih promjena u jednoj biogeografskoj regiji koju dijele više od dvije 	Potpuno usklađeno		

<p>imati štetan uticaj na zdravlje ljudi ili ekonomiju;</p> <p>(d) procjena rizika obavljena u skladu s članom 5 stav 1 ukazala je na to da je potrebno usklađeno djelovanje na nivou Unije kako bi se spriječilo njihovo unošenje, naseljavanje ili širenje;</p> <p>(e) vjerovatno je da će uvrštavanje u listu Unije efikasno spriječiti, svesti na najmanju moguću mjeru ili ublažiti njihov štetan uticaj.</p>	<p>države ili jednoj morskoj podregiji; da ima značajan štetan uticaj na biodiverzitet ili usluge ekosistema i zdravlje ljudi ili privredu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - je procjena rizika pokazala da je potrebno usklađeno djelovanje na nivou Evropske unije kako bi se spriječilo njeno unošenje, naseljavanje ili širenje; - će se unošenjem na listu vrsta koje izazivaju zabrinutost za Evropsku uniju spriječiti, svesti na najmanju moguću mjeru ili ublažiti njihov štetan uticaj. 			
<p>Član 4</p> <p>4. Države članice mogu dostaviti Komisiji zahtjeve za uvrštavanje invazivnih stranih vrsta u listu Unije. Ti zahtjevi moraju da sadrže sve od navedenog:</p> <p>(a) naziv vrste;</p> <p>(b) procjenu rizika obavljenu u skladu s članom 5 stav 1;</p> <p>(c) dokaze da su zadovoljeni kriterijumi iz stava 3 ovog člana.</p>	<p>Procjena rizika invazivnosti strane vrste</p> <p>Član 9</p> <p>Postupak za procjenu rizika invazivnosti strane vrste pokreće organ uprave na zahtjev privrednog društva ili drugog pravnog lica, preduzetnika i fizičkog lica kojem je odbijen zahtjev za izdavanje dozvole iz čl. 6, 7 i 8 ovog zakona.</p> <p>Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - lokalitet na kome se planira unošenje, uzgoj ili stavljanje na tržište strane vrste; - svrhu planiranog unošenja, uzgoja ili stavljanja na tržište i važnost unošenja sa aspekta zaštite prirode; - naučni/narodni naziv strane vrste koja se unosi u prirodu, uzgaja ili stavlja na tržište; - vremenski period realizacije unošenja u prirodu, uzgoja ili stavljanja na tržište strane vrste. <p>Zahtjev iz stava 2 ovog člana podnosi se za svaku vrstu pojedinačno.</p> <p>Procjenu rizika iz stava 1 ovog člana, izrađuje Komisija za procjenu rizika, koju obrazuje organ</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji propisuje način izrade procjene rizika invazivnosti strane vrste	IV kvartal 2020.

	<p>uprave.</p> <p>Komisija za procjenu rizika obrazuje se iz reda zaposlenih u organu uprave i drugih stručnih lica koja imaju završen VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i najmanje pet godina radnog iskustva u struci iz oblasti zaštite prirode.</p> <p>Komisija za procjenu rizika, sačinjava izvještaj o procjeni rizika invazivnosti strane vrste koji sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opis strane vrste i njenu taksonomsku pripadnost, prirodno i potencijalno područje rasprostranjenosti; - opis načina i dinamike razmnožavanja i širenja, uključujući i postojanje uslova životne sredine potrebnih za njihovo razmnožavanje i širenje; - opis mogućih puteva unosa i širenja vrsta, kako namjernog tako i nemamjernog, uključujući prema potrebi proizvode sa kojima je strana vrsta obično povezana; - detaljnu procjenu rizika od unošenja, naseljavanja i širenja u relevantnim biogeografskim regionima u postojećim uslovima i mogućim predvidivim uslovima klimatskih promjena; - opis rasprostranjenosti vrste, odnosno njene prisutnosti u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji ili u susjednim državama, uključujući i njenu buduću rasprostranjenost; - opis štetnih uticaja na biodiverzitet i usluge ekosistema, uticaja na autohtone vrste, zaštićena područja, ugrožena staništa, kao i na zdravlje ljudi, uključujući procjenu mogućeg budućeg uticaja uzimajući u obzir dostupne naučne podatke; - procjenu mogućih troškova štete na 		
--	--	--	--

	<p>biodiverzitet i usluge ekosistema; i</p> <ul style="list-style-type: none"> - opis društvene i privredne koristi strane vrste. <p>Procjena rizika invazivnosti strane vrste izrađuje se najkasnije u roku od dvije godine od dana prijema zahtjeva iz stava 2 ovog člana.</p> <p>Organ uprave dužan je da organizuje javnu raspravu o procjeni rizika iz stava 4 ovog člana i obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija.</p> <p>Organ uprave na osnovu procjene rizika, uzimajući u obzir mišljenje zainteresovanih organa, organizacija, zainteresovane javnosti i Komisije izdaje dozvolu ili odbija zahtjev za izdavanje dozvole ako postoji rizik od invazivnosti strane vrste.</p> <p>Dozvola se izdaje na period od pet godina.</p> <p>Troškove izrade procjene rizika snosi podnositelj zahtjeva.</p> <p>Način izrade procjene rizika propisuje Ministarstvo.</p>		
5. Lista Unije poziva se, kada je to relevantno, na robu s kojom su invazivne strane vrste obično povezane i na njihove oznake kombinovane nomenklature kako je predviđeno Regulativom Savjeta (EEZ) br. 2658/87 u kojoj su navedene kategorije robe koje podliježu službenim kontrolama u skladu s članom 15 ove regulative.	<p>Postupanje nadležnih organa prilikom unošenja i tranzita stranih i invazivnih stranih vrsta</p> <p>Član 26</p> <p>Carinski organ prilikom službenih kontrola pri unošenju, provjerava da li je ista invazivna strana vrsta ili sadrži invazivne strane vrste, sa liste vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, odnosno pripadaju li kategoriji robe koja je obuhvaćena oznakama kombinovane nomenklature i da li</p>	Potpuno usklađeno	

	posjeduju odobrenja za unos robe u carinsko područje.			
<p>Član 4</p> <p>6. Prilikom donošenja ili ažuriranja liste Unije, Komisija primjenjuje kriterijume određene u stavu 3 vodeći računa o troškovima sprovođenja za države članice, troškovima nedjelovanja, troškovnoj efikasnosti i društveno-ekonomskim aspektima. Lista Unije kao prioritet uključuje invazivne strane vrste koje:</p> <p>(a) još nijesu prisutne u Uniji ili su na ranom stepenu invazije i vjerovatno je da će imati znatan štetni uticaj;</p> <p>(b) su već nastanjene u Uniji i imaju najznačajnije štetne efekte.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>Član 4</p> <p>7. Prilikom predlaganja liste Unije, Komisija je dužna i da opravda da se ciljevi ove regulative bolje postižu mjerama na nivou Unije</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>Član 5</p> <p>Procjena rizika</p> <p>1. Za potrebe člana 4 procjena rizika se vrši u vezi s trenutnim i potencijalnim područjem rasprostranjenosti invazivnih stranih vrsta, imajući u vidu sljedeće elemente:</p> <p>(a) opis vrste i njenu taksonomsku pripadnost, njenu istoriju kao i njeno prirodno i potencijalno područje rasprostranjenosti;</p> <p>(b) opis obrazaca razmnožavanja i širenja kao i njihove dinamike, uključujući procjenu da li postoje uslovi u životnoj sredini potrebni za njihovo razmnožavanje i širenje;</p> <p>(c) opis mogućih puteva unošenja i širenja vrsta, kako namjernog tako i nemajnjernog, uključujući prema potrebi proizvode s kojima je vrsta obično povezana;</p> <p>(d) detaljnu procjenu rizika od unošenja, naseljavanja i širenja u relevantnim biogeografskim regijama u trenutnimuslovima i u predvremenim uslovima klimatskih promjena</p> <p>(e) opis trenutne rasprostranjenosti vrste, kao i to da li je ta vrsta već prisutna u Uniji ili u susjednim zemljama kao i prognozu njene vjerovatne buduće rasprostranjenosti;</p>	<p>Procjena rizika invazivnosti strane vrste</p> <p>Član 9</p> <p>Postupak za procjenu rizika invazivnosti strane vrste pokreće organ uprave na zahtjev privrednog društva ili drugog pravnog lica, preduzetnika i fizičkog lica kojem je odbijen zahtjev za izdavanje dozvole iz čl. 6, 7 i 8 ovog zakona.</p> <p>Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, matični broj, odnosno ime i adresu); - lokalitet na kome se planira unošenje, uzgoj ili stavljanje na tržište strane vrste; - svrhu planiranog unošenja, uzgoja ili stavljanja na tržište i važnost unošenja sa aspekta zaštite prirode; - naučni/narodni naziv strane vrste koja se unosi u prirodu, uzgaja ili stavlja na tržište; - vremenski period realizacije unošenja u prirodu, uzgoja ili stavljanja na tržište strane vrste. <p>Zahtjev iz stava 2 ovog člana podnosi se za</p>	<p>Djelimično usklađeno</p> <p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji propisuje način izrade procjene rizika invazivnosti strane vrste</p>	IV kvartal 2020.	

- (f) opis štetnih uticaja na biološku raznovrsnost i povezane usluge ekosistema, na autohtone vrste, zaštićena područja, ugrožena staništa, kao i na zdravlje ljudi, bezbjednost i ekonomiju, uključujući procjenu mogućeg budućeg uticaja imajući u vidu dostupne naučne podatke;
- (g) procjenu mogućih troškova štete;
- (h) opis poznatih upotreba vrste kao i društvenih i ekonomskih koristi koje proizilaze iz tih upotreba.

svaku vrstu pojedinačno.
 Procjenu rizika iz stava 1 ovog člana, izrađuje Komisija za procjenu rizika, koju obrazuje organ uprave.
 Komisija za procjenu rizika obrazuje se iz reda zaposlenih u organu uprave i drugih stručnih lica koja imaju završen VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i najmanje pet godina radnog iskustva u struci iz oblasti zaštite prirode.
 Komisija za procjenu rizika, sačinjava izvještaj o procjeni rizika invazivnosti strane vrste koji sadrži:

- opis strane vrste i njenu taksonomsku pripadnost, prirodno i potencijalno područje rasprostranjenosti;
- opis načina i dinamike razmnožavanja i širenja, uključujući i postojanje uslova životne sredine potrebnih za njihovo razmnožavanje i širenje;
- opis mogućih puteva unosa i širenja vrsta, kako namjernog tako i nenamjernog, uključujući prema potrebi proizvode sa kojima je strana vrsta obično povezana;
- detaljnu procjenu rizika od unošenja, naseljavanja i širenja u relevantnim biogeografskim regionima u postojećim uslovima i mogućim predvidivim uslovima klimatskih promjena;
- opis rasprostranjenosti vrste, odnosno njene prisutnosti u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji ili u susjednim državama, uključujući i njenu buduću rasprostranjenost;
- opis štetnih uticaja na biodiverzitet i usluge ekosistema, uticaja na autohtone vrste, zaštićena područja, ugrožena staništa, kao i na zdravlje ljudi, uključujući procjenu mogućeg budućeg uticaja uzimajući u obzir dostupne naučne podatke;
- procjenu mogućih troškova štete na

	<p>biodiverzitet i usluge ekosistema; i</p> <ul style="list-style-type: none"> - opis društvene i privredne koristi strane vrste. <p>Procjena rizika invazivnosti strane vrste izrađuje se najkasnije u roku od dvije godine od dana prijema zahtjeva iz stava 2 ovog člana.</p> <p>Organ uprave dužan je da organizuje javnu raspravu o procjeni rizika iz stava 4 ovog člana i obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija.</p> <p>Organ uprave na osnovu procjene rizika, uzimajući u obzir mišljenje zainteresovanih organa, organizacija, zainteresovane javnosti i Komisije izdaje dozvolu ili odbija zahtjev za izdavanje dozvole ako postoji rizik od invazivnosti strane vrste.</p> <p>Dozvola se izdaje na period od pet godina.</p> <p>Troškove izrade procjene rizika snosi podnositelj zahtjeva.</p> <p>Način izrade procjene rizika propisuje Ministarstvo.</p>			
2. Prilikom predlaganja vrsta za uvrštavanje u listu kao invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji, Komisija vrši procjenu rizika iz stava 1. Kad god država članica predlaže zahtjev za uvrštavanje neke vrste u listu Unije, ona je odgovorna za izvršavanje procjene rizika iz stava 1. Kada je to potrebno, Komisija može pomoći državama članicama u izradi takvih procjena rizika ako je to povezano s njihovom evropskom dimenzijom.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenjivo		
3. Komisija je ovlašćena da donosi delegirane akte u skladu s članom 29 kako bi detaljnije opisala tip prihvatljivog dokaza za potrebe člana 4 stav 3 tačka b, i pružila detaljan opis primjene stava 1 tač. a do h ovog člana. Detaljan opis	<p>Procjena rizika invazivnosti strane vrste</p> <p>Član 9</p> <p>Organ uprave dužan je da organizuje javnu raspravu o procjeni rizika iz stava 4 ovog člana i</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog	IV kvartal 2020.

<p>uključuje metodologiju koja treba da se primijeni u procjenama rizika, imajući u vidu relevantne nacionalne i međunarodne standarde i potrebu da se prednost da mjerama protiv invazivnih stranih vrsta koje su povezane sa značajnim štetnim uticajem na biološku raznovrsnost ili povezane usluge ekosistema, kao i na zdravlje ljudi ili ekonomiju, ili ih mogu uzrokovati, s obzirom na to da se takav štetan uticaj smatra otežavajućim faktorom. Od naročite je važnosti da Komisija slijedi svoju uobičajenu praksu i da sprovodi savjetovanja sa stručnjacima, uključujući i sa stručnjacima država članica, prije donošenja tih delegiranih akata.</p>	<p>obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija.</p> <p>Organ uprave na osnovu procjene rizika, uzimajući u obzir mišljenje zainteresovanih organa, organizacija, zainteresovane javnosti i Komisije izdaje dozvolu ili odbija zahtjev za izdavanje dozvole ako postoji rizik od invazivnosti strane vrste.</p> <p>Način izrade procjene rizika propisuje Ministarstvo.</p>		akta način izrade procjene rizika invazivnosti strane vrste	
<p>Član 6 Odredbe za najudaljenije regije</p> <p>1. Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji ne podliježu članu 7 ni čl. 13 do 20 u najudaljenijim regijama.</p> <p>2. Do 2. januara 2017. godine svaka država članica s najudaljenijim regijama donosi za svaku od tih regija listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost, savjetujući se pritom s tim regijama.</p> <p>3. Što se tiče invazivnih stranih vrsta uvrštenih u liste iz stava 2 ovog člana, države članice mogu u svojim najudaljenijim regijama primijeniti mjere kako je predviđeno u čl. 7 do 9, u čl. 13 do 17 i čl. 19 i 20, prema slučaju. Te mjere moraju biti usklađene s Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije i saopštene Komisiji u skladu s pravom Unije.</p> <p>4. Države članice odmah saopštavaju Komisiji i drugim državama članicama liste iz stava 2 i sve ažurirane verzije tih listi.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>		
<p>POGLAVLJE II PREVENCIJA</p> <p>Član 7 Ograničenja</p> <p>1. Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji ne smiju se namjerno:</p>	<p>Invazivne strane vrste</p> <p>Član 10</p> <p>Invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji ne smiju se:</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<ul style="list-style-type: none"> (a) unositi na teritoriju Unije, uključujući tranzit pod carinskim nadzorom; (b) držati, uključujući u zatvorenim sistemima; (c) odgajati, uključujući u zatvorenim sistemima; (d) prevoziti u Uniju, iz Unije ili unutar nje, osim ako je riječ o prevozu vrste u objekte za iskorjenjivanje; (e) stavljati na tržište; (f) upotrebljavati ili razmjenjivati; (g) omogućiti da se razmnožavaju ili odgajati, uključujući u zatvorenim sistemima; ili (h) puštati u prirodu 	<ul style="list-style-type: none"> - unositi na područje Crne Gore, uključujući tranzit pod carinskim nadzorom; - držati, uključujući zatvorene sisteme; - uzgajati i/ili razmnožavati, uključujući zatvorene sisteme; - stavljati na tržište Crne Gore; - prevoziti unutar Crne Gore, osim u objekte za iskorjenjivanje; - prevoziti iz Crne Gore, osim u objekte za iskorjenjivanje; - upotrebljavati ili razmjenjivati; - puštati u prirodu. 			
<p>2. Države članice preuzimaju sve potrebne korake za sprečavanje nenamjernog unošenja ili širenja, uključujući, gdje je primjenljivo, krajnjom nepažnjom, invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji.</p>	<p>Hitne mjere Član 14</p> <p>Ako organ uprave na osnovu naučnih dokaza utvrdi pojavu strane vrste koja do tada nije bila prisutna na području ili dijelu područja Crne Gore ili pojavu invazivne strane vrste koja se ne nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji ili može predstavljati invazivnu stranu vrstu ili rizik za biodiverzitet, ekosistem i zdravlje ljudi, dužan je da u roku od pet dana od dana saznanja obavijesti Komisiju, radi davanja predloga sproveđenja hitnih mjer za iskorjenjivanje, kontrolu daljeg širenja i sprečavanja unošenja.</p> <p>Hitne mjeru iz stava 1 ovog člana, Komisija predlaže organu uprave najkasnije u roku od 20 dana od dana prijema obavještenja.</p> <p>Hitne mjeru radi sprečavanja unošenja ili širenja invazivne strane vrste iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabranu unošenja na područje Crne Gore, uključujući tranzit pod carinskim nadzorom; - zabranu držanja strane vrste; - zabranu uzgajanja i/ili razmnožavanja; - zabranu stavljanja na tržište Crne Gore; 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

- zabranu prevoza unutar Crne Gore, osim ako je riječ o prevozu vrste u objekte za iskorjenjivanje;
- zabranu prevoza iz Crne Gore, osim ako je riječ o prevozu vrste u objekte za iskorjenjivanje;
- zabranu upotrebe ili razmjenjivanja;ili
- zabranu puštanja u prirodu.

Nakon utvrđivanja hitnih mjera, organ uprave bez odlaganja obavlja procjenu rizika za strane vrste za koje je utvrđeno da se ne nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u skladu sa članom 9 ovog zakona.

Procjena rizika iz stava 4 ovog člana, mora biti sprovedena najkasnije u roku od 24 mjeseca od dana utvrđivanja hitnih mjera.

**Sistem ranog otkrivanja i brzog preduzimanja
mjera iskorjenjivanja**

Član 15

Fizičko ili pravno lice koje uoči pojavu invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, dužno je da o tome odmah obavijesti organ uprave i organ uprave nadležan za inspekcijske poslove.

Nakon potvrđivanja prisutnosti invazivne strane vrste koja se nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost, organ uprave utvrđuje mjere za iskorjenjivanje te vrste u ranoj fazi invazije.

Mjere iz stava 2 ovog člana, sprovodi pravno lice koje ispunjava uslove iz člana 17 ovog zakona, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana obavještenja o ranom otkrivanju.

Mjere iskorjenjivanja iz stava 2 ovog člana, sprovode se na način kojim se efikasno, potpuno i trajno uklanja populacija invazivne strane vrste, vodeći računa o zdravlju ljudi i životnoj sredini, posebno neciljnih vrsta i

njihovih staništa i zaštiti dobrobiti životinja.

Ministarstvo obaveštava Evropsku komisiju u slučaju pojave invazivne strane vrste i sprovođenja mjera iskorjenjivanja populacija invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Evropskoj uniji.

Troškove sprovođenja mjera iz stava 2 ovog člana, snosi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, odnosno u slučaju kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice ili kada se radi o spontanom širenju populacije invazivne strane vrste, troškovi sprovođenja mjera iskorjenjivanja obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore.

Troškove sprovođenja mjera iskorjenjivanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost na zaštićenom području, kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, snosi upravljač zaštićenog područja.

Akcioni plan za kontrolu nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta

Član 18

Kontrola puteva nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta, vrši se na osnovu akcionog plana.

Akcioni plan priprema organ uprave u saradnji sa Komisijom.

Akcioni plan donosi Ministarstvo, uz prethodno pribavljeni mišljenja organa državne uprave nadležnih za poslove pomorstva i poljoprivrede.

Akcioni plan naročito sadrži:

- moguće puteve nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta;
- mjere koje treba sprovoditi, radi sprečavanja unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta;

- dinamiku sprovođenja mjera;
- način sprečavanja nemajernog unošenja, širenja i kontrole puteva unošenja invazivnih stranih vrsta;
- dugoročne ciljeve za kontrolu nemajernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta; i
- indikatore praćenja i realizacije akcionog plana.

Nakon pripreme akcionog plana organ uprave organizuje javnu raspravu i dužan je da obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija.

Akcioni plan donosi se na period od šest godina.

Prilikom pripreme Akcionog plana, organ uprave sarađuje sa nadležnim organima država iz regionala u cilju uskladjivanja akcionih planova, ukoliko se radi o invazivnim stranim vrstama koje se mogu unositi i širiti putevima koji su povezani sa drugim državama iz okruženja.

**Plan upravljanja invazivnim stranim vrstama
koje izazivaju zabrinutost**

Član 19

Invazivnim stranim vrstama koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i za koje je utvrđeno da su široko rasprostranjene na području Crne Gore, upravlja se na osnovu plana upravljanja invazivnim stranim vrstama (u daljem tekstu: plan upravljanja).

Plan upravljanja priprema organ uprave u saradnji sa Komisijom.

Plan upravljanja donosi Ministarstvo, uz prethodno pribavljeni mišljenja organa državne

	<p>uprave nadležnih za poslove pomorstva i poljoprivrede.</p> <p>Plan upravljanja sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mјere koje će sprovoditi na invazivnim stranim vrstama, radi smanjivanja na najmanju moguću mjeru njihovog uticaja na biodiverzitet, usluge ekosistema, zdravlje ljudi ili životnu sredinu; - postupke (fizičke, hemijske ili biološke) za iskorjenjivanje, suzbijanje ili sprečavanje širenja invazivne strane vrste, uključujući i postupke kojima će se povećati otpornost ekosistema od uticaja invazivnih stranih vrsta; - način primjene mјera, radi zaštite zdravlja ljudi i životne sredine i zaštiti dobrobiti životinja ako se radi o životinjama; - subjekte zadužene za realizaciju i praćenje mјera upravljanja invazivnim stranim vrstama, uključujući i uticaj mјera na neciljne vrste i staništa; - vremenske rokove za sprovođenje mјera. <p>Nakon pripreme plana upravljanja, organ uprave organizuje javnu raspravu i dužan je da obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija.</p> <p>Plan upravljanja donosi se na period od šest godina.</p> <p>Revizija plana upravljanja može se vršiti nakon pojave nove invazivne strane vrste u roku od 18 mjeseci od dana ažuriranja liste invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.</p> <p>Kao mјera iskorjenjavanja suzbijanja ili sprečavanja širenja već prisutnih invazivnih stranih vrsta, može se dozvoliti komercijalna</p>		
--	--	--	--

	<p>upotreba invazivnih stranih vrsta uz sprovođenje odgovarajućih mjera kako bi se izbjeglo dalje širenje.</p> <p>Ako postoji opasnost da će se invazivna strana vrsta koja se nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji proširiti na drugu državu, o tome se odmah obavlještava druga država i/ili Evropska komisija, radi sprovođenja zajedničkih mjera.</p>			
<p>Član 8 Dozvole 1. Odstupajući od ograničenja navedenih u članu 7 stav 1</p>	<p>Praćenje stanja invazivnih stranih vrsta</p> <p>Član 21</p> <p>Praćenje stanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, vrši se na osnovu godišnjeg plana monitoringa invazivnih stranih vrsta (u daljem tekstu: plan monitoringa), koji donosi Vlada Crne Gore do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.</p> <p>Plan monitoringa naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - način praćenja, brojnost, rasprostranjenost, puteve unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta na teritoriji Crne Gore; - dinamiku realizacije plana; - način sprovođenja plana. <p>Plan monitoringa sprovodi organ uprave.</p> <p>Za pojedine poslove monitoringa organ uprave može angažovati pravna i fizička lica koja ispunjavaju uslove u pogledu kadra i opreme za vršenje poslova monitoringa, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.</p> <p>Sredstva za sprovođenje plana monitoringa obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore.</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići	IV kvartal 2020.

<p>tač. a, b, c, d, f i g, i u skladu sa stavom 2 ovog člana, države članice uspostavljaju sistem dozvola kojima se ustanovama odobrava sprovođenje istraživanja ili ex-situ očuvanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji. Ako je upotreba proizvoda koji se dobijaju od invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji neizbjegna za doprinos zdravlju ljudi, države članice mogu uključiti proizvodnju u naučne svrhe i zatim medicinsku upotrebu u sistem dozvola.</p> <p>2. Države članice ovlašćuju svoje nadležne organe za izdavanje dozvola iz stava 1 za aktivnosti koje se sprovode u zatvorenim sistemima koji ispunjavaju sve sljedeće uslove:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u Uniji drži se i s njom se postupa u zatvorenom sistemu u skladu sa stavom 3; (b)aktivnost treba da izvrši osoblje koje ima odgovarajuće kvalifikacije kako su utvrđili nadležni organi; (c)prevoz do i od zatvorenih sistema obavlja se pod uslovima koji isključuju bijeg invazivne strane vrste kako je određeno dozvolom; (d)ako je riječ o invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Uniji koje su životinje, one su obilježene ili drugačije efikasno identifikovane gdje je to odgovarajuće korišćenjem metoda koje ne izazivaju bol, nelagodnost ili patnju koje je moguće izbjegći; (e)efikasno se upravlja rizikom od bijega ili širenja ili uklanjanja, imajući u vidu identitet, biologiju i način raspršivanja vrste, predviđenu aktivnost i zatvoren sistem, interakciju sa životnom sredinom i ostale relevantne fakore; (f)postoji stalni sistem nadzora i podnositelj je izradio plan djelovanja u vanrednim situacijama koji se sprovodi u slučaju mogućeg bijega ili širenja, uključujući i plan iskorjenjivanja. Plan djelovanja moraju odobriti nadležni organi. Ako dođe do bijega ili širenja, plan djelovanja se odmah sprovodi i dozvola se može privremeno ili trajno ukinuti. <p>Dozvola iz stava 1 ograničena je na određeni broj invazivnih stranih vrsta i jedinki koji ne premašuje kapacitet</p>	<p>proizvoda</p> <p>Član 11</p> <p>Invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, mogu se unositi na područje Crne Gore, držati, uzbogati i/ili razmnožavati, prevoziti unutar Crne Gore, upotrebljavati ili razmjenjivati u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda na osnovu dozvole organa uprave.</p> <p>Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu podnijetog zahtjeva.</p> <p>Zahtjev iz stava 2 ovog člana može podnijeti pravno lice koje ispunjava uslove u pogledu kadra, opreme i prostora.</p> <p>Zahtjev iz stava 3 ovog člana sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o podnositelju zahtjeva (naziv i sjedište, matični broj); - naučni/narodni naziv invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji; - opis djelatnosti koju obavlja podnositelj zahtjeva; - opis razvojnog stadijuma ili oblika invazivne strane vrste; - razloge zbog kojih se traži dozvola sa podacima o planiranom korišćenju, uključujući očekivane rezultate i opis laboratorijskih postupaka koji će se obavljati u zatvorenom sistemu; - period u kojem se namjerava koristiti invazivna strana vrsta; - broj ili količinu jedinki invazivne strane vrste, kao i dokaz o porijeklu vrste; - način i uslove držanja i postupanja sa invazivnim stranim vrstama; - način i uslove transporta do i od zatvorenog sistema za uzgoj invazivne strane vrste; - način upravljanja rizikom od bijega ili širenja 	<p>donošenjem podzakonskog akta koji propisuje bliže uslove u pogledu kadra, opreme i prostora pravnog lica koje podnosi zahtjev za unošenje, držanje, uzboganje/razmnožavanje, prevoženje unutar Crne Gore, upotrebljavanje ili razmjenjivanje u naučne svrhe ili ex-situ očuvanje ili proizvodnje medicinskih proizvoda invazivnih stranih vrsta, obrazac zahtjeva i obrazac dozvole za korišćenje invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji</p>
---	--	---

zatvorenog sistema. U dozvoli moraju biti navedena ograničenja potrebna za ublažavanje rizika od bijega ili širenja datih vrsta. Ona se mora priložiti uz invazivne strane vrste na koje se odnosi cijelo vrijeme dok se te vrste drže u Uniji, unose u Uniju ili prevoze unutar Unije.

3. Smatra se da se jedinke drže u zatvorenom sistemu ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- (a)jedinke su fizički izolovane i ne mogu pobjeći ili širiti se, odnosno neovlašćene ih osobe ne mogu ukloniti iz sistema u kojima se drže;
- (b)protokoli čišćenja, rukovanja otpadom i održavanja obezbjeđuju da nijedna jedinka ili dio sposoban za razmnožavanje ne može pobjeći, širiti se ili biti uklonjen od strane neovlašćenih osoba;
- (c)jedinke se uklanjaju iz sistema, zbrinjavaju ili uništavaju ili se usmrćuju na human način tako da je sklučena mogućnost njihovog umnožavanja ili razmnožavanja van sistema.

4. Pri podnošenju zahtjeva za izdavanje dozvole, podnositelj dostavlja sve potrebne dokaze na osnovu kojih nadležni organ može ocijeniti da li su ispunjeni uslovi određeni u st. 2 i 3.

5. Države članice ovlašćuju svoje nadležne organe za privremeno ili trajno ukidanje dozvole u bilo kojem trenutku ako dođe do nepredviđenih događaja sa štetnim uticajem na biološku raznovrsnost ili povezane usluge ekosistema. Svako ukidanje dozvole mora biti opravданo na osnovu naučnih dokaza i, ako su naučne informacije nedovoljne, na osnovu načela predostrožnosti i vodeći računa o nacionalnim administrativnim pravilima.

6. Komisija putem akata za sprovođenje donosi format dokumenta koji služi kao dokaz za dozvolu izdatu od strane nadležnog organa države članice. Ti se akti za sprovođenje donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 27 stav 2. Države članice koriste taj format kao dokument koji se prilaže uz dozvolu.

7. Za svaku dozvolu izdatu u skladu sa stavom 1 ovog člana, države članice moraju bez odlaganja javno objaviti na internetu najmanje sljedeće:

ili neovlašćenog uklanjanja invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji;

- način čišćenja, dezinfekcije, održavanja, rukovanja otpadom (podatke o otpadu koji će se proizvesti, tehnike predviđene za inaktivaciju i uklanjanje otpada na kraju istraživanja i odredište konačnog zbrinjavanja).

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana podnosi se sljedeća dokumentacija:

- dokaz o ispunjavanju uslova u pogledu kadra, opreme i prostora;
- plan i mјere koje će se sprovoditi u slučaju mogućeg bijega ili širenja invazivne strane vrste, uključujući i plan iskorjenjivanja.

Invazivne strane vrste životinja koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji moraju se obilježiti u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita prirode.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana sa dokumentacijom dostavlja se Komisiji, radi davanja mišljenja.

Ako se radi o korišćenju morskih stranih vrsta, organ uprave zahtjev dostavlja i Institutu, radi pribavljanja mišljenja.

O podnesenom zahtjevu iz stava 3 ovog člana, organ uprave obavještava zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost objavljivanjem zahtjeva na internet stranici organa uprave.

Zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost, mogu u roku od deset dana od dana objavljivanja zahtjeva dostaviti mišljenje organu uprave o podnijetom zahtjevu. Komisija je dužna da u roku od 20 dana od dana prijema zahtjeva, sačini izvještaj sa mišljenjem o eventualnoj opasnosti invazivnih stranih vrsta po biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje

<p>(a) naučni i uobičajeni naziv invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji za koju je izdata dooa; (b) broj ili količinu datih primeraka; (c) svrhu u koju je izdata dozvola; i (d) oznake kombinovane nomenklature kako je predviđeno u Regulativi (EEZ) br. 2658/87.</p>	<p>Ijudi. Na osnovu mišljenja Komisije, organ uprave izdaje dozvolu za korišćenje invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji. Dozvola se izdaje najduže na period od pet godina i sadrži uslove i rok za korišćenje invazivne strane vrste, koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, kao i rok za izvještavanje organa uprave o korišćenju invazivne strane vrste. Nositelj dozvole iz stava 13 ovog člana dužan je da organu uprave podnese izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji. Organ uprave vodi evidenciju o izdatim dozvolama iz stava 1 ovog člana koja sadrži podatke o naučnom nazivu invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji za koju je izdata dozvola, broj ili količinu primjeraka, svrhu zbog koje je izdata dozvola i carinski broj. Evidencija iz stava 15 ovog člana dostupna je na internet stranici organa uprave. Bliže uslove iz stava 3 ovog člana, obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana i obrazac dozvole za korišćenje invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, propisuje Ministarstvo.</p>		
<p>Član 8 Dozvole</p> <p>8. Države članice obezbjeđuju da njihovi nadležni organi sprovode inspekcije kako bi osigurale da su ustanove usklađene s uslovima iz tih izdatih dozvola.</p>	<p>NADZOR Član 28 Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo. Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrše nadležne inspekcije, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor. Inspeksijski nadzor nad stranim i invazivnim</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

	<p>stranim vrstama na graničnim prelazima vrše veterinarska i fitosanitarna inspekcija u skladu sa posebnim propisima.</p> <p>Inspeksijski nadzor nad invazivnim stranim vrstama koje se unose u morsku sredinu putem balastnih tankova na brodovima vrše inspektorji sigurnosti plovidbe, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje zaštita mora od zagađivanja sa plovnih objekata.</p>		
<p>Član 9</p> <p>Odobrenja</p> <p>1. U izuzetnim slučajevima, u slučajevima od velikog javnog interesa, uključujući interes socijalne ili ekonomskе prirode, države članice mogu ustanovama izdati dozvole kojima se omogućuje obavljanje aktivnosti osim onih određenih u članu 8 stav 1 uz odobrenje Komisije, u skladu s postupcima utvrđenim u ovom članu i podložno uslovima određenim u članu 8 st. 2 i 3.</p> <p>2. Komisija uspostavlja elektronski sistem odobrenja i upravlja njime i odlučuje o zahtjevima za odobrenje u roku od 60 dana od prijema zahtjeva.</p> <p>3. Države članice podnose zahtjeve za odobrenje u sistemu iz stava 2.</p> <p>4. U zahtjev za odobrenje treba uključiti sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) podatke o ustanovi ili grupama ustanova uključujući njihov naziv i adresu; (b) naučni i uobičajeni naziv invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji za koju je zatraženo dobrenje; (c) oznake kombinovane nomenklature kako je predviđeno u Regulativi (EEZ) br 2658/8; (d) broj ili količinu datih primjeraka; (e) razloge za zatraženo odobrenje; f) detaljan opis predviđenih mjera radi osiguranja nemogućnosti bijega ili širenja iz ustanova za čuvanje u zatvorenom sistemu u kojima invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji treba držati i u kojima se s njima treba postupati, kao i mjere kojima se 	<p>Korišćenje invazivnih stranih vrsta radi zaštite javnog interesa</p> <p>Član 12</p> <p>Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji mogu se koristiti, radi zaštite javnog interesa, odnosno zaštite zdravlja, sigurnosti, uspostavljanja povoljnijih uslova od značaja za životnu sredinu, uključujući interes socijalne ili ekonomskе prirode, ukoliko ne postoje druge mogućnosti za zaštitu javnog interesa, na osnovu dozvole koju izdaje organ uprave.</p> <p>Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu podnijetog zahtjeva.</p> <p>Zahtjev iz stava 2 ovog člana može podnijeti pravno lice koje ispunjava uslove u pogledu kadra, opreme i prostora iz člana 11 stav 3 ovog zakona.</p> <p>Zahtjev iz stava 2 ovog člana, pored podataka iz člana 11 st. 4 i 5 ovog zakona, sadrži i razloge za zaštitu javnog interesa.</p> <p>Zahtjev iz stava 2 ovog člana organ uprave dostavlja Komisiji, radi davanja mišljenja.</p> <p>Ako se radi o korišćenju morskih invazivnih stranih vrsta, organ uprave zahtjev dostavlja i Institutu, radi pribavljanja mišljenja.</p>	Potpuno usklađeno	

obezbjeduje da se svaki prevoz vrsta koji može biti potreban izvodi pod uslovima koji isključuju bijeg;

(g) procjenu rizika od bijega invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji za koje se traži odobrenje, uz opis mjera za ublažavanje rizika koje će se uvesti;

(h) opis planiranog sistema nadzora i plana djelovanja u vanrednim situacijama koji je izrađen za slučaj mogućeg bijega ili širenja, uključujući prema potrebi i plan iskorjenjivanja;

(i) opis relevantnog domaćeg prava primjenjivog na te ustanove.

5. Odobrenja koja je izdala Komisija saopštavaju se nadležnom organu date države članice. Odobrenje je specifično za pojedinu ustanovu, bez obzira na to koji je postupak prijave primjenjen u skladu sa stavom 4 tačka a, i uključuje informacije iz stava 4 i trajanje odobrenja. Odobrenje mora da sadrži i odredbe o snabdijevanju ustanove dodatnim ili zamjenskim primjerima za upotrebu u aktivnosti za koju se traži to odobrenje.

6. Nakon odobrenja Komisije, nadležni organi mogu izdati dozvolu iz stava 1 ovog člana u skladu s članom 8 st. 4 do 8. Dozvola uključuje sve odredbe navedene u odobrenju koje je izdala Komisija.

7. Komisija odbija zahtjev za odobrenje ako postoji neusklađenost s bilo kojom relevantnom obavezom iz ove regulative.

8. Komisija što je prije moguće obavještava datu državu članicu o svakom odbijanju zahtjeva za odobrenje na osnovu stava 7 i navodi razloge za odbijanje.

O podnesenom zahtjevu iz stava 2 ovog člana, organ uprave obavještava zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost objavljivanjem zahtjeva na internet stranici organa uprave.

Zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost, može u roku od deset dana od dana objavljivanja zahtjeva iz stava 2 ovog člana dostaviti mišljenje organu uprave o podnijetom zahtjevu.

Komisija je dužna da u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, dostavi organu uprave mišljenje o potrebi zaštite javnog interesa, uzimajući u obzir primjedbe i sugestije zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti.

Organ uprave, na osnovu mišljenja Komisije, izdaje dozvolu za korišćenje invazivne strane vrste, odnosno odbija zahtjev za korišćenje invazivne strane vrste.

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dozvole za korišćenje invazivne strane vrste obavještava se Evropska komisija.

Organ uprave dužan je da u roku od pet dana od dana izdavanja dozvole obavijesti javnost i dozvolu objavi na svojoj internet stranici.

O izdatim dozvolama za korišćenje invazivne strane vrste organ uprave vodi evidenciju, koja sadrži podatke o naučnom nazivu strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji za koju je izdato dozvola, broj ili količinu primjeraka, svrhu zbog koje je izdata dozvola i carinski broj.

Nosilac dozvole dužan je da organu uprave podnese izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.

Evidencija iz stava 13 ovog člana

	<p>dostupna je na internet stranici organa uprave.</p> <p>Komisija</p> <p>Član 13</p> <p>Radi davanja stručnih mišljenja i sačinjavanja izvještaja za postupanje sa stranim i invazivnim stranim vrstama u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo obrazuje Komisiju, kao stručno i savjetodavno tijelo.</p> <p>Komisija se obrazuje na period od pet godina iz reda stručnjaka za pojedine taksonomske grupe stranih i invazivnih stranih vrsta, koji imaju završen VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.</p> <p>Troškove rada Komisije iz čl. 6, 7, 8, 11 i 12 ovog zakona snosi podnositac zahtjeva.</p> <p>Aktom o osnivanju Komisije utvrđuje se bliži sastav, broj članova, troškovi i druga pitanja od značaja za rad Komisije.</p>		
<p>Član 10</p> <p>Hitne mjere</p> <p>1. Ako država članica ima dokaze o tome da je na njenoj teritoriji prisutna ili da postoji direktni rizik od unošenja na njenu teritoriju invazivne strane vrste koja nije na listi Unije, ali za koju su nadležni organi utvrdili, na osnovu preliminarnih naučnih dokaza, da vjerovatno ispunjava kriterijume navedene u članu 4 stav 3, ta država članica može odmah da preduzme hitne mjere koje se sastoje od bilo kojih ograničenja navedenih u članu 7 stav 1.</p> <p>2. Država članica koja na svojoj teritoriji uvede hitne mjere koje uključuju primjenu člana 7 stav 1 tač. a, d ili e odmah obavještava Komisiju i sve ostale države članice o preduzetim mjerama i dokazima koji opravdavaju te mjeru.</p> <p>3. Data država članica bez odlaganja obavlja procjenu rizika u skladu s članom 5 za invazivne strane vrste na koje se primjenjuju hitne mjere, imajući u vidu raspoložive tehničke i naučne informacije, a u svakom slučaju u roku od 24 mjeseca od datuma donošenja odluke o uvođenju hitnih mjeru, s ciljem uvrštanja tih vrsta u listu Unije.</p>	<p>Hitne mjere</p> <p>Član 14</p> <p>Ako organ uprave na osnovu naučnih dokaza utvrdi pojavu strane vrste koja do tada nije bila prisutna na području ili dijelu područja Crne Gore ili pojavu invazivne strane vrste koja se ne nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji ili može predstavljati invazivnu stranu vrstu ili rizik za biodiverzitet, ekosistem i zdravlje ljudi, dužan je da u roku od pet dana od dana saznanja obavijesti Komisiju, radi davanja predloga sprovođenja hitnih mjeru za iskorjenjivanje, kontrolu daljeg širenja i sprečavanja unošenja.</p> <p>Hitne mjere iz stava 1 ovog člana, Komisija predlaže organu uprave najkasnije u roku od 20 dana od dana prijema obavještenja.</p> <p>Hitne mjeru radi sprečavanja unošenja ili širenja</p>	Potpuno usklađeno	

4. Ako Komisija primi obavještenje iz stava 2 ovog člana ili ima druge dokaze o tome da je na teritoriji Unije prisutna ili da postoji direktni rizik da će na teritoriju Unije biti unešena invazivna strana vrsta koja nije uvrštena u listu Unije, ali koja vjerovatno ispunjava kriterijume utvrđene u članu 4 stav 3, Komisija putem akata za sprovođenje zaključuje, na osnovu preliminarnih naučnih dokaza, da li postoji vjerovatnoća da dotočna vrsta ispunjava navedene kriterijume i donosi hitne mjere za Uniju koje se sastoje od bilo kojeg ograničenja iz člana 7 stav 1 za ograničeni period u pogledu rizika koje ta vrsta predstavlja, ako zaključi da će kriterijumi iz člana 4 stav 3 biti najvjerojatnije ispunjeni. Ti se akti za sprovođenje donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 27 stav 2.

5. Ako Komisija doneše akt za sprovođenje iz stava 4, države članice stavljuvan snage ili izmjenjuju i dopunjuju, kako je odgovarajuće, svaku hitnu mjeru koju su preduzele.

6. Ako Komisija uvrsti određenu invazivnu stranu vrstu u listu Unije, države članice stavljuvan snage ili mijenjaju i dopunjuju i svoje hitne mjere.

7. Ako, nakon procjene rizika koja je sprovedena u skladu sa stavom 3 ovog člana, Komisija ne uključi invazivnu stranu vrstu u listu Unije, države članice stavljuvan snage svoje hitne mjere koje su preduzele u skladu sa stavom 1 ovog člana i mogu uvrstiti navedene vrste u nacionalnu listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u državi članici, u skladu s članom 12 stav 1 i razmatraju pojačanu regionalnu saradnju u skladu s članom 11.

invazivne strane vrste iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo i to:

- zabranu unošenja na područje Crne Gore, uključujući tranzit pod carinskim nadzorom;
- zabranu držanja strane vrste;
- zabranu uzgajanja i/ili razmnožavanja;
- zabranu stavljanja na tržište Crne Gore;
- zabranu prevoza unutar Crne Gore, osim ako je riječ o prevozu vrste u objekte za iskorjenjivanje;
- zabranu prevoza iz Crne Gore, osim ako je riječ o prevozu vrste u objekte za iskorjenjivanje;
- zabranu upotrebe ili razmjenjivanja;ili
- zabranu puštanja u prirodu.

Nakon utvrđivanja hitnih mjera, organ uprave bez odlaganja obavlja procjenu rizika za strane vrste za koje je utvrđeno da se ne nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u skladu sa članom 9 ovog zakona.

Procjena rizika iz stava 4 ovog člana, mora biti sprovedena najkasnije u roku od 24 mjeseca od dana utvrđivanja hitnih mjera.

Član 11

Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u regiji i autohtone vrste u Uniji

1. Države članice mogu odrediti iz svoje nacionalne liste invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u državi članici, uspostavljene u skladu s članom 12, vrste koje su autohtone ili nijesu autohtone u Uniji, a koje zahtijevaju pojačanu regionalnu saradnju.

2. Na zahtjev uključenih država članica Komisija će djelovati tako da olakša saradnju i koordinaciju između tih uključenih država članica u skladu s članom 22 stav 1. Prema potrebi,

Invazivne strane vrste Član 10

Invazivna strana vrsta biljaka, životinja ili gljiva (u daljem tekstu: invazivna strana vrsta) je vrsta za koju je utvrđeno da njeno unošenje ili širenje ugrožava ili štetno utiče na biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.

Invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji ne smiju se:

- unositi na područje Crne Gore,

Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji propisuje Listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili	IV kvartal 2020.
----------------------	--	------------------

<p>na osnovu uticaja određene invazivne strane vrste na biološku raznovrsnost i povezane usluge ekosistema, kao i na zdravlje ljudi i ekonomiju, i ako je snažno potkrijepljeno sveobuhvatnom analizom opravdanja za pojačanu regionalnu saradnju između država članica koje podnose zahtjev, Komisija može putem akata za sprovođenje tražiti da dotične države članice na svojoj teritoriji ili na njenom dijelu primjenjuju, mutatis mutandis, čl. 13, 14 i 16, član 17 nezavisno od člana 18 i čl. 19 i 20, kako je prikladno. Ti se akti za sprovođenje donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 27 stav 2.</p> <p>3. Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u regiji, a koje su autohtone u nekoj državi članici, ne podliježu odredbama čl.13, 14, 16, 17, 19, 20 i 24 na teritoriji te države članice. Države članice u kojima su te vrste autohtone dužne su da sarađuju s datim državama članicama radi procjene puteva u skladu s članom 13 i mogu, u savjetovanju s drugim državama članicama, donijeti relevantne mjere za izbjegavanje daljeg širenja tih vrsta u skladu s postupkom iz člana 22 stav 1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uključujući tranzit pod carinskim nadzorom; - držati, uključujući zatvorene sisteme; - uzgajati i/ili razmnožavati, uključujući zatvorene sisteme; - stavljati na tržište Crne Gore; - prevoziti unutar Crne Gore, osim u objekte za iskorjenjivanje; - prevoziti iz Crne Gore, osim u objekte za iskorjenjivanje; - upotrebljavati ili razmjenjivati; - puštati u prirodu. <p>Listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i način ažuriranja liste utvrđuje Ministarstvo, uz predhodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede.</p>		Evropskoj uniji i način ažuriranja liste	
<p>Član 12</p> <p>Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u državi članici</p> <p>1. Država članica može uspostaviti nacionalnu listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u državi članici. Za te invazivne strane vrste države članice mogu na svojoj teritoriji primijeniti mjere poput onih predviđenih u čl. 7 i 8, čl. 13 do 17 i čl. 19 i 20, kako je prikladno. Te mjere moraju biti usklađene s Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije i saopštene Komisiji u skladu s pravom Unije.</p> <p>2. Države članice obavještavaju Komisiju i ostale države članice o vrstama za koje smatraju da su invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u državi članici i o mjerama primjenjenim u skladu sa stavom 1.</p>	<p>Invazivne strane vrste</p> <p>Član 10</p> <p>Invazivna strana vrsta biljaka, životinja ili glijiva (u daljem tekstu: invazivna strana vrsta) je vrsta za koju je utvrđeno da njen unošenje ili širenje ugrožava ili štetno utiče na biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.</p> <p>Invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji ne smiju se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unositi na područje Crne Gore, uključujući tranzit pod carinskim nadzorom; - držati, uključujući zatvorene sisteme; - uzgajati i/ili razmnožavati, uključujući zatvorene sisteme; - stavljati na tržište Crne Gore; - prevoziti unutar Crne Gore, osim u objekte za iskorjenjivanje; 	Djelimično usklađeno	Odredba je predmet podzakonskog akta koji propisuje Listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i način ažuriranja liste	IV kvartal 2020.

	<ul style="list-style-type: none"> - prevoziti iz Crne Gore, osim u objekte za iskorjenjivanje; - upotrebljavati ili razmjenjivati; - puštati u prirodu. <p>Listu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i način ažuriranja liste utvrđuje Ministarstvo, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede.</p>		
Član 13 Akcioni planovi u vezi s putevima invazivnih stranih vrsta <ol style="list-style-type: none"> 1. Države članice u roku od 18 mjeseci od donošenja liste Unije vrše sveobuhvatnu analizu puteva nenamjernog unošenja i širenja tih invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji barem na svojoj teritoriji, kao i u svojim morskim vodama kako su definisane u članu 3 tačka 1 Direktive 2008/56/EZ, i određuju puteve koji zahtijevaju prioritetno djelovanje (u daljem tekstu: prioritetni putevi) zbog brojnosti vrste ili moguće štete koju je uzrokovala vrsta koja je ušla u Uniju tim putevima. 2. U roku od tri godine od donošenja liste Unije, svaka država članica uspostavlja i sprovodi jedan akcioni plan ili skup akcionih planova u pogledu prioritetnih puteva koje je utvrdila u skladu sa stavom 1. Akcioni planovi uključuju vremenske rasporede za djelovanje i opisuju mjere koje treba donijeti i, ako je to odgovarajuće, dobrovoljno djelovanje i kodekse dobre prakse u pogledu prioritetnih puteva i sprečavanja nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta u Uniju ili unutar nje. 3. Države članice obezbeđuju koordinaciju s ciljem uspostavljanja jednog akcionog plana ili skupa akcionih planova koji su usklađeni na odgovarajućem regionalnom nivou u skladu s članom 22 stav 1. Ako nijesu uspostavljeni takvi regionalni akcioni planovi, države članice uspostavljaju i sprovode akcione planove za svoju teritoriju koji je koliko god je to moguće usklađen na odgovarajućem regionalnom nivou. 4. Akcioni planovi iz stava 2 ovog člana sadrže, naročito, mjere koje se zasivaju na analizi troškova i koristi radi: 	Akcioni plan za kontrolu nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta Član 18 <p>Kontrola puteva nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta, vrši se na osnovu akcionog plana.</p> <p>Akcioni plan priprema organ uprave u saradnji sa Komisijom.</p> <p>Akcioni plan donosi Ministarstvo, uz prethodno pribavljenja mišljenja organa državne uprave nadležnih za poslove pomorstva i poljoprivrede.</p> <p>Akcioni plan naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - moguće puteve nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta; - mјere koje treba sprovoditi, radi sprečavanja unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta; - dinamiku sprovođenja mјera; - način sprečavanja nenamjernog unošenja, širenja i kontrole puteva unošenja invazivnih stranih vrsta; - dugoročne ciljeve za kontrolu nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta; i - indikatore praćenja i realizacije akcionog plana. <p>Nakon pripreme akcionog plana organ uprave organizuje javnu raspravu i dužan je da obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja</p>	Potpuno usklađeno	

<p>(a) podizanja svijesti;</p> <p>(b)svođenja na najmanju moguću mjeru kontaminacije robe, proizvoda, vozila i opreme primjercima invazivnih stranih vrsta, uključujući mjere za rješavanje problema prevoza invazivnih stranih vrsta iz trećih zemalja;</p> <p>(c)osiguranja odgovarajućih provjera na granicama Unije, osim službenih kontrola na osnovu člana 15.</p> <p>5. Akcioni planovi uspostavljeni u skladu sa stavom 2 šalju se Komisiji bez odlaganja. Države članice preispituju svoje akcione planove i šalju ih Komisiji najmanje svakih šest godina.</p>	<p>primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija. Akcioni plan donosi se na period od šest godina. Prilikom pripreme akcionog plana, organ uprave sarađuje sa nadležnim organima država iz regiona u cilju usklađivanja akcionalih planova, ukoliko se radi o invazivnim stranim vrstama koje se mogu unositi i širiti putevima koji su povezani sa drugim državama iz okruženja.</p>			
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE III RANO OTKRIVANJE I BRZO ISKORJENJIVANJE Član 14</p> <p>Sistem nadzora</p> <p>1. U roku od 18 mjeseci od donošenja liste Unije, države članice uspostavljaju sistem nadzora invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji ili ga uključuju u svoj postojeći sistem kojim se na osnovu istraživanja, praćenja i drugih postupaka prikupljaju i evidentiraju podaci o pojavi invazivnih stranih vrsta u životnoj sredini kako bi se spriječilo njihovo širenje u Uniji ili unutar nje.</p> <p>2. Sistem nadzora iz stava 1 ovog člana mora:</p> <p>(a)da obuhvati teritoriju država članica, uključujući teritorijalne morske vode, kako bi se utvrdila prisutnost i rasprostranjenost novih, ali i već naseljenih invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji;</p> <p>(b)biti dovoljno dinamičan da na teritoriji ili dijelu teritorije države članice može brzo otkriti pojavu u životnoj sredini svake invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji, čija je prisutnost ranije bila nepoznata;</p> <p>(c)zasnovati se na relevantnim odredbama za procjenu i nadzor utvrđenim pravom Unije ili međunarodnim sporazumima, biti usklađen s njima i izbjegavati njihovo udvostručavanje, i koristiti informacije iz postojećih sistema nadzora i praćenja navedenih u članu 11 Direktive 92/43/EEZ, članu 8 Direktive 2000/60/EZ i članu 11 Direktive 2008/56/EZ;</p>	<p>Praćenje stanja invazivnih stranih vrsta Član 21</p> <p>Praćenje stanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, vrši se na osnovu godišnjeg plana monitoringa invazivnih stranih vrsta (u daljem tekstu: plan monitoringa), koji donosi Vlada Crne Gore do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.</p> <p>Plan monitoringa naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - način praćenja, brojnost, rasprostranjenost, puteve unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta na teritoriji Crne Gore; - dinamiku realizacije plana; - način sprovodenja plana. <p>Plan monitoringa sprovodi organ uprave.</p> <p>Za pojedine poslove monitoringa organ uprave može angažovati pravna i fizička lica koja ispunjavaju uslove u pogledu kadra i opreme za vršenje poslova monitoringa, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.</p>	Potpuno usklađeno		

(d)uzeti u obzir relevantne prekogranične uticaje i karakteristike u mjeri u kojoj je to moguće.	Sredstva za sprovođenje plana monitoringa obezbeđuju se iz budžeta Crne Gore.		
<p>Član 15 Službene kontrole</p> <p>1. Najkasnije do 2. januara 2016. godine, države članice uspostavljaju potpuno operativne strukture za obavljanje službenih kontrola potrebnih za sprečavanje namjernog unošenja u Uniju invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji. Te službene kontrole primjenjuju se i na kategorije robe obuhvaćene oznakama kombinovane nomenklature na koju se poziva u listi Unije, u skladu s članom 4 stav 5.</p> <p>2. Nadležni organi vrše odgovarajuće kontrole robe iz stava 1 ovog člana koje se zasnivaju na procjeni rizika i provjeravaju:</p> <p>(a) da one nijesu na listi Unije; ili</p> <p>(b) da li su obuhvaćene važećom dozvolom iz člana 8.</p> <p>3. Kontrole iz stava 2 ovog člana, koje uključuju pregled dokumentacije, identifikacioni pregled i, prema potrebi, fizički pregled, obavljaju se kada se roba iz stava 1 ovog člana unosi u Uniju. Ako pravo Unije o službenim kontrolama već predviđa posebne službene kontrole kod graničnih organa u skladu s Regulativom (EZ) br. 882/2004 i direktivama 91/496/EZ i 97/78/EZ, ili na mjestima ulaska u skladu s Direktivom 2000/29/EZ, za kategorije robe iz stava 1 ovog člana, države članice prenose odgovornost za obavljanje kontrole iz stava 2 ovog člana na nadležne organe koji su zaduženi za te kontrole u skladu s članom 4 Regulative (EZ) br. 882/2004 ili s članom 2 stav 1 tačka g Direktive 2000/29/EZ.</p> <p>4. Kod postupanja u slobodnim zonama ili slobodnim skladištima i obavljanja carinskih postupaka puštanja u slobodni promet, tranzita, carinskog skladištenja, aktivnog oplemenjivanja, prerade pod carinskim nadzorom i privremenog uvoza u vezi s robom iz stava 1 carinskim organima potrebno je dostaviti:</p>	<p>Postupanje nadležnih organa prilikom unošenja i tranzita stranih i invazivnih stranih vrsta</p> <p>Član 26</p> <p>Strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, mogu se unositi u Crnu Goru samo preko određenih graničnih prelaza, na kojima je organizovana veterinarska i fitosanitarna kontrola.</p> <p>Prilikom kontrole pošiljke koja sadrži strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i dokumentacije koja je prati, granični veterinarski, odnosno granični fitosanitarni inspektor daje odobrenje ili zabranjuje unos robe u carinsko područje, u skladu sa posebnim propisom.</p> <p>Carinski organ prilikom službenih kontrola pri unošenju pošiljke, provjerava da li je invazivna strana vrsta ili sadrži invazivne strane vrste, sa liste vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, odnosno pripadaju li robi koja je obuhvaćena oznakama kombinovane nomenklature i da li posjeduju odobrenja za unos robe u carinsko područje.</p> <p>Ako se na osnovu kontrole iz stava 2 ovog člana, utvrdi da uvoznik ne posjeduje propisanu dokumentaciju, granični veterinarski inspektor odnosno granični fitosanitarni inspektor donosi rješenje o vraćanju ili uništavanju pošiljke, u skladu sa posebnim propisom.</p> <p>U slučaju iz stava 4 ovog člana, granični veterinarski inspektor, odnosno granični fitosanitarni inspektor privremeno oduzima</p>	Potpuno usklađeno	

(a) relevantni ulazni dokument, propisno ispunjen od strane nadležnih organa iz stava 3 ovog člana kojim se potvrđuje da su uslovi iz stava 2 ovog člana ispunjeni, u slučajevima kada su kontrole izvršene kod graničnih organa, u skladu s Regulativom (EZ) br. 882/2004 i direktivama 91/496/EEZ i 97/78/EZ ili na mjestima ulaska u skladu s članom 2 stav 1 tačka j Direktive 2000/29/EZ. Mora se slijediti ovdje navedeni carinski postupak; ili

(b) ako roba ne podliježe službenim kontrolama u skladu s pravom Unije, druge dokumentovane dokaze da je kontrola sprovedena uz zadovoljavajuće rezultate i naknadni ulazni dokument.

Ti dokumenti mogu se dostaviti i u elektronskom obliku.

5. Ako se kontrolom utvrdi neusklađenost s ovom regulativom:

(a) carinski organi suspenduju stavljanje robe u carinski postupak ili je zadržavaju;

(b) nadležni organi iz stava 3 zadržavaju robu.

Ako se roba zadrži, povjerava se nadležnom organu zaduženom za primjenu ove regulative. Taj nadležni organ djeluje u skladu s domaćim zakonodavstvom. Države članice mogu na druge organe prenijeti obavljanje određenih dužnosti.

6. Troškove nastale tokom sprovođenja provjere i one nastale zbog neusklađenosti snosi fizičko ili pravno lice unutar Unije koje je unijelo robu u Uniju, osim ako data država članica odluči drugačije.

7. Države članice uspostavljaju postupke za osiguranje razmjene relevantnih informacija i efikasne i djelotvorne koordinacije i saradnje između svih uključenih organa za provjeru iz stava 2.

8. Na osnovu najbolje prakse, Komisija, u saradnji sa svim državama članicama, izrađuje smjernice i programe ospozobljavanja kako bi olakšale identifikaciju i otkrivanje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji kao isprovođenje efikasnih i djelotvornih kontrola.

strane, odnosno invazivne strane vrste, do donošenja rješenja o vraćanju ili uništavanju pošiljke.

Privremeno oduzete strane i invazivne strane vrste, privremeno se smještaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode, do donošenja odluke o daljem postupanju.

Troškove provjere, privremenog smještaja, uništenja i/ili vraćanja strane ili invazivne strane vrste snosi uvoznik, odnosno lice odgovorno za pošiljku.

Tranzit stranih i invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, preko teritorije Crne Gore, može se dozvoliti ako pošiljku prati propisana dokumentacija u skladu sa zakonom i dozvola odnosno saglasnost zemlje uvoza.

Nadzor

Član 28

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Inspeksijski nadzor nad stranim i invazivnim stranim vrstama na graničnim prelazima vrše veterinarska i fitosanitarna inspekcija u skladu sa posebnim propisima.

Inspeksijski nadzor nad stranim i invazivnim stranim vrstama koje se unose u morsku sredinu putem balastnih tankova na brodovima vrše inspektorji sigurnosti plovidbe, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje zaštita mora od zagađivanja sa plovnih objekata.

Prava i dužnosti ekološkog inspektora

Član 29

9. Ako su dozvole izdate u skladu s članom 8, u carinskoj deklaraciji ili odgovarajućim obavještenjima graničnom organu stajaće pozivanje na važeću dozvolu koja obuhvata deklarisano robu.

- U vršenju poslova inspekcijskog nadzora ekološki inspektor kontroliše naročito:
- da li se unošenje strane vrste u prirodu, koja se ne nalazi na listi dozvoljenih stranih vrsta, vrši u skladu sa uslovima datim u dozvoli organa uprave;
 - da li se uzgoj u zatvorenom sistemu strane vrste koja se ne nalazi na listi dozvoljenih stranih vrsta, vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
 - da li se invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, koriste u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda, vrši uz dozvolu organa uprave i u skladu sa uslovima datim u dozvoli;
 - da li je organu uprave podnešen izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda;
 - da li se invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, koriste u skladu sa dozvolom organa uprave za korišćenje invazivne strane vrste sa utvrđenim javnim interesom;
 - da li je organu uprave podnešen izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste, sa utvrđenim javnim interesom.

Ovlašćenja ekološkog inspektora

Član 30

U vršenju inspekcijskog nadzora ekološki inspektor je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- zabrani uzgoj u zatvorenom sistemu strane vrste koja se ne nalazi na listi dozvoljenih stranih vrsta, ako se vrši bez dozvole organa uprave ili protivno uslovima datim u dozvoli;
- zabrani korišćenje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnju medicinskih proizvoda, ako se koriste bez dozvole organa uprave ili protivno uslovima datim u dozvoli;
- naredi podnošenje izvještaja o korišćenju invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, organu uprave u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda;
- zabrani korišćenje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, ako se koriste bez dozvole organa uprave za korišćenje invazivne strane vrste, sa utvrđenim javnim interesom ili protivno uslovima datim u dozvoli;
- naredi podnošenje izvještaja o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji organu uprave, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane, sa utvrđenim javnim interesom.

Prava i obaveze carinskog organa

Član 31

U vršenju poslova carinski organ je obavezan da kontroliše da li se:

- unošenje strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili

	<p>Evropskoj uniji vrši uz dozvolu organa uprave;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tranzit strane vrste i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji preko teritorije Crne Gore, vrši uz propisanu dokumentaciju u skladu sa zakonom i uz dozvolu odnosno saglasnost zemlje uvoza. 		
<p>Član 16</p> <p>Obavještenja o ranom otkrivanju</p> <p>1. Države članice koriste sistem nadzora uspostavljen u skladu s članom 14 i informacije prikupljene pri službenim kontrolama predviđenim članom 15 kako bi potvrdile rano otkrivanje unošenja ili prisutnosti invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji.</p> <p>2. Države članice bez odlaganja pismeno obavještavaju Komisiju o ranom otkrivanju unošenja ili prisutnosti invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji i obavještavaju ostale države članice, naročito o:</p> <p>(a) pojavi na njihovoj teritoriji ili dijelu njihove teritorije svake vrste s liste Unije čija prisutnost nije bila ranije poznata na njihovoj teritoriji ili dijelu njihove teritorije;</p> <p>(b) ponovnoj pojavi na njihovoj teritoriji ili dijelu njihove teritorije svake vrste s liste Unije nakon što je prijavljena kao iskorijenjena.</p>	<p>Sistem ranog otkrivanja i brzog preuzimanja mjera iskorjenjivanja</p> <p>Član 15</p> <p>Fizičko ili pravno lice koje uoči pojavu invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, dužno je da o tome odmah obavijesti organ uprave i organ uprave nadležan za inspekcijske poslove.</p> <p>Ministarstvo u slučaju pojave invazivne strane vrste i sprovođenja mjera iskorjenjivanja populacija invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Evropskoj uniji obavještava Evropsku komisiju.</p>	Potpuno usklađeno	
<p>Član 17</p> <p>Brzo iskorjenjivanje u ranoj fazi invazije</p> <p>1. Nakon ranog otkrivanja i u roku od tri mjeseca od obavještenja o ranom otkrivanju iz člana 16, države članice primjenjuju mjere iskorjenjivanja i o njima obavještavaju Komisiju i ostale države članice.</p> <p>2. Pri primjeni mjera iskorjenjivanja, države članice obezbjeđuju da se korišćenim metodama na efikasan način potpuno i trajno uklanja populacija date invazivne strane vrste, vodeći računa o zdravlju ljudi i životnoj sredini, naročito vrsta i njihovih staništa koji nijesu ciljni, i obezbjeđujući da su životinje pošteđene svake boli, nelagodnosti i patnje koja se može izbjegići.</p> <p>3. Države članice vrše nadzor efikasnosti iskorjenjivanja.</p>	<p>Sistem ranog otkrivanja i brzog preuzimanja mjera iskorjenjivanja</p> <p>Član 15</p> <p>Nakon potvrđivanja prisutnosti invazivne strane vrste koja se nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost, organ uprave utvrđuje mjere za iskorjenjivanje te vrste u ranoj fazi invazije.</p> <p>Mjere iz stava 2 ovog člana, sprovodi pravno lice koje ispunjava uslove iz člana 17 ovog zakona, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana obavještenja o ranom otkrivanju.</p> <p>Mjere iskorjenjivanja iz stava 2 ovog člana, sprovode se na način kojim se efikasno, potpuno i trajno uklanja populacija invazivne strane vrste, vodeći računa o zdravlju ljudi i</p>	Potpuno usklađeno	

<p>Države članice u tu svrhu mogu koristiti sistem nadzora predviđen u članu 14. Praćenjem se procjenjuje i uticaj na vrste koje nijesu ciljne, kako je prikladno.</p> <p>4. Države članice obavještavaju Komisiju o efikasnosti preduzetih mjera i saopštavaju Komisiji kada je populacija invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji iskorijenjena. Te informacije pružaju i drugim državama članicama.</p>	<p>životnoj sredini, posebno nečiljnih vrsta i njihovih staništa i zaštiti dobrobiti životinja.</p> <p>Ministarstvo u slučaju pojave invazivne strane vrste i sprovođenja mjera iskorjenjivanja populacija invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Evropskoj uniji obavještava Evropsku komisiju.</p> <p>Troškove sprovođenja mjera iz stava 2 ovog člana, snosi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, odnosno u slučaju kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice ili kada se radi o spontanom širenju populacije invazivne strane vrste, troškovi sprovođenja mjera iskorjenjivanja obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: budžet).</p> <p>Troškove sprovođenja mjera iskorjenjivanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost na zaštićenom području, kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, snosi upravljač zaštićenog područja.</p>		
<p>Član 18</p> <p>Izuzeća od obaveze brzog iskorjenjivanja</p> <p>1. Države članice mogu odlučiti, na osnovu pouzdanih naučnih dokaza, u roku od dva mjeseca od otkrivanja invazivne strane vrste iz člana 16, da ne primijene mjere iskorjenjivanja ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uslova:</p> <p>(a) pokazalo se da iskorjenjivanje nije tehnički izvodljivo jer se raspoložive metode iskorjenjivanja ne mogu primijeniti u životnoj sredini u kojoj se invazivna strana vrsta naselila;</p> <p>(b) analiza troškova i koristi pokazala je na osnovu raspoloživih podataka s razumnom sigurnošću da će troškovi dugoročno biti izuzetno visoki i nesrazmjerni koristima od iskorjenjivanja;</p>	<p>Nesprovođenje mjera o iskorjenjivanju invazivne strane vrste</p> <p>Član 16</p> <p>Mjere iskorjenjivanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost neće se sprovoditi ako organ uprave na osnovu naučnih dokaza i mišljenja. Komisije u roku od dva mjeseca od dana potvrđivanja prisustva invazivne strane vrste, utvrdi da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iskorjenjivanje nije izvodljivo i ne može se primijeniti u životnoj sredini u kojoj se invazivna strana vrsta naselila; - će troškovi iskorjenjivanja biti visoki i nesrazmjerni koristi od iskorjenjivanja; - bi iskorjenjivanje imalo štetan uticaj na zdravlje ljudi i životnu sredinu. <p>O nesprovođenju mjera iz stava 1 ovog člana,</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>(c) metode iskorjenjivanja nijesu dostupne ili su dostupne, ali imaju veoma ozbiljan štetni uticaj na zdravje ljudi, na životnu sredinu ili na druge vrste.</p> <p>Data država članica bez odlaganja pismeno obavještava Komisiju o svojoj odluci. Obavještenje mora biti propraćeno svim dokazima iz podstava 1 tač. a, b i c.</p> <p>2. Komisija može odlučiti, putem akata za sprovođenje, o odbijanju odluke koja je saopštena u skladu sa stavom 1 podstav 2 ako nijesu ispunjeni tamo navedeni uslovi.</p> <p>3. Ti se akti za sprovođenje donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 27 stav 2. Nacrt akata za sprovođenje dostavlja se odboru iz člana 27 stav 1 u roku od dva mjeseca od prijema obavještenja države članice.</p> <p>4. Države članice obezbeđuju da su uspostavljene mjere za sprečavanje širenja kako bi se izbjeglo dalje širenje invazivne strane vrste na druge države članice ako se, u skladu sa stavom 1, ne primjenjuju mjere iskorjenjivanja.</p> <p>5. Ako Komisija odbije odluku o kojoj je obaviještena u skladu sa stavom 1 podstav 2 ovog člana, data država članica bez odlaganja primjenjuje mjere iskorjenjivanja iz člana 17.</p> <p>6. Ako Komisija ne odbije odluku o kojoj je obaviještena u skladu sa stavom 1 podstav 2 ovog člana, invazivna strana vrsta podliježe mjerama upravljanja iz člana 19.</p>	<p>ako se radi o iskorjenjivanju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost za Evropsku uniju, pribavlja se mišljenje Evropske komisije.</p>			
<p>POGLAVLJE IV UPRAVLJANJE ŠIROKO RASPROSTRANJENIM INVAZIVNIM STRANIM VRSTAMA Član 19</p> <p>Mjere upravljanja</p> <p>1. U roku od 18 mjeseci od kada je invazivna strana vrsta uvrštena u listu Unije, države članice uspostavljaju efikasne mjere upravljanja za one invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji i za koje su države članice utvrdile da su široko rasprostranjene na njihovim teritorijama kako bi se njihovi uticaji na biološku raznovrsnost, povezane usluge ekosistema i, kada je to primjenljivo, na zdravlje ljudi ili ekonomiju sveli na najmanju moguću mjeru.</p> <p>Te mjere upravljanja moraju biti proporcionalne uticaju na životnu sredinu i primjerene posebnim okolnostima u</p>	<p>Plan upravljanja invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost Član 19</p> <p>Invazivnim stranim vrstama koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji i za koje je utvrđeno da su široko rasprostranjene na području Crne Gore, upravlja se na osnovu plana upravljanja invazivnim stranim vrstama (u daljem tekstu: plan upravljanja).</p> <p>Plan upravljanja priprema organ uprave u saradnji sa Komisijom.</p> <p>Plan upravljanja donosi Ministarstvo, uz prethodno pribavljena mišljenja organa državne uprave nadležnih za poslove pomorstva i</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

državama članicama, moraju se zasnovati na analizi troškova i koristi kao i uključivati, koliko je to izvodljivo, i mjeru obnove iz člana 20. Prioritet mjera određuje se na osnovu vrednovanja rizika i njihove isplativosti.

2. Mjere upravljanja sastoje se od smrtonosnih ili nesmrtonosnih fizičkih, hemijskih ili bioloških postupaka, čiji je cilj da se iskorijeni invazivna strana vrsta, suzbije njena populacija ili spriječi širenje njene populacije. Prema potrebi, mjere upravljanja uključuju postupke koji se primjenjuju na prijemni ekosistem kako bi se povećala njegova otpornost na trenutne i buduće invazije. Komercijalna upotreba već naseljenih invazivnih stranih vrsta može se privremeno dopustiti kao dio mjera upravljanja koje ciljaju na njihovo iskorjenjivanje, suzbijanje ili sprečavanje širenja, ako za to postoji opravdani razlog i pod uslovom da su sprovedene sve odgovarajuće kontrole kako bi se izbjeglo dalje širenje.

3. Pri primjeni mjera upravljanja i odabiru korišćenih metoda države članice vode računa o zdravlju ljudi i životnoj sredini, naročito vrsta koje nijesu ciljne i njihovih staništa, i obezbjeduju da životinje, ako su ciljna grupa, budu pošteđene svake боли, nelagode ili patnje koja se može izbjegći, a da se pritom ne ugrožava efikasnost mjera upravljanja.

4. Sistem nadzora predviđen članom 14 osmišljava se i koristi za praćenje efikasnosti mjera iskorjenjivanja, suzbijanja populacije ili sprečavanja širenja populacije u smanjenju uticaja na biološku raznovrsnost, povezane usluge ekosistema i, gdje je to primjenljivo, na zdravlje ljudi i ekonomiju. Praćenjem se procjenjuje i uticaj na vrste koje nijesu ciljne, kako je prikladno.

5. Ako postoji značajna opasnost da će se invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u Uniji proširiti na drugu državu članicu, države članice u kojima je ta vrsta prisutna odmah o tome obavještavaju druge države članice i Komisiju. Prema potrebi, date države članice uspostavljaju zajednički dogovorene mjere upravljanja. Ako širenje vrste može ugroziti i treće zemlje, ugrožena država članica obavještava date treće zemlje.

poljoprivrede.

Plan upravljanja sadrži:

- mјere koje će sprovoditi na invazivnim stranim vrstama, radi smanjivanja na najmanju moguću mjeru njihovog uticaja na biodiverzitet, usluge ekosistema, zdravlje ljudi ili životnu sredinu;
- postupke (fizičke, hemijske ili biološke) za iskorjenjivanje, suzbijanje ili sprečavanje širenja invazivne strane vrste, uključujući i postupke kojima će se povećati otpornost ekosistema od uticaja invazivnih stranih vrsta;
- način primjene mјera, radi zaštite zdravlja ljudi i životne sredine i zaštiti dobrobiti životinja ako se radi o životinjama;
- subjekte zadužene za realizaciju i praćenje mјera upravljanja invazivnim stranim vrstama, uključujući i uticaj mјera na neciljne vrste i staništa;
- vremenske rokove za sprovođenje mјera.

Nakon pripreme plana upravljanja, organ uprave organizuje javnu raspravu i dužan je da obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija.

Plan upravljanja donosi se na period od šest godina.

Revizija plana upravljanja može se vršiti nakon pojave nove invazivne strane vrste u roku od 18 mjeseci od dana ažuriranja liste invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.

Kao mјera iskorjenjavanja suzbijanja ili sprečavanja širenja već prisutnih invazivnih stranih vrsta, može se dozvoliti komercijalna upotreba invazivnih stranih vrsta uz

	<p>sprovođenje odgovarajućih mjera kako bi se izbjeglo dalje širenje.</p> <p>Ako postoji opasnost da će se invazivna strana vrsta koja se nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji proširiti na drugu državu, o tome se odmah obaveštava druga država i/ili Evropska komisija, radi sprovođenja zajedničkih mjera.</p>		
<p>Član 20 Obnova oštećenih ekosistema</p> <p>1. Države članice sprovode odgovarajuće mjere obnove kako bi pomogle u obnovi ekosistema koji je invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u Uniji oslabila, oštetila ili uništila, osim ako analiza troškova i koristi pokazuje, na osnovu dostupnih podataka i s razumnom sigurnošću, da će troškovi tih mjeri biti visoki i nesrazmerni s koristima obnove.</p> <p>2. Mjere obnove iz stava 1 uključuju najmanje sljedeće:</p> <p>(a)mjere za povećanje sposobnosti ekosistema izloženog poremećajima koji su izazvani prisutnošću invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji da se odupre efektima poremećaja, apsorbuje ih, prilagodi im se i oporavi od njih;</p> <p>(b)mjere za podršku sprečavanju ponovne invazije nakon operacije iskorjenjivanja.</p>	<p>Obnova oštećenih ekosistema Član 20</p> <p>Oštećeni, ugroženi ili uništeni ekosistem od invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, obnavlja se sprovođenjem mjera obnove ekosistema koje utvrđuje organ uprave, u saradnji sa Komisijom i organom državne uprave nadležnim za poslove poljoprivrede.</p> <p>Mjere obnove ekosistema sprovode se radi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećanja sposobnosti oštećenog ekosistema; - sprečavanja ponovnog unošenja i širenja stranih vrsta. <p>Mjere obnove ekosistema sprovodi pravno lice iz člana 17 ovog zakona.</p> <p>Mjere obnove ekosistema neće se sprovoditi ukoliko se utvrdi da su troškovi sprovođenja mjeri visoki i nesrazmerni u odnosu na koristi ekosistema.</p> <p>Troškove obnove sprovođenja mjeri iskorjenjivanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost, kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, padaju na teret budžeta Crne Gore.</p>	Potpuno usklađeno	
<p>POGLAVLJE V HORIZONTALNE ODREDBE Član 21 Povraćaj troškova</p>	<p>Sistem ranog otkrivanja i brzog preuzimanja mjera iskorjenjivanja Član 15</p> <p>Fizičko ili pravno lice koje uoči pojavu invazivne</p>	Potpuno usklađeno	

U skladu s načelom „zagadivač plaća” i ne dovodeći u pitanje Direktivu Evropskog parlamenta i Savjeta 2004/35/EZ, države članice imaju za cilj povraćaj troškova mjera potrebnih za sprečavanje, suočenje na najmanju mjeru i ublažavanje štetnih uticaja invazivnih stranih vrsta, uključujući troškove koji se odnose na životnu sredinu i resurse, kao i troškove obnove.

strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, dužno je da o tome odmah obavijesti organ uprave i organ uprave nadležan za inspekcijske poslove.

Nakon potvrđivanja prisutnosti invazivne strane vrste koja se nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost, organ uprave utvrđuje mjere za iskorjenjivanje te vrste u ranoj fazi invazije.

Mjere iz stava 2 ovog člana, sprovodi pravno lice koje ispunjava uslove iz člana 17 ovog zakona, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana obavještenja o ranom otkrivanju.

Mjere iskorjenjivanja iz stava 2 ovog člana, sprovode se na način kojim se efikasno, potpuno i trajno uklanja populacija invazivne strane vrste, vodeći računa o zdravlju ljudi i životnoj sredini, posebno neciljnih vrsta i njihovih staništa i zaštiti dobrobiti životinja.

Ministarstvo u slučaju pojave invazivne strane vrste i sprovođenja mjera iskorjenjivanja populacija invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Evropskoj uniji obavještava Evropsku komisiju.

Troškove sprovođenja mjera iz stava 2 ovog člana, snosi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, odnosno u slučaju kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice ili kada se radi o spontanom širenju populacije invazivne strane vrste, troškovi sprovođenja mjera iskorjenjivanja obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: budžet).

Troškove sprovođenja mjera iskorjenjivanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost na zaštićenom području, kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, snosi upravljač zaštićenog područja.

Obnova oštećenih ekosistema

	<p>Član 20</p> <p>Oštećeni, ugroženi ili uništeni ekosistem od invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, obnavlja se sprovodenjem mjera obnove ekosistema koje utvrđuje organ uprave, u saradnji sa Komisijom i organom državne uprave nadležnim za poslove poljoprivrede.</p> <p>Mjere obnove ekosistema sprovode se radi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećanja sposobnosti oštećenog ekosistema; - sprečavanja ponovnog unošenja i širenja stranih vrsta. <p>Mjere obnove ekosistema sprovodi pravno lice iz člana 17 ovog zakona.</p> <p>Mjere obnove ekosistema neće se sprovoditi ukoliko se utvrdi da su troškovi sprovodenja mjera visoki i nesrazmerni u odnosu na koristi ekosistema.</p> <p>Troškove obnove sprovodenja mjera iskorjenjivanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost, kada nije moguće utvrditi fizičko ili pravno lice koje je prouzrokovalo širenje invazivne strane vrste, padaju na teret budžeta Crne Gore.</p>		
<p>Član 22</p> <p>Saradnja i koordinacija</p> <p>1. Pri usklađivanju sa svojim obavezama iz ove regulative, države članice preduzimaju sve moguće napore da obezbijede blisku koordinaciju sa svim dotičnim državama članicama i, kada je to praktično i prikladno, koriste postojeće strukture koje proizilaze iz regionalnih ili međunarodnih sporazuma. Date države članice naročito nastoje da obezbijede koordinaciju s drugim državama</p>	<p>Prekogranična saradnja</p> <p>Član 25</p> <p>Ako postoji mogućnost prekograničnog uticaja od invazivnih stranih vrsta, organ uprave sarađuje sa nadležnim organima susjednih država u pogledu sprečavanja unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima.</p> <p>Plan upravljanja invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost</p> <p>Član 19</p>	Potpuno usklađeno	

<p>članicama s kojima dijele:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)iste morske podregije u skladu s članom 4 stav 2 Direktive 2008/56/EZ za morske vrste; (b)istu biogeografsku regiju u skladu s članom 1 tačka c podtačka iii Direktive 92/43/EEZ za vrste koje nijesu morske; (c) iste granice; (d)isti riječni sliv u skladu s članom 2 stav 13 Direktive 2000/60/EZ za slatkovodne vrste; ili (e) bilo koju drugu zajedničku zabrinutost. <p>Na zahtjev uključenih država članica, Komisija djeluje u svrhu olakšavanja koordinacije.</p> <p>2. Pri usklađivanju sa svojim obavezama iz ove regulative, države članice nastoje prema potrebi da saraduju s trećim zemljama, uključujući i kroz postojeće strukture koje proizilaze iz regionalnih ili međunarodnih sporazuma, kako bi ispunile ciljeve ove regulative.</p> <p>3. Države članice mogu primjeniti i odredbe kao što su one iz stava 1 ovog člana kako bi obezbijedile koordinaciju i saradnju s drugim relevantnim državama članicama u pogledu invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u državi članici, a koje su utvrđene u nacionalnim listama donesenim u skladu s članom 12 stav 1. Za te invazivne strane vrste države članice mogu uspostaviti i mehanizme za saradnju na odgovarajućem nivou. Takvi mehanizmi mogu uključivati razmjenu informacija i podataka, akcione planove za puteve i razmjenu najbolje prakse o upravljanju, kontroli i iskorjenjivanju invazivnih stranih vrsta, sistem ranog uzbunjivanja i programe podizanja svijesti javnosti ili obrazovne programe.</p>	<p>Ako postoji opasnost da će se invazivna strana vrsta koja se nalazi na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji proširiti na drugu državu, o tome se odmah obavještava druga država i/ili Evropska komisija, radi sprovođenja zajedničkih mjera.</p>		
<p>Član 23 Strožija nacionalna pravila</p> <p>Države članice mogu zadržati ili utvrditi strožija domaća pravila s ciljem sprečavanja unošenja, nastanjivanja i širenja invazivnih stranih vrsta. Te mjere moraju biti usklađene s Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije i saopštene Komisiji u skladu s pravom Unije.</p>	<p>Predmet Član 1</p> <p>Ovim zakonom uređuje se način sprečavanja unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta biljaka, životinja i gljiva, radi ublažavanja i smanjivanja na najmanju moguću mjeru štetnog uticaja na biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p style="text-align: center;">POGLAVLJE VI ZAVRŠNE ODREDBE <i>Član 24</i></p> <p style="text-align: center;">Izvještavanje i preispitivanje</p> <p>1. Do 1. juna 2019. godine, a potom svakih šest godina, države članice ažuriraju i dostavljaju Komisiji sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) opis sistema nadzora, ili njegovu ažuriranu verziju, u skladu s članom 14 i sistema službenih kontrola u skladu s članom 15 u pogledu stranih vrsta koje ulaze u Uniju; (b) rasprostranjenost invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji ili regiji u skladu s članom 11 stav 2 i koje su prisutne na njihovoj teritoriji, uključujući informacije o obrascima migracije ili razmnožavanja; (c) informacije o vrstama koje se smatraju invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u državi članici u skladu s članom 12 stav 2; (d) akcione planove iz člana 13 stav 2; (e) zbirne podatke koji obuhvataju cijelu teritoriju i odnose se na mjere iskorjenjivanja preduzete u skladu s članom 17, mjere upravljanja preduzete u skladu s članom 19, njihovu efikasnost i njihov uticaj na vrste koje nijesu ciljne; (f) broj dozvola iz člana 8 i namjene za koje su izdate; (g) mjere preduzete za informisanje javnosti o prisutnosti invazivne strane vrste i aktivnosti koje se traže od građana; (h) inspekcije koje se traže u skladu s članom 8 stav 8; i (i) informacije o troškovima aktivnosti koje su preduzete radi usklađivanja s ovom regulativom, ako su dostupne. <p>2. Do 5. novembra 2015. godine, države članice obavještavaju Komisiju i ostale države članice o nadležnim organima koji su odgovorni za primjenu ove regulative.</p>	<p style="text-align: center;">Izvještavanje Evropske komisije Član 23</p> <p>Organ uprave na osnovu podataka prikupljenih sprovodenjem monitoringa i drugih prikupljenih podataka sačinjava šestogodišnji izvještaj koji se dostavlja Evropskoj komisiji.</p> <p>Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - način sprovodenja plana monitoringa; - podatke o rasprostranjenosti invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Evropskoj uniji, a koje su prisutne na području Crne Gore, uključujući informacije o migracijama ili razmnožavanju; - informacije o vrstama koje se smatraju invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori; - mjere koje su sprovedene prema akcionom planu iz člana 18 ovog zakona; - podatke koji se odnose na sprovedene mjere iskorjenjivanja na teritoriji Crne Gore, kao i njihov uticaj na neciljne vrste; - broj izdatih dozvola i svrhu korišćenja stranih i invazivnih stranih vrsta za koje su dozvole izdate; - informacije o učešću javnosti u 	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	
--	---	--	--

	<p>postupku pripreme planova i dozvola izdatih u skladu sa ovim zakonom;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o izvršenim inspekcijskim pregledima i kontrolama drugih nadležnih organa uprave; - informacije o troškovima za sprovođenje mjera u skladu sa ovim zakonom. 		
<p>3. Do 1. juna 2021. godine, Komisija preispituje primjenu ove regulative, uključujući listu Unije, akcione planove iz člana 13 stav 2, sistem nadzora, carinske kontrole, obavezu iskorjenjivanja i obaveze upravljanja, i dostavlja Evropskom parlamentu i Savjetu izvještaj koji može biti propraćen zakonodavnim predlozima za izmjenu ove regulative, uključujući izmjene liste Unije. To preispitivanje ispituje efikasnost odredaba za sprovođenje o invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u regiji, potrebu za uvrštavanjem vrsta koje su autohtone u Uniji u listu Unije i izvodljivost toga kao i da li je potrebno dalje usklađivanje da bi se pojačala efikasnost akcionalih planova i mjera koje su preuzele države članice.</p> <p>4. Komisija putem akata za sprovođenje navodi tehničke formate za izvještavanje kako bi se za države članice pojednostavile i učinile efikasanijim obaveze izvještavanja o informacijama iz stava 1 ovog člana. Ti se akti za sprovođenje donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 27 stav 2.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	neprenosivo	
<p>Član 25 Sistem informacione podrške</p> <p>1. Komisija će postepeno uspostavljati sistem informacione podrške potreban za lakšu primjenu ove regulative.</p> <p>2. Do 2. januara 2016. godine, taj sistem mora uključiti mehanizam informacione podrške koji međusobno povezuje postojeće sisteme podataka o invazivnim stranim vrstama, pri čemu se naročita pažnja posvećuje podacima o</p>	<p>Baza podataka o stranim i invazivnim stranim vrstama</p> <p>Član 24</p> <p>O stranim i invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, organ uprave uspostavlja i vodi bazu podataka.</p> <p>Baza podataka je sastavni dio Informacionog sistema zaštite životne sredine.</p>	Potpuno usklađeno	

<p>invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Uniji, radi lakšeg izvještavanja na osnovu člana 24.</p> <p>Mehanizam informacione podrške iz podstava 1 postaje sredstvo koje pomaže Komisiji i državama članicama u postupanju s odgovarajućim obavještenjima koja se zahtijevaju članom 16 stav 2.</p> <p>3. Do 2. januara 2019. godine, mehanizam informacione podrške iz stava 2 postaje mehanizam za razmjenu informacija o ostalim aspektima primjene ove regulative. On može uključivati informacije o invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u državi članici i o putevima, procjeni rizika, mjerama upravljanja i iskorjenjivanja, ako su dostupne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Baza podataka sadrži podatke o: prisutnosti i rasprostranjenosti stranih i invazivnih stranih vrsta u kartografskom (gis) obliku; - procjeni rizika invazivnosti strane vrste; - putevima unošenja; - mjerama upravljanja i iskorjenjivanja vrsta; i - pojavi novih stranih i invazivnih stranih vrsta. 		
<p>Član 26 Učešće javnosti</p> <p>Pri utvrđivanju akcionih planova u skladu s članom 13 ove regulative i pri utvrđivanju mjera upravljanja u skladu s članom 19 ove regulative, države članice obezbeđuju pružanje blagovremenih i efikasnih prilika javnosti za učešće u njihovoј pripremi, izmjeni ili preispitivanju, pri čemu koriste rješenja koja su države članice već utvrdile u skladu s članom 2 stav 3 podstav 2 Direktive 2003/35/EZ.</p>	<p>Akcioni plan za kontrolu nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta Član 18</p> <p>Nakon pripreme akcionog plana organ uprave organizuje javnu raspravu i dužan je da obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija.</p> <p>Akcioni plan donosi se na period od šest godina.</p> <p>Plan upravljanja invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost Član 19</p> <p>Nakon pripreme plana upravljanja, organ uprave organizuje javnu raspravu i dužan je da obavijesti zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost i Komisiju o načinu, roku i mjestu javnog uvida, načinu dostavljanja primjedbi i mišljenja, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave na internet stranici organa uprave i/ili putem štampanih medija.</p>	Potpuno usklađeno	
Član 27	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	

<p>Odbor</p> <p>1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Regulative (EU) br. 182/2011 i njemu u radu može pomagati naučni forum iz člana 28.</p> <p>2. Kod pozivanja na ovaj stav, primjenjuje se član 5 Regulative (EU) br. 182/2011.</p> <p>3. Ako odbor ne ponudi svoje mišljenje, Komisija ne donosi nacrt akta o sprovođenju pa se primjenjuje član 5 stav 4 podstav 3 Regulative (EU) br. 182/2011.</p>				
<p>Član 28</p> <p>Naučni forum</p> <p>Komisija obezbeđuje učešće predstavnika naučne zajednice koje su imenovale države članice da pružaju savjete o svim naučnim pitanjima vezanima za primjenu ove regulative, naročito u pogledu čl. 4, 5, 10 i 18. Ti se predstavnici sastaju u naučnom forumu. Komisija utvrđuje poslovnik tog foruma.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 29</p> <p>Izvršavanje ovlašćenja</p> <p>1. Ovlašćenje za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uslovima utvrđenim u ovom članu.</p> <p>2. Ovlašćenje za donošenje delegiranih akata iz člana 5 stav 3 dodjeljuje se Komisiji na period od pet godina počevši od 1. januara 2015. godine. Komisija sastavlja izvještaj o delegiranju ovlašćenja najkasnije devet mjeseci prije kraja petogodišnjeg perioda. Delegiranje ovlašćenja automatski se produžava za perioda jednakog trajanja, osim ako se Evropski parlament ili Savjet tom produženju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog perioda.</p> <p>3. Evropski parlament ili Savjet mogu u svakom trenutku opozvati delegiranje ovlašćenja iz člana 5 stav 3. Odlukom o opozivu prestaje delegiranje ovlašćenja navedeno u toj odluci. Opoziv proizvodi dejstvo dan nakon objavljivanja pomenute odluke u Službenom listu evropske unije ili na kasniji dan naveden u pomenutoj odluci. Odluka ne utiče na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.</p> <p>4. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istovremeno saopštava Evropskom parlamentu i Savjetu.</p> <p>5. Delegirani akt donesen na osnovu člana 5 stav 3 stupa na snagu samo ako Evropski parlament ili Savjet na njega ne</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>izraze nikakav prigovor u periodu od dva mjeseca od saopštenja tog akta Evropskom parlamentu i Savjetu ili ako su prije isteka tog roka i Evropski parlament i Savjet obavjestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se period produžava za dva mjeseca na inicijativu Evropskog parlamenta ili Savjeta.</p>				
<p>Član 30 Sankcije</p> <p>1. Države članice utvrđuju odredbe o sankcijama za kršenje ove regulative. Države članice preduzimaju sve potrebne mјere kako bi obezbijedile njihovu primjenu.</p> <p>2. Te sankcije moraju biti efikasne, srazmjerne i odvraćajuće.</p> <p>3. Te sankcije mogu uključivati, između ostalog:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) novčane kazne; (b) oduzimanje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji, a koje nijesu usklađene s propisanim uslovima; (c) trenutnu suspenziju ili povlačenje dozvole koja je izdata u skladu s članom 8. <p>4. Do 2. januara 2016. godine, države članice bez odlaganja saopštavaju Komisiji odredbe iz stava 1 i sve njihove naknadne izmjene i dopune.</p>	<p>Kaznene odredbe</p> <p>Član 32</p> <p>Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vrši unošenje stranih vrsta u prirodu, koje se ne nalaze na listi dozvoljenih stranih vrsta i na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, bez dozvole, odnosno suprotno uslovima za unošenje stranih vrsta u prirodu sadržanih u dozvoli koju izdaje nadležni organ uprave (član 6 st.1 i 8); 2) vrši uzgoj stranih vrsta u zatvorenom sistemu koje se ne nalaze na listi dozvoljenih stranih vrsta i na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, bez dozvole organa uprave (član 7 stav 1); 3) invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, unosi na područje Crne Gore u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, bez dozvole nadležnog organa (član 11 stav 1); 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>4) invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, drži u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, bez dozvole nadležnog organa (član 11 stav 1);</p> <p>5) invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, uzgaja i/ili razmnožava u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, bez dozvole nadležnog organa (član 11 stav 1);</p> <p>6) invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, prevozi unutar Crne Gore u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, bez dozvole nadležnog organa (član 11 stav 1);</p> <p>7) invazivne strane vrste koje se nalaze na listi invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, upotrebljava ili razmjenjuje u naučne svrhe, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, bez dozvole nadležnog organa (član 11 stav 1);</p> <p>8) ne obilježi invazivne strane vrste životinja koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita prirode (član 11 stav 6);</p> <p>9) ne podnese organu uprave izvještaj o</p>		
--	--	--	--

	<p>korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj Uniji, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane vrste u naučne svrhe, ex-situ očuvanje ili proizvodnju medicinskih proizvoda (član 11 stav 14);</p> <p>10) ne podnese organu uprave izvještaj o korišćenju invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, u skladu sa dozvolom za korišćenje invazivne strane, sa utvrđenim javnim interesom (član 12 stav 14).</p> <p>Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.</p> <p>Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana, kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 4.000 eura.</p> <p>Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 12.000 eura.</p>		
<p>Član 31</p> <p>Prelazne odredbe za nekomercijalne vlasnike</p> <p>1. Odstupajući od člana 7 stav 1 tač. b i d, vlasnicima kućnih ljubimaca koje ne drže u komercijalne svrhe, a pripadaju invazivnim stranim vrstama s liste Unije, dopušteno je da drže te životinje do kraja njihovog prirodnog života pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi:</p> <p>(a) životinje su bile kućni ljubimci prije njihovog uvrštavanja u listu unije;</p> <p>(b) životinje se drže u zatvorenom sistemu i preuzimaju se sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da nije moguće njihovo razmnožavanje ili bijeg.</p>	<p>PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE</p> <p>Zalihe stranih vrsta</p> <p>Član 35</p> <p>Strane vrste životinja koje se drže u nekomercijalne svrhe i koje su unijete u Crnu Goru do stupanja na snagu ovog zakona i za koje se utvrdi da su invazivne vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, mogu se držati pod uslovom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da su bile kućni ljubimci; i - da se drže u zatvorenom sistemu gdje 	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>2. Nadležni organi preduzimaju sve razumne korake da obavjeste nekomercijalne vlasnike o rizicima posjedovanja životinja iz stava 1 i o mjerama koje treba da se preduzmu kako bi se na najmanju moguću mjeru smanjio rizik od njihovog razmnožavanja ili bijega, i to putem programa podizanja svijesti i obrazovnih programa koje organizuju države članice.</p> <p>3. Nekomercijalnim vlasnicima koji ne mogu obezbijediti ispunjavanje uslova iz stava 1 neće se dopustiti držanje datih životinja. Države članice mogu im pružiti mogućnost preuzimanja životinja od njih. Ako dođe to toga, vodiće se računa o dobrobiti životinje.</p> <p>4. Životinje iz stava 3 ovog člana mogu se držati u ustanovama iz člana 8 ili u objektima koje države članice uspostave za tu svrhu.</p>	<p>su preduzete sve potrebne mjere kako bi se spriječilo njihovo razmnožavanje ili bijeg.</p>			
<p>Član 32</p> <p>Prelazne odredbe za komercijalne zalihe</p> <p>1. Imaćima komercijalnih zaliha primjeraka invazivnih stranih vrsta nabavljenih prije njihovog uvrštavanja u listu Unije dopušta se da u periodu do dvije godine nakon uvrštavanja vrste u tu listu drže i prevoze žive primjerke ili reproduktivne djelove tih vrsta u svrhu njihove prodaje ili predaje istraživačkim ustanovama ili ustanovama za ex-situ očuvanje i za potrebe medicinskih aktivnosti iz člana 8, pod uslovom da se primjeri drže i prevoze u zatvorenom sistemu kao i da se preduzimaju sve odgovarajuće mjeru kako bi se onemogućilo njihovo razmnožavanje ili bijeg; ili da unište ili usmrte te primjerke na human način kako bi se riješili zaliha.</p> <p>2. Prodaja ili predaja živih primjeraka nekomercijalnim korisnicima dopušta se jednu godinu od uvrštavanja vrste u listu Unije pod uslovom da se jedinke drže i prevoze u zatvorenom sistemu i da se preduzimaju sve odgovarajuće mjeru kako bi se onemogućilo njihovo razmnožavanje ili bijeg.</p> <p>3. Ako je u skladu s članom 6 Regulative (EZ) br. 708/2007 izdata dozvola za vrstу iz akvakulture koja je naknadno uvrštena u listu Unije i ta dozvola traje duže od perioda iz stava 1 ovog člana, država članica ukida dozvolu u skladu s članom 12 Regulative (EZ) br. 708/2007 do kraja perioda iz</p>	<p>PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE</p> <p>Zalihe stranih vrsta</p> <p>Član 35</p> <p>Zalihe stranih vrsta koje se koriste u komercijalne svrhe i koje su unijete u Crnu Goru, za koje se od dana stupanja na snagu ovog zakona utvrdi da su invazive vrste koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji u periodu od dvije godine od dana donošenja liste invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, mogu se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - držati živi primjeri ili reproduktivni djelovi tih vrsta i prevoziti u zatvorenom sistemu, radi njihove prodaje ili predaje, istraživanja, ex-situ očuvanja ili proizvodnje medicinskih proizvoda, uz preduzimanje odgovarajućih mjeru kako bi se spriječilo njihovo razmnožavanje ili bijeg; ili - uništiti odnosno usmrтiti na human način radi uništavanja zaliha. 	<p>Potpuno usklađeno</p>		